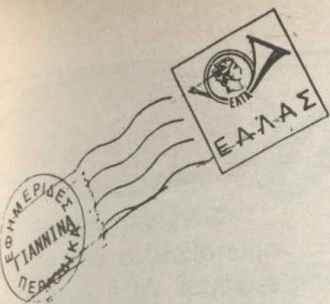




ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
452 21 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ σελίδες

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 1ος Νο 7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1994 ΔΡΧ. 400

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

σ' αυτό το
τεύχος

Δεν υπάρχει αμφιβολία για το γεγονός ότι η αλματώδης ανάπτυξη της τηλεόρασης στην Ελλάδα, βοήθησε στην ενημέρωση, στη προβολή των προβλημάτων της κοινωνίας, στην καλύτερη επικοινωνία των ανθρώπων. Όμως η ανάπτυξη αυτή, άναρχη εν πολλοίς και ανεξέλεγκτη έχει ήδη δημιουργήσει μια εφιαλτική πραγματικότητα ενός ιδιόμορφου καθημερινού ψυχολογικού διασμού. Τα κανάλια έχουν μετατραπεί σε υπερδύναμους εξουσιαστές. Ο άγριος ανταγωνισμός τους οδηγεί σ' έναν χωρίς όρια, ανηλέητο δογματισμό συνειδήσεων. Μέσα σ' αυτή τη γενική πραγματικότητα ξεχωριστή είναι η «μεταχείριση» της γυναίκας. Μια μεταχείριση που αγγίζει τα όρια της «κακοποίησης».



Στο έλεος ενός υπερδύναμον εξουσιαστή

Καθημερινά εκατομμύρια άνθρωποι σ' ολη τη χώρα γίνονται δέκτες μιας παραμορφωμένης εικόνας του κόσμου. Το αίμα, η βία, ο θάνατος γίνονται λαϊκό ανάγνωσμα στα δελτία ειδήσεων. Ο ανθρώπινος πόνος εμπόρευμα στον άγριο πόλεμο των καναλιών. Και η κοινωνική ευαισθησία του θεατή, χωρίς «αναισθητικό» πρινόζεται λίγο-λίγο από τις αναπαραστάσεις της βαρβαρότητας.

Οι ειδήσεις τις περισσότερες φορές αξιολογούνται με βάση τη φρίκη που εκπέμπουν. Ενίοτε με βάση και το γαργάλισμα των κρυφών, απωθημένων ενστίκτων των ανθρώπων.

Και η άλλη κοινωνία; Αυτή που ανθίσταται στον ξεπεσμό; Αυτή που προσπαθεί όμορφα να δημιουργήσει;

Δεν έχει θέση στο πάνελ των τηλεοπτικών βραδιών η γυναίκα που μαζεύει χρήματα και άλλη βοήθεια για την δοκιμαζόμενη συνοδελφισιά της στην Τούζλα.

Δεν έχει θέση η ποιήτρια που μιλάει με την τέχνη της για μια άλλης ποιότητας ζωή. Δεν έχουν θέση οι συνδικαλίστριες που μαζεύτηκαν απ' όλο τον κόσμο για να διακηρύξουν την ανάγκη καλύτερευσης της θέσης της εργαζόμενης γυναίκας. Δεν έχει θέση η καθημερινή γυναίκα του μόχθου με τις αγωνίες της και τους προβληματισμούς της. Η φυλετική της καταπίεση, ο αγώνας της για την ισοτιμία.

Δεν είναι μόνο οι ειδήσεις κι οι λεγόμενες ενημερωτικές εκ-

πομπές που διαμορφώνουν και παραμορφώνουν την εικόνα της γυναίκας.

Ατέλειωτα χαζοσέριαλ παράγουν καθημερινά αποχαύνωση, τηλεπαιγνίδια παρουσιάζουν «άχρωμες» «κούκλες» ως γλάστρες διακόσμησης. «Ψυχαγωγικές» εκπομπές οργανώνουν πασαρέλα όμορφων κρεάτων, μεταμεσονύχτιες συζητήσεις φιλοξενούν τις κάθε λογής ανόητες ντίβες.

Και κοντά σ' όλα αυτά αλυσίδα συνεχών διαφημίσεων απορρυπαντικών έως και ροζ τηλεφώνων. Όπου η γυναίκα στην καλύτερη των περιπτώσεων εμφανίζεται ως αντικείμενο καλλιέργειας φαντασιώσεων.

Και μέσα σ' όλα αυτά πώς τοποθετούνται οι πολιτικοί μας; Οι γυναίκες πολιτικοί μας; Αιχμάλωτοι του υπερδύναμου σταρ-σύστημ «γλείφουν» συνήθως το νέο κατεστημένο της εξουσίας αδιαφορώντας για την μεταχείριση της κοινωνίας που αγγίζει τα όρια της «κακοποίησης».

Οι «γυναίκες σελίδες» θίγοντας σήμερα, πρωτοσέλιδα το θέμα της τηλεόρασης, κύρια από τη σκοπιά της γυναίκας, επιθυμούν να ανοίξουν ένα διάλογο γύρω από αυτό.

Έχουμε τη γνώμη ότι βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα φαινόμενο που το λιγότερο έχει ήδη γίνει επικίνδυνο.

♦ Οι γυναίκες σπουδές στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
σελ 3

♦ Αλλάζοντας τον κόσμο μέσα απ' την ισότητα.
σελ 12-13

♦ Με αφορμή το άγριο φονικό.
σελ. 5

♦ Χρόνια...αθωότητας
σελ. 7

♦ Γιώτα Παρθενίου: μια ζωή αγώνας για το παιδί

♦ Ο Κώδικας του Χαμμουραμπί
σελ. 15

♦ ΧΕΝ . Εκατό χρόνια από την ίδρυση της
σελ. 16

♦ Φεμινισμός
σελ. 6

♦ Θεραπεία υποκατάστασης με οιστρογόνα σε μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες.
σελ. 9

♦ εκτός θέματος
σελ. 24

♦ Κέντρα Φροντίδας Οικογένειας.
σελ. 14

♦ Ηπειρωτικές δημιουργίες.
σελ. 17

τα στιγμιαία του...μηνιάς

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Οι εικοσάρηδες σαράντησαν πλέον. Οι ρυτίδες απώθησαν τα σκρίτσηματα. Είκοσι και ένα χρόνια. Έγιναν τόσα πολλά αυτούς τους καιρούς, όμως και τόσα λίγα. Ώριμη η γενιά των πρωταγωνιστών, ανήμπορη όμως να σηκώσει το μεγαλείο. Ανήμπορη η γενιά των πρωταγωνιστών και κουρασμένη. Κουρασμένη από το πάθος των προσδοκιών και το μέγεθος των διαψεύσεων. Από τις μεγάλες καταρρεύσεις αλλά και από την αργή, τη βασανιστική την καθημερινή ισοπέδωση.

Τούτες τις ώρες των επετείων καλά είναι, περισσότερο να σωπαίνουμε. Τα λαμπρά γεγονότα της ιστορίας δεν ακολουθάνε την μοίρα των δημιουργών τους. Στέκουν αυθύπαρκτα και αμόλυντα, ως γέννημα στιγμών, όπου το καθημερινό μπόι πολλαπλασιάζεται, όπου οι άνθρωποι γίνονται ήρωες.

Ας αναλογιστεί ο καθένας μας τη δική του πορεία. Ας θρηνηήσει αν θέλει και αν το μπορεί, ας ενταφιάσει τις μνήμες του. Ας σωπάσει όμως και ας περιμένει. Θάρθουν οι καιροί, θάρθουν οι γενιές των μεγάλων δημιουργιών. Διαφορετικές ίσως και αγνώριστες. Όμως θάρθουν.

B. Φ.

♦ Έφαγαν, ήπιαν και μετά φώναξαν τους δημοσιογράφους. Όχι δεν τους έδωσαν τα αποφάγια. Τροφή εκλεκτή τους έδωσαν για ειδήσεις, αναλύσεις, σχολιασμούς και... φαντασιώσεις.

♦ Οι καλά πληροφορημένες πηγές και οι κακές γλώσσες λένε ότι στην επόμενη πολιτική κίνηση οι τέσσερις του μυστικού δέπνους θα χορέψουν... σε αναμμένα κάρβουνα.

♦ Ένα έθιμο μουσουλμανικό επιτρέπει στον άνδρα να δειρεί τη γυναίκα του, αν της μιλήσει και αυτή δεν απαντήσει αμέσως.

Πάλι καλά. Σκεφτείτε να την έδερνε και... χωρίς λόγο (!)

♦ τελευταία έρευνα που έγινε στην Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει ότι οι γυναίκες ζουν περισσότερο από τους άνδρες κατά ένα μέσο όρο 6,6 χρόνια μεγαλύτερης διάρκειας ζωής.

Οι γυναίκες λοιπόν ζουν περισσότερο από τους άνδρες, ποιοι όμως ζουν καλύτερα;

♦ Πόσο κοστίζει το διαζύγιο; Σίγουρα κοστίζει αφάνταστα ψυχικώς.



Ωστόσο όμως και από την απλή οικονομική σκοπιά το κόστος δεν είναι ευκαταφρόνητο. Ανάλογα με το είδος του διαζυγίου έχουμε λοιπόν και λέμε:

Συναινετικό: 300.000 — 400.000 δρχ.
Λόγω τετράχρονης διακοπής εγγάμου σχέσεως: 350.000 — 500.000 δρχ.
Λόγω ισχυρού κλονισμού εγγάμου σχέσεως: 500.000 δρχ. το λιγότερο, και το ανώτερο όριο απροσδιόριστο.

♦ Και ο γάμος, πόσο στοιχίζει ένας γάμος; Στην πιο οικονομική των περιπτώσεων 1.500.000 δρχ. Μήπως στην εποχή που ζούμε δεν συμφέρει τελικά ούτε να παντρευτείς ούτε να χωρίσεις;

♦ Ρώτησα έναν καλό φίλο: έχεις δειρεί ποτέ τη γυναίκα σου; Όχι μου απάντησε. Χάρηκα για το επίπεδο του φίλου μου και δεν άντεξα στον πειρασμό να τον ρωτήσω: Γιατί δεν την έδειρες; Δεν χρειάστηκε, μου απάντησε.



σκέφτομαι και γράφω

Καθρέφτη, καθρεφτάκη μου...

Δεν είμαι άσχημη. Μπορώ να πω ότι έχω μάλλον όμορφο πρόσωπο, μαύρα μακριά μαλλιά, κανονικό σώμα... Όλα καλά εκτός από τα σπυράκια! Αυτά τα κόκκινα αντιαισθητικά σπιτουράκια, που πολλές φορές είναι υπονοήσιμα και ξανασιάνω και συχνά είναι σε έξαρκση, μερικά βαθυκόκκινα, μερικά με... άσπρο κεφαλάκι και υποφέρω. Άσε τα σπυράκια...

Μια κατάσταση που κρατάει από την εφηβεία μου. Ούτε ειδικές αλοιφές και κρέμες βοήθησαν, ούτε αντισηπτικά και βιταμίνες, ούτε ειδική χορτοδιατροφή... Ούτε οι εγκυμοσύνες περιορίσαν το κακό! Τόσα χρόνια ζω με τα σπυράκια μου, τόσα χρόνια στην έξαρκσή τους αρρωσταίνω. Και πάντα κρύβω το μεγαλύτερο μέρος του προσώπου μου με τα πλούσια μαύρα μαλλιά μου!

Πόσες φορές δεν ευχήθηκα να γινόταν θαύμα και να εξαφανιστούν. Και πάντα έλπιζα πως η επιστήμη θα βρει κάτι αποτελεσματικό κι εγώ ως υποσώμα ό,τι χρειαζόμουν να φτιάξει αυτό το χάλι που κουβαλώ πάντα

μαζί μου! Κρυφός πόθος και καημός! Σίγουρα κρυφός, γιατί μόνο οι ομοιοπαθείς θα μπορούσαν να με καταλάβουν. Ο Στάθης όλο «μη τους δίνεις σημασία» έχει να πει. Και «όσο περισσότερο ασχολείσαι τόσο περισσότερο χειροτερεύουν» λέει όταν αναφέρω ένα καινούργιο γιατρό ή ένα καινούργιο φάρμακο. Κι εγώ, είναι αλήθεια δεν κυνηγάω τις θεραπείες. Αλλά υποφέρω.

Πριν λίγο καιρό έμαθα για τη Βέρα. Παλιά, αλλά πετυχημένη η μέθοδός της. Έμπειρη και έντιμη η ίδια. Ό,τι σου πει έτσι είναι. Αυτά μαθαίνονται...

Μετά από πολύ σκέψη την επισκέφθηκα! Να. Υπάρχει λύση! Το αποτέλεσμα θα είναι μόνιμο. Η θεραπεία ριζική! Μόνο που για 10 περίπου μέρες θα είναι ξεφλουδισμένο το πρόσωπό μου, δεν θα θέλω ίσως να βγαίνω έξω, και για 4-5 μέρες θα πονώ κιόλας... θα τσουζέει! Για μένα όλα αυτά δεν σημαίνουν τίποτε. Υποφέρω άλλωστε συχνά. Το αποφάσισα!

Ο Στάθης έλειπε ταξίδι με το φορτηγό στην Ευρώπη. Αλλά τί; μήπως δεν ήξερε το πρόβλημά μου; Δεν καταλάβαινε ότι υποφέρω; Σίγουρα δεν θα είχε αμείωρη υποστήριξη να δοκιμάσω, αφού πολλές φορές έχω αναζητήσει λύση.

Η ελπίδα για απαλλαγή δεν μου άφηνε περιθώρια άλλης σκέψης. Κι άρχισα τη θεραπεία. Πράγματι σε τρεις μέ-

ρες άρχισε το ξεφλούδισμα. Δε βλέπομουν. Ευτυχώς, σκέφτηκα, λείπει ο Στάθης. Θα στεναχωριόταν να με δει έτσι. Η υπομονή έφερε και το καλό αποτέλεσμα. Το νέο δέρμα μου γεννιόταν υγιές! Η Βέρα ήταν ευχαριστημένη. Επιτέλους θα είμαι φυσιολογική!

Χαρούμενη περίμενα το Στάθην. Όταν ήρθε, η αλλαγή μου ήταν εμφανής. Όμως δεν κρατήθηκε και του φώναξα ενθουσιασμένη. Τώρα κι εγώ σαν όλους!

Δεν έδειξε ενθουσιασμό. «Γιατί τα έκανες όλα αυτά; Δεν περιμένες να το συζητήσουμε; Επί τέλους, σου είπα εγώ ποτέ πως ΜΕ πείραζε ΕΜΕΝΑ που ήσουν έτσι;»...

Δε μίλησα. Τί να πω; Πώς ήμουν άρρωστη και δεν το είχε καταλάβει; Πως δεν ήταν φυσιολογικό όσο κι αν τόχαμε συνηθίσει; Πως δεν υπέφερε ο ίδιος αλλά το δικό μου δέρμα; Ή πως, τέλος πάντων, μπορώ να αποφασίζω για ό,τι αφορά το σώμα μου χωρίς απαραίτητα να περιμένω για να τον ενημερώσω κι ότι έχω δικαίωμα να διορθώσω κάτι που πειράζει ΕΜΕΝΑ...

Ράνια

ψιδυρίσματα

γυμνή συνάδεια

Σε θυμήθηκα απόψε. Την ώρα που σκόρπιζα τα εσώρουχα στο πάτωμα. Την ώρα που η μεθυσμένη ανάσα του με πλησίαζε.

Μικρή, ατίθαση και ωραία. Ξάπλωνες κάθε φορά που το κορμί σου λαμπαδίαζε. Άνοιγες την αγκαλιά σου όταν γεμίζεις αγάπη. Σε θυμήθηκα απόψε όταν έγειρε η πλάτη μου γυμνή και κρύα από τη συνήθεια.

Σε θυμήθηκα απόψε, εαυτέ μου.

στιγμιαίο

Έπιασα το χέρι του έτσι σε μια τυπική χειραψία κι ένιωσα ποτάμι το αίμα στις φλέβες μου. Κοίταξα τα μάτια του έτσι σε μια απλή διασταύρωση κι ένα κύρινο ρεύμα διαπέρασε το κορμί μου.

Ύστερα τίναξα τα μαλλιά μου πίσω και όλα πάγωσαν.

θλίψη

Γέμισε απόψε ο καθρέφτης μου ρυτίδες.

ειδήσεις

Ένα κίτρινο φύλλο χάθηκε σήμερα στον υπόνομο. Ένα πουλί κεραυνόληθηκε στις γραμμές υψηλής τάσης. Μια γυναίκα δάκρυσε πίσω από τη τζαμνία πόρτα. Ουδείς κατέγραψε τα γεγονότα στα δελτία των δημοσιογραφικών συμβάντων.

επαναλήψεις

Όλα ήταν ίδια με χτες. Οι ώρες λεπτές, και οι δρόμοι. Το άσπρο αυτοκίνητο, η λάμπα του ηλεκτρικού, η γραφία του τοίχου. Κι η ανάσα του δια κι αυτή.

Ήθελα να βυθιστώ σε μια αγκαλιά, μως την είχε ξεράνει ο χρόνος. Ήθελα να κλάψω, ήθελα να φωνάξω, μω... αύριο.

ο παπαγάλος

Εκεί στη γωνία της 35ης οδού, ένα όμορφος παπαγάλος μου έλεγε καλημέρα. Καλημέρα που έλεγε κι εγώ στις χαρές μου. Και στις λύπες μου του έλεγα, που τη βρήκες; Αλλά με παράπονο με κοιτούσε ώσπου τον καλημερίσω.

Σήμερα στη γωνία της 35ης οδού, ένα όμορφος παπαγάλος μου έλεγε καλημέρα. Καλημέρα που έλεγε κι εγώ στις χαρές μου. Και στις λύπες μου του έλεγα, που τη βρήκες; Αλλά με παράπονο με κοιτούσε ώσπου τον καλημερίσω.

— γυναίκα!

Ηπειρωτικά

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΑΓΡΙΟ ΦΟΝΙΚΟ

Δεν είναι στην πρόθεσή μου να αναζητήσω απίτα για το άγριο φονικό στα δικαστήρια των Ιωαννίνων. Δεν είμαι εξ άλλου ειδικός για ασχοληθώ με την ψυχοπαθολογία του αδικητή εκτελεστή. Μπορώ όμως να θέσω ένα ευρύτερο ερώτημα:

Μήπως η δολοφονία δεν είναι τίποτε άλλο παρά το ακραίο, το κραυγαλέο σύμπτωμα μιας προοδευτικής διάλυσης του ιστού της κοινωνίας;

Καθημερινά παρατηρούμε γεγονότα «μικρά» και από πρώτη ματιά «ανώδυνα» τα οποία συνθέτουν μία εικόνα επικίνδυνης ισοπέδωσης αξιών και κανόνων συμβίωσης.

Σίγουρα ο καραμπινοφόρος που σκορπίζει το θάνατο στο κέντρο της πόλης προκαλεί την εκπλήξη και την αγανάκτησή μας.

Όμως ο τύπος του «ταμπουκά» της καθημερινής δράσης συνήθως δεν διεγείρει καμμία κοινωνική ευαισθησία.

Είναι συνήθης ο τύπος του ανθρώπου που περνάει για παράδειγμα τα απορρίμμά του όπου θέλει, αδιαφορώντας για την υγεία των συνασπώντων του, που οδηγεί όπως του «γούσταρε» αδιαφορώντας για τα παιδιά που κινδυνεύουν στους δρόμους. Που ανοίγει όλες τις πόρτες αξιοποιώντας τις υψηλές γνωριμίες, που διαμορφώνει «προσωπική» δύναμη χάρη στις συναλλαγές, που τα «σπάει» στα μπουζουκιά επειδή έχει λεφτά και πληρώνει, που απειλεί θεούς και δαίμονες επειδή είναι «κάποιος».

Είναι συνήθης ο τύπος του ανθρώπου της καθημερινής μετριότητας που, αναδεικνύεται σε «προσωπικότητα» μόνο και μόνο επειδή οι τοκοερείς της ηθικής, της εντιμότητας, των πνευ

ματικών αξιών, αντιμετωπίζονται από την κοινωνία ως «ψώνια».

Είναι ανησυχητική η διαπίστωση, πως αρκετοί αναζητούν την ατομική πρόοδο, μέσα από προσωπικούς δρόμους που διαργηγούν την κοινωνική αλληλεγγύη. Είναι σήμα κινδύνου η διαπίστωση ότι ο «νόμος» του αδιότακτου «εγώ» όλο και περισσότερο αντικαθιστά τους κανόνες συμβίωσης, παράγοντας μεταξύ των άλλων, κομπιναδόρους, μίζαδόρους, πονηρούς εκμεταλλευτές, κλέφτες, ληστές, εμπόρους θανάτου, μαστροπούς και γιατί όχι δολοφόνους.

Και μπροστά σ' όλα αυτά έχουμε μια «ευνοχισμένη» συλλογική ευαισθησία. Βομβαρδισμένη από τον εθισμό στο αίμα, στην πείνα, στη δυστυχία, στην παγκόσμια εξαθλίωση και φρικαλεότητα.

Δεν είναι τυχαίο που το άγριο φονικό των Ιωαννίνων άφησε τους πολλούς της μικρής μας πόλης σχεδόν αδιάφορους, με εξαίρεση το τραγικό περιβάλλον των θυμάτων. Δεν είναι τυχαίο που ορισμένοι μισοαστειεύονται, κρυφοκαμαρώνοντας για τα «κατορθώματα» του «τρομερού» «πιστολέρου».

Ένα έγκλημα που θάπρεπε να συνταράξει στιγμιαία και διαρκώς τη μικρή μας πόλη, πέρασε από ένα σημείο και μετά στα φιλά των ενδιαφερόντων μας.

Μήπως η στυγερά δολοφονία των Ιωαννίνων δεν είναι τίποτα άλλο, παρά η κραυγαλέα απόδειξη ότι διαμορφώνεται μια κοινωνία έκθετη και ανοχύρωτη;

B. ΦΙΛΟΣ

σεμινάριο επιμόρφωσης

Αυτές τις ημέρες πραγματοποιείται στη πόλη μας από την Διεύθυνση πρόνοιας Ιωαννίνων σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης (Ι.Δ.Ε.) σεμινάριο για τους νηπιαγωγούς-νηπιόφρονες των κρατικών παιδικών - βρεφονηπιακών σταθμών. Είναι το πρώτο σεμινάριο που οργανώνεται στην Ελλάδα από Δημοσίο προσωπικό των παιδικών - βρεφονηπιακών σταθμών και ήταν απίστευτα ενδιαφέροντα τα μαθήματα των υπηρετούντων υπαλλήλων σ' αυτούς, επιπλέον η ανάγκη των καιρών μας και η χείρα της πολιτείας προμεινόμενα να στηριχτούν και οι εκπαιδευτικοί βρεφονηπιακοί στο τόσο σημαντικό έργο τους, στη διαπαιδαγγωγή των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Θα πραγματοποιηθούν δύο προγράμματα διάρκειας εκατό (100) ωρών το καθένα, από τις 21 Νοεμβρίου μέχρι 16 Δεκεμβρίου 1994 και θα συμμετέχουν συνολικά σα-

χολογίας και της παιδαγωγικής που συνεχώς εξελίσσονται.

Οι παιδικαί - βρεφικοί σταθμοί εφαρμόζουν το αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων αυτό το οποίο εφαρμόζουν και τα νηπιαγωγεία. Το συγκεκριμένο όμως πρόγραμμα έχει απαιτήσεις προκειμένου να εφαρμοσθεί σωστά και επιβάλλεται να γνωρίσουν οι βρεφονηπιαγωγοί την διδακτική μεθοδολογία, την παιδαγωγική και παιδαγωγική διαδικασία του.

Ακόμη είναι ανάγκη οι βρεφονηπιαγωγοί να ανακαλύψουν το νήπιο να λάβουν υπ' όψιν τους την ψυχοσυνέπεια του να γίνουν ένα με τον εσωτερικό του κόσμο και στη συνέχεια να δώσουν την αγωγή που χρειάζεται γιατί η αληθινή αγωγή αρχίζει από την ανακάλυψη του παιδιού.

Επίσης είναι απαραίτητο να δοθούν γνώσεις μουσικής και αισθητικής καλλιέργεια αποτελεί μέρος μιας ολικής παιδείας και είναι ένας τρόπος ανακάλυψης και κατανόησης του κόσμου.

ΚΑΛΛΙΠΡΩΗ ΖΗΚΙΔΟΥ



Φωτ. Φ. Καψάλης

ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Στις 29 Οκτώβρη 1994 στη θέση «Ροντοβάνι» Ασπραγγέλων έγιναν τα αποκαλυπτήρια του αγάλματος της ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ '40, με πρωτοβουλία της ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ.

Ποιες αλήθειες ήταν αυτές οι γυναίκες που στάθηκαν τόσο ηρωικά σ' εκείνους τους δύσκολους καιρούς; Ποιες ήταν οι γυναίκες του ηρωικού έπους της Πίνδου;

Ήταν οι απλές ακάματες γυναίκες του χωριού. Πραγματικές, καθημερινές γυναίκες του χωριού και της στάνης. Θα μπορούσαν να είναι οι ίδιες οι σημερινές γυναίκες της καθημερινής ζωής.

MARKET ΠΑΥΛΟΥ

Όσο φανίζεις
Τόσο κερδίζεις

♦ Αρχ. Μακαρίου 32
♦ Αγ. Μαρίνης 66
♦ Ν. Ζέρβα 67 & Καψωμένου 1

τηλ. 24022 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

«ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ»

της ΦΛΩΡΑΣ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ

Αναμφισβήτητη πρόκειται για όρο που γέννησε μεγάλες συζητήσεις στον αιώνα μας.

Στο όνομα του φεμινισμού εκατομμύρια γυναίκες στον κόσμο ή αγωνίστηκαν, ή διαμόρφωσαν κάποια στάση ζωής, ή αντιπαράστηκαν σθεναρά, θεωρώντας τα όσα μπορεί να σημαίνει ο όρος «φεμινισμός», εξωπραγματικά, περιθωριακά και συχνά επικίνδυνα. Είναι όμως γεγονός ότι ο φεμινισμός γέννησε και θεωρητικές αναζητήσεις από μια σκοπιά που ποτέ άλλοτε μέχρι την εμφάνισή του δεν είχε γνωρίσει η κοινωνία, από τη σκοπιά των γυναικών. Η φράση αυτή βέβαια είναι πολύ γενική. Ίσως να μη λέει και τίποτα, αν δεν διευκρινίσουμε ότι η «ματιά της γυναίκας» στο «γίγνεσθαι», από το καθημερινό μέχρι το γενικό και διαρκές, από το ασήμαντο μέχρι το σημαντικό και το μεγάλο, άλλοτε εκφράζει μια αντίληψη ομάδας με την ψυχολογία του αδικημένου και του κατωτέρου, του αδυνάμου, άλλοτε τη βεβαιότητα ότι οι γυναίκες είναι ισότιμες και καλύτερες, άλλοτε απλά κάποιες διεκδικήσεις ή κάποια βιώματα ή και απλά συναισθήματα.

Ο φεμινισμός όμως προχώρησε και σε θεωρητικές επεξεργασίες, δεν έμεινε απλά στις αναζητήσεις. Επεξεργασίες σημαντικές και πρωτότυπες, που έφεραν στην επιφάνεια πολλά από τα θεωρούμενα ασήμαντα, και απέδειξαν με επιχειρήματα τη σημαντικότητά τους. Είναι πεποίθησή μου ότι παρά τις διαφορετικότητες, και μερικές φορές τις ακρότητες (που πάντως ήταν λιγότερες από τις επιθέσεις και τις σκόπιμες διαστρεβλώσεις που δέχτηκε). Ο φεμινισμός συνέβαλε στην άνοδο της αυτοεκτίμησης των γυναικών.

Και τα πράγματα θα ήταν ίσως πολύ διαφορετικά, αν πολλές γυναίκες επεξεργασίες στελεχών των κομμάτων δεν περνούσαν αναγκαστικά από τη μέγερη των σκοπιμοτήτων των διάφορων κομμάτων.

Τα οποία πολιτικά κόμματα, ιδιαίτερα εδώ στην Ελλάδα με πρωτοφανή —για τα πολιτικά χρονικά— ομοψυχία και ομοφωνία εμίστησαν το φεμινισμό με ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτός ο όρος.

Πού θρικόμαστε σήμερα;

Σ' αυτό το ερώτημα έδωσε κάποιες απαντήσεις η συνάντηση που οργανώθηκε πριν ένα χρόνο ακριβώς (11.11.93) στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Στόχος της συνάντησης, δεν ήταν ασφαλώς μια ιστορική αναδρομή για την ακριβή έννοια και πρακτική του φεμινισμού. Στόχος της συνάντησης ήταν η έμπρακτη εκδήλωση της ανάγκης να συνεχιστούν οι συζητήσεις, οι αναζητήσεις και επεξεργασίες.

Το υλικό που συγκεντρώθηκε και κυκλοφόρησε σε βιβλίο από το Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης, στα πλαίσια του οποίου δούλεψε η ομάδα των γυναικών που πραγματοποίησε τη συνάντηση, είναι κατά τη γνώμη μου σημαντικό. Και οι «γυναίκες σελίδες» συνεχίζουν την προσπάθεια ακριβώς γι' αυτό που ήταν το μήνυμά της συνάντησης στην Πάντειο: **Να συνεχίσουμε να σκεφτόμαστε, να γράφουμε, να συζητούμε και να δρούμε...**

Στην ημερίδα αναπτύχθηκαν 6 θέματα:

♦ «Αναπαραστάσεις της θηλυκότητας: Μία σύνομη εισαγωγή σε προσεγγίσεις και προβλήματα». Αγγελική Σπυροπούλου.

♦ «Μεταλλασσόμενος Οιδίποδας: Ψυχάνάλυση - φεμινισμός και οι νέες τεχνολογίες αναπαραγωγής». Rachel Bowby

♦ «Η ανατομία της ενοχής: Αναπαραστάσεις θηλυκότητας». Χρύση Ιγγλέση.

♦ «Αναπαραστάσεις της θηλυκότητας στην ελ-

ληνική γυναίκα λογοτεχνία: Καλείται να μιλήσει ο Ερμαφρόδιτος του Λούβρου». Χριστίνα Λαμπρινίδη.

♦ «Φεμινιστική κριτική των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και η δυσκολία ανάληψης των γυναικών περιοδικών». Janice Winship.

♦ «Η πόλη: Ένας χώρος για τις γυναίκες». Ντίνα Βαίου.

Από αυτά θα ξεχωρίσουμε τρία που θεωρούμε ότι μπορούν να σχολιαστούν στα πλαίσια μιας παρουσίασης από την εφημερίδα μας. Έτσι θα προτρέψουμε τις αναγνώστριάς μας να αναζητήσουν και να προμηθευτούν το βιβλίο για να μπορέσουν να γνωρίσουν το σύνολο των σκέψεων που διατυπώθηκαν.

Το πρώτο θέμα είναι η σκέψη που διατυπώνεται στην εισήγηση της κ. Αγγ. Σπυροπούλου, ότι **παρά τους διαφορετικούς τρόπους που ο φεμινισμός προσέγγισε τη γυναίκα, όλοι οι τρόποι έχουν «το κοινό πρόταγμα να αλλάξει ο τρόπος που σκέπτονται οι γυναίκες, ο τρόπος που οι άλλοι σκέπτονται**



τις γυναίκες ένα πρόταγμα που ακόμα και στην πιο πρακτική του μορφή είναι ήδη συνδεδεμένο με το πρόβλημα των αναπαραστάσεων σε όλους τους χώρους όπου εγκαλείται το υποκείμενο ως γυναίκα».

Κατά τη γνώμη μου, πρόκειται για μεγάλη αλήθεια που φανερώνει και τη σημασία του φεμινισμού σαν σκέψης και πρακτικής συνολικά προοδευτικής. Δείχνει ότι ο φεμινισμός δεν ασχολήθηκε μόνο με τη γυναίκα, αλλά και με τον άνδρα και τις ανάγκες των ανθρώπων συνολικά, κάνοντας μια διαφορετική ιεράρχηση.

Πρέπει ωστόσο να σημειώσουμε, ότι οι διάφοροι φεμινισμοί δεν μπόρεσαν μέχρι τώρα να δώσουν μια δική τους πολιτική —σαν περιεχόμενο αλλά και μορφή— έτσι ώστε να απαντήσουν στο βασικό ζήτημά τους. Πώς μπορεί ν' αλλάξει ο τρόπος που σκέπτονται οι γυναίκες; Και ο τρόπος που οι άλλοι σκέπτονται γι' αυτές;

Στην Ελλάδα σήμερα ποιοί και πώς προσπαθούν για κάτι τέτοιο;

Κι ερχόμαστε στο 2ο σημείο της ημερίδας που ήθελα να σχολιάσω.

Ο ρόλος των ΜΜΕ. Η Jania Winship αντιμετωπίζει το θέμα πραγματικά στην ουσία του. Αναλύοντας την ευρύτατη κυκλοφορία ενός γυναικείου περιοδικού στην Αγγλία, με κουτσομπολιά, «ειδήσεις» για τη ζωή των αστέρων κ.λπ., καταλήγει στο συμπέρασμα ότι διάφορα, υποτίθεται «γυναικεία» περιοδικά προβάλλαν συντηρητικές πολιτισμικές μορφές για τη γυναίκα, με αντιληπτό και αφομοιώσιμο τρόπο. Και αυτό δεν γίνεται χωρίς ενοχή. Γιατί, π.χ. έτσι έθελαν οι γυναίκες. Η J.W. επιχειρηματολογεί πάνω στην άποψη ότι το κοινό αυτών των περιοδικών ταυτίζεται απλοϊκά στη ζωή του με το περιεχόμενό του. Ότι πολλές φορές ενεργεί διαφορετικά.

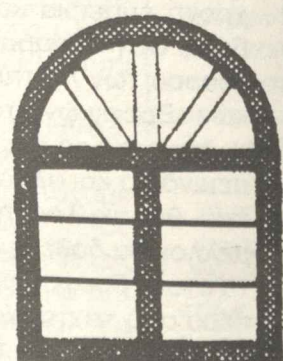
Εγείρειται όμως ένα ηθικό κυρίως ζήτημα: **Ποιό είναι αυτό το κομμάτι που αξιοποιεί τα πολιτικά στοιχεία στη σκέψη και τη στάση των γυναικών; Ή μήπως θα τα αδικήσουμε όταν πούμε και κάπως να προσπαθήσουμε να ξεφύγουμε, μας κάνουν να αισθανόμαστε περιθωριακές;**

Ποιός είναι ο ρόλος της εκπαίδευσης, των κομμάτων, των πολιτικών κομμάτων;

Όσον αφορά τα τελευταία θα μου επιτρέψετε να κάνω την εκτίμηση ότι είναι πιο εύκολο παρθεί κάποιο μέτρο σ' επίπεδο κυβερνητικής πολιτικής, λόγω του ότι δεν μπορεί να το απορρίψει γιατί είναι π.χ. ώριμο, παρά στο εσωτερικό των κομμάτων. Και δεν είναι μακριά η μέρα που θα συγκροτηθεί γυναικείο μέτωπο κατά των κομμάτων, μόνο που ελπίζω να είναι σε προδεδειγμένη κατεύθυνση.

Το τρίτο σημείο που θα ήθελα να σχολιάσω είναι η εισήγηση της κ. Ντίνας Βαίου για την πόλη και πώς αυτή επηρεάστηκε από την αντίληψη του ανδρικού - γυναικείου. Στην πόλη που γινόταν με εκφράστηκε πολύ καθαρά ο διαχωρισμός δικτικού - δημοσίου και μαζί μ' αυτό η θέση της γυναίκας μέσα σ' αυτή. Ταύτιση με το «ιδιωτικό» - ενσωμάτωση στο δημόσιο με δυσμενείς όρους.

«Οι ιδέες γύρω από την πόλη χαρακτηρίζονται, από πολύ παλιά, από ένα φόβο προσέγγισης των γυναικών στο δημόσιο χώρο, έναν αγώνα να ελεγχθεί η παρουσία τους σ' αυτόν (Wilson, 1987). Γιατί η ζωή στην πόλη δημιουργεί έναν χώρο που οι γυναίκες μπορούν να πειραματιστούν νέους ρόλους, να αμφισβητήσουν τη «φυσική τάξη», να διεκδικήσουν και να βγουν έξω από αναπαραστάσεις και τις υλικές δεσμεύσεις τους/μας. Ο χώρος του αποκλεισμού και της επιβολής «στα ενδιάμεσα» είναι ταυτόχρονα χώρος κινητοποίησης, της απόκλισης, της τομής. Τον επιθυμία, ο καθημερινός αγώνας και η ευχαρίστηση ο κίνδυνος και το καταφύγιο».



ΤΟΕΩΣΑ
ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
Γ. ΛΩΤΤΑ

8ο χλμ. Ιωαννίνων-Αθηνών
Τηλ. 93739, FAX: (0651) 93739

ΧΡΟΝΙΑ..... ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

Χρόνια..... αθώοτητας σε καιρούς σκληρής προσφυγιάς. Αλθανός εμφανιζόμε-

νος ως πατέρας μικρής 13χρονης Αλβανίδας, την εξέδιδε. Εδώ δίπλα μας στην

Αρτα. Προσφυγιά και γυναίκες, προσφυγιά και παιδιά, σημαίνει πέρα απ' τα άλ-

λα δεινά και δουλεμπόριο.

Ο BARDH XHEMO του NYZI, 43 ετών και EDYART RESHKA του XHAF, 26 ετών κάτοικοι Ελμπασάν και Λιμπάζ Αλβανίας κατηγορήθηκαν μεταξύ άλλων και για βιασμό κατ' εξακολούθηση ανήλικης 13 ετών και δικάστηκαν στο Μικτό Ορκωτό Εφετείο Ιωαννίνων



στις 4 Οκτωβρίου 1994.

Ο πρώτος κατηγορούμενος εξαπάτησε το δικαστήριο με ψευδή στοιχεία Ασφαλείας Άρτας, επιδεικνύοντας πλαστά έγγραφα ότι δήθεν είναι ο Γιάννης Παππάς και η μικρή που τον ακολουθούσε η κόρη του. Αποδείχθηκε όμως ότι όλα τα παραπάνω ήταν αναληθή και η μικρή δεν είχε καμμία απολύτως συγγενική σχέση με τον δράστη - κατηγορούμενο.

Ο πρώτος μάρτυρας κατηγορίας προσφέρθηκε να βαφτίσει το κοριτσάκι του εργάτη των κτημάτων του ηλικίας 13 ετών... Έκανε όσα απαιτούσε το μυστήριο και τα έθιμα σαν πραγματικός νουνός και ανακάλυψε ότι... ο πατέρας δεν ήταν

πατέρας, αλλά προαγωγός του!!!

«Εγώ γνώρισα τον πρώτο κατηγορούμενο σαν Ιωάννη Παππά», κατέθεσε, «έτσι μου είπε ότι τον λέγα-νε, τον είχα στα κτήματα, τον είχα ρωτήσει τι οικογένεια έχει και μου είχε πει ότι έχει γυναίκα και ένα κορίτσι. Το κορίτσι μου είπε ότι το έχει μαζί του, εγώ του εί-

παρ' σε άλλους άντρες...».

Ο δεύτερος μάρτυρας κατηγορίας, ηλικίας 56 χρόνων (!) αγρότης, κατέθεσε: «Έχω ένα αγροτικό αυτοκίνητο, βρήκα τον πρώτο κατηγορούμενο και την κοπέλα στη Γέφυρα Άρτας, ήθε-λαν να πάνε στην πόλη της Άρτας και τους πήρα στο αυτοκίνητο. Μου είπε ότι εί-ναι κόρη του, ήταν και κά-

και στην οικογένειά του σί-γουρος ότι έχει κάνει το κα-θήκον του αφού ήρθε ως μάρτυρας κατηγορίας του υποτιθέμενου πατέρα...

Το Αστυνομικό όργανο κατέθεσε: «...Είχαμε πληροφορίες ότι στην Γέφυρα Άρτας κάποιος Γιάννης είχε ένα κορίτσι 13-14 ετών και την εξέδιδε. Ένα βράδυ πληροφορηθήκαμε ότι γίνε-ται κάποιο επεισόδιο με Αλβανούς στην Γραμμενί-τσα, πήγαμε αλλά το επει-σόδιο είχε λήξει, βρήκαμε εκεί την Ευθαλία, η οποία μας είπε ότι δύο Αλβανοί πήραν μια μικρή Αλβανίδα που ήταν μαζί της. Εγκλω-βίσαμε την περιοχή και συλ-λάβαμε τον πρώτο κατηγο-ρούμενο. Εγώ πήρα στο αυ-τοκίνητο την κοπέλα και μου είπε χωρίς να τη ρωτή-σω ότι ο πρώτος κατηγο-ρούμενος την εκβίαζε και την εξέδιδε σε διάφορους έναντι αμοιβής. Μου είπε ε-πίσης ότι της είχε κάνει έ-

ρωτά χωρίς τη θέλησή της, ότι της είχε κλέψει κάτι

χρυσασικά και ότι την είχε χτυπήσει. Δεν ήθελε καμία ερωτική σχέση απ' αυτές που έκανε τους τελευταί-ους δύο μήνες, το έκανε γιατί την εκβίαζε ο πρώτος κατηγορούμενος».

Και ο κατηγορούμενος κατέθεσε συνεπιδριμένος και γεμάτος απορία: «...Εγώ την είχα σαν κόρη μου,.... δούλευα από το πρωί ως το βράδυ, τις ώρες που έμενε μόνη της σπίτι, της έ-λεγα να κλειδώνει την πόρ-τα,.... Δεν έκανα έρωτα μαζί της, δεν ξέρω τι έκανε όταν ήμουν στη δουλειά, από χά-πια μόνο κάτι βιταμίνες της έδινα...».

Ποιός ξέρει στ' αλήθεια τι χάπια ήταν, βιταμίνες, α-ντισυλληπτικά... Ποιός το ε-ρευνήσει; Ποιός ξέρει πού βρίσκεται η κοπέλα σήμερα και ποιός θα τη ρωτήσει τι αισθάνεται και αν ποτέ θα μπορέσει να ζήσει φυσιο-λογικά...

ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

εγγραφές : από 1-9-94

εναρξη μαθημάτων: 8-9-94

Αραβαντινού 6 & Τσιριγώτη κ Κάνιγγος

τηλ. 27877

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΕΤΡΙΑΔΗΣ

Πάντα το πρώτο όνομα στο ανδρικό
και γυναικείο παπούτσι

Ποιότητα και γούστο

15 χρόνια κοντά σας

Καπλάνη 4 Γιάννενα τηλ. 23748

Γιάννης «πούλαγε» τη μι-

ποιοις άλλος εκεί με το όνο-μα Ντόκος, αυτός μου είπε αν θέλω να κάνω έρωτα με τη μικρή, έκανα έρωτα στο αυτοκίνητο και της έδωσα 3.000 δρχ. Αυτή μου ζήτησε 3.000 δρχ., δεν την είδα χτυπημένη, δεν είχε όμως όρεξη για έρωτα, την είδα «κρύα». Δεν είχα ρωτήσει την ηλικία της κοπέλας, ή-ταν ανεπτυγμένη».

Όυτε βέβαια προβλημα-τίστηκε πώς ήταν δυνατόν να του προτείνει φίλος του πατέρα, παρόντος του πα-τέρα, να κάνει έρωτα με ένα κοριτσάκι.

Κατά τα άλλα πλανήθηκε σε ηλικία 56 ετών (!) από την ανάπτυξη της μικρής. Έτσι αποποιήθηκε των ευθυνών του, γύρισε στο σπίτι του

νέα
που
ξεχωρίζουν

♦ ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

«Ανυπόταχτες γυναίκες στον μύθο, την ιστορία και το δράμα». Αυτός είναι ο τίτλος έκθεσης που οργανώνει αυτόν τον καιρό ο Δήμος Αθηναίων στη Λιναρά της Πορτογαλίας, στα πλαίσια των εκδηλώσεων «πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης - Λισαβόνα '94».

Στο πρώτο μέρος της πρωτότυπης και ενδιαφέρουσας αυτής έκθεσης, απεικονίζονται σε αντίγραφα αρχαίων αγγείων και αγαλμάτων, γυναίκες από τη Μινωική Κρήτη, τις Μυκήνες, τον Τρωικό Πόλεμο, την Αργοναυτική Εκστρατεία.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται δημιουργίες καλλιτεχνών του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης, εμπνευσμένες απ' αυτές τις ηρωίδες.

Στο τρίτο μέρος παρoυσιάζονται γυναίκες του Βυζαντίου και στο τελευταίο μέρος γυναίκες της σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας.

Αναφορά γίνεται στις αγωνίστριες Μπουμπουλί-

να και Μαντώ Μαυρογένους, στη φεμινίστρια Καλλιρόη Παρέν και στην Μελίνα Μερκούρη.

Είναι η πρώτη φορά που η Ελλάδα διοργανώνει έκθεση για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης με θεματολογία αφιερωμένη στις γυναίκες.

Σίγουρα πρόκειται για μια αξιόπαινη προσπάθεια.

♦ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ομόφωνο ψήφισμα συμπαράστασης στις χειμαζόμενες γυναίκες της Αλβανίας, της Κύπρου και της πρώην Γιουγκοσλαβίας εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την ορθόδοξη γυναίκα, που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του μήνα στη Λειβαδιά.

Στο ψήφισμα επίσης καταδικάζεται «η προσβολή της ιερότητας και της αξιοπρέπειας της γυναίκας σ' όλη τη γη».

Στο συνέδριο συζητήθηκε και το «ακανθώδες» ζήτημα της χειροτονίας των γυναικών στην ορθόδοξη Εκκλησία. Εν μέσω διαφωνιών και έντονων αντιδράσεων, το θέμα έκλεισε προσωρινά με την επισημάνση ότι η ανάπτυξη των άλλων μορφών συμμετοχής των γυναικών στην Εκκλησία είναι απολύτου προτεραιότητας.

♦ Υπερδιπλασιάστηκαν οι Ελληνίδες επιστήμονες στη δεκαετία 1981-1991. Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας που πρόσφατα δόθηκαν στη δημοσιότητα, το 1981 οι γυναίκες επιστήμονες ήταν στην Ελλάδα 100.528, ενώ το 1991 έφτασαν τις 248.712.

Μείωση παρατηρείται στον αναλφαριθμητικό των Ελληνίδων στη συγκεκριμένη δεκαετία. Παραμένουν όμως πολλές οι αναλφάβητες γυναίκες. (454.145) και σε σύγκριση με τους άνδρες «υπερτερούν» κατά 2,5 φορές (183.501).

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΓΕ

Συνεδρίασε το Δ.Σ. της Ο.Γ.Ε. στις 19.11.94 με κύριο θέμα το επικείμενο συνέδριό της. Το Δ.Σ. αποφάσισε να πραγματοποιηθεί το συνέδριο 10-12/3.95 και κήρυξε την έναρξη της προσυνεδριακής περιόδου. Θέματα του συνεδρίου θα είναι:

- Εργασιακά,
- Ασφαλιστικά - κοινωνικές παροχές,
- Γυναίκα της ελληνικής υπαίθρου,
- Μ.Μ.Ε. - Πολιτισμός,
- Υγεία - οικογενειακός προγραμματισμός - δημογραφικό,
- Ειρήνη - εθνικισμός - ρατσισμός - γυναίκες μετανάστες,
- Πορνεία,
- Περιβάλλον,
- Γυναίκα στα κέντρα λήψης αποφάσεων,
- Ναρκωτικά.



**La Beaute
KALLYNTIKA**

Καλλυντικά
Μπιζού
Περιποίηση προσώπου
Μακιγιάζ
Μακιγιάζ νύφης
Είδη δώρων
Γιαλιά Ηλίου

Ε. Παππά - Β. Πάκου
Αραδαντινού 16 & Τσιριγώτη 4
Ιωάννινα τηλ. 30.710

Παπούτσι- Τσάντα
Δερμάτινα είδη

mocassino
Δέσποινα Ανανιάδου

28ης Οκτωβρίου 20 - τηλ. 25904
Ιωάννινα

**ΑΓΓΛΙΚΑ
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Μιχαήλ Αγγέλου & Χ. Τρικούπη 27
τηλ. 71487

Γκιανιάσας Ιωάννης
Σφήνα Ευφροσύνη
Ζώης Κων/νος
Σπίγγος Γεώργιος
Ζάνης Κων/νος
Γκολογιάννη Σοφία
Τσιρώνης Χρήστος
Κολόκα Γεωργία
Γκάρτζου Σοφία

Τριανταφύλλου Βασιλική
Καραμπάς Ιωάννης
Σαμαβίτσας Ηλίας
Σερπάνος Ιωάννης
Ζάννης Ηλίας
Μπάος Αναστάσιος
Φούκη Εφη
Μπόνικος Ανδρέας

Εκκληση των γυναικών της Τούζλα

Απήχηση είχε η έκκληση των γυναικών της Τούζλα για προσφορά ανθρωπιστικής βοήθειας. Η συμμετοχή των νιστριών από όλη την ευρωπαϊκή στο πλαίσιο της Διεθνούς Εργατικής Βοήθειας υπήρξε μεγάλη. Το Ελληνικό Τμήμα του Ευρωπαϊκού Φόρου Αριστέρων- Φεμινιστριών τέβαλε σημαντικές προσφορές για τη συλλογή χρημάτων και τη μεταφορά υλικών

δέματα υγείας

γράφει ο **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΟΥΔΕΒΕΝΟΣ**

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕ ΟΙΣΤΡΟΓΟΝΑ ΣΕ ΜΕΤΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΑΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΓΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑΣ ΝΟΣΟΥ

Η χορήγηση οιστρογόνων ανακουφίζει τις μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες από τα συμπτώματα της εμμηνοπαύσεως, προλαμβάνει την οστεοπόρωση και φαίνεται να έχει ευεργετική δράση στην πρωτοπαθή και δευτεροπαθή πρόληψη της στεφανιαίας νόσου. Το τελευταίο είναι συχνή αιτία θανάτου στις μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες. Αρκεί να αναφερθεί ότι στις Η.Π.Α. πεθαίνουν ετησίως από καρδιοπάθειες 400.000 γυναίκες, ενώ από καρκίνο του μαστού 46.000. Πριν την εμμηνοπαύση η επίπτωση της στεφανιαίας νόσου στις γυναίκες υπολείπεται των ανδρών κατά 10 έτη, ενώ μετά την εμμηνοπαύση και περίπου στην ηλικία των 70 ετών η στεφανιαία νόσος έχει την ίδια συχνότητα και στα δύο φύλα. Η εξήγηση αυτού του φαινομένου είναι ότι η καρδιά έπαψε να στερείται της προστατευτικής δράσης που της προσφέρουν τα οιστρογόνα.

♦ «ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ»

Η δημοσιογράφος **Νάσια Μιχαλοπούλου** επιλέγει να εκπροσωπήσει την Ελλάδα και να συναγωνιστεί με άλλες 13 Ευρωπαίες για το Βραβείο «Γυναίκες της Ευρώπης».

Το Βραβείο που θεσπίστηκε το 1987 από την Βελγίδα γερουσιαστή **Ανζέλ Βερνίγνι** έχει σκοπό να τιμήσει γυναίκες με αξιόλογη ευρωπαϊκή δραστηριότητα.

Το 1991 το Βραβείο απενεμήθη στην Ελληνίδα **Νίκη Γουλανδρή**.

Η τελική εκλογή θα γίνει στις Βρυξέλλες την 1η Δεκεμβρίου και η απονομή του Βραβείου θα γίνει την επόμενη μέρα στη Βόννη.

♦ Και όμως είναι πραγματικότητα. Οι γυναίκες που εκλέχτηκαν με το ψηφοδέλτιο του νέου δημάρχου Αθηναίων κ. Αβραμίου ξεπέρασαν τους άνδρες συνδεδεμένους τους. Ενδεκα στους είκοσι δημοτικούς συμβούλους στην Αθήνα από την πλευρά της φοδέλτιο του κ. Πάγκαλου εκλέχτηκαν 5 γυναίκες (σε σύνολο 15 συμβούλων).

Αν προσθέσουμε και τη δυναμική παρουσία της κας **Δαμανάκη** ως αρχηγού παράταξης, μπορούμε να ελπίζουμε ότι κάτι καλύτερο προκύψει στον πρώτο Δήμο της χώρας.

Αρκεί οι εκλεγείσες γυναίκες να σκεφτούνται και να δρουν... ως γυναίκες.



Π. Τέταρτος
Είναι εύκολη και σε κάθε περίπτωση μέχρι να έχουμε αποτελέσματα από τυχαίοις εργασίες πρέπει να εξατομικεύεται. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι γυναίκες διανύουν το 1/3 περίπου της ζωής τους σε μετεμμηνοπαυσιακή περίοδο και ερωτήματα όπως πότε ή για λογικές ενδείξεις και τις ευεργετικές δράσεις στο κυκλοφορικό για το αν τα οιστρογόνα είναι ωφέλιμα στην πρόληψη της στεφανιαίας νόσου λείπει η επιστημονική τεκμηρίωση, αφού δεν υπάρχουν αποτελέσματα από τυχαίοις μελέτες ή σαφή ευρήματα.

τα όπως για παράδειγμα, υποτροπή της αθηρωματικής πλάκας. Έτσι, η απόφαση για χορήγηση οιστρογόνων στις μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες για πρόληψη της στεφανιαίας νόσου δεν

πόσο καιρό θα παίρνουν οιστρογόνα δεν έχουν απαντηθεί. Για την ώρα οι γυναίκες που έχουν τις περισσότερες ενδείξεις για θεραπεία με οιστρογόνα είναι εκείνες με γνωστή στεφανιαία νόσο (έμφραγμα μυοκαρδίου, by-pass, αγγειοπλαστική) και οι υψηλού κινδύνου (οικογενειακό ιστορικό στεφανιαίας νόσου, καπνίστριες, υπερτασικές) και με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει ιστορικό καρκίνου του μαστού. Αυτό όμως που έχει πρωταρχική σημασία και πρέπει να τονίζεται μέχρι να γίνει καλά αντιληπτό, είναι ότι για την πρόληψη της στεφανιαίας νόσου το σπουδαιότερο είναι ο έλεγχος των παραγόντων κινδύνου όπως η διακοπή του καπνίσματος, ο έλεγχος της υπέρτασης, ο έλεγχος της παχυσαρκίας, η σωστή διατροφή και η φυσική άσκηση.

Οι κίνδυνοι από τη χρήση οιστρογόνων είναι ο καρκίνος του ενδομητρίου και του μαστού. Ενώ για τις γυναίκες που έχουν υποβληθεί σε υστερεκτομή, ο κίνδυνος για καρκίνο στο ενδομήτριο δεν συζητείται. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις ο κίνδυνος μπορεί να αμβλυνθεί με την κυκλική χρήση προγεστερόνης.

Η δράση αυτού του συνδυασμού στην πρόληψη της στεφανιαίας νόσου, είναι ασαφής και τα δεδομένα περιορισμένα. Ο κίνδυνος για καρκίνο του μαστού είναι μικρός και εμφανίζεται μετά 10 χρόνια θεραπεία. Σε περιπτώσεις με οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του μαστού, η απόφαση για χορήγηση οιστρογόνων είναι αποθαρρυντική. Οι γνώμες μεταξύ γυναικών και γιατρών ποικίλουν ευρέως, όσον αφορά τους κινδύνους και τα ωφέλη από τη θεραπεία υποκατάστασης με οιστρογόνα.

Για μερικούς, η αποφυγή καρκίνου στο ενδομήτριο ή στο μαστό, ή η πρόληψη της οστεοπόρωσης μπορεί να έχουν μεγαλύτερη σημασία από κάθε δράση των οιστρογόνων στην καρδιά. Σε κάθε περίπτωση που θα αποφασισθεί θεραπεία υποκατάστασης με οιστρογόνα, πρέπει να εξηγηθούν λεπτομερώς τα ωφέλη και οι κίνδυνοι από τη θεραπεία και να έχουμε βεβαιωθεί ότι όλα έχουν γίνει καλά κατανοητά.

Η απόφαση πρέπει να παίρνεται σε συνεννόηση με τον ενδοκρινολόγο και τον γυναικολόγο και φαίνεται λογικό για την ώρα, την ευθύνη της συνταγογράφησης πρέπει να την έχει ο γυναικολόγος, μια και η παρακολούθηση των επιπλοκών έχει τη μεγαλύτερη σημασία.

Συμπερασματικά, μέχρι να έχουμε τα αποτελέσματα από τις τρέχουσες μελέτες, η απόφαση για το ποια γυναίκα θα υποβληθεί σε αγωγή και σε ποιά συνδυασμό ορμονών, για πόσον καιρό, εξαρτάται από παράγοντες, όπως η ηλικία, το ιστορικό, οι ενδείξεις για θεραπεία, το κόστος και οι παρενέργειες.

Ο **ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΟΥΔΕΒΕΝΟΣ**, είναι επίκουρος καθηγητής Καρδιολογίας, Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Studio line

κομμώσεις γυναίκες - παιδικές

ΣΑΚΚΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ - ΠΕΤΣΙΟΥ ΑΡΕΤΗ

Φ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ 21-23 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 20574

Βιβή Γιώτη
Λιθογραφική

Διπλ. Ακαδημίας Λιθογραφίας
Βροζελίδου

Η αισθητικός συνεργάζεται μόνιμα με γιατρό

Κοράη 14 Ιωάννινα
τηλ. 35222

Η ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Γιώτα Παρθενίου

Μια ζωή αγώνας για το παιδί αλλά και... χαμόγελα και αγαμνήσεις

«Μέσα μου πάντα υπήρχε ένα παιδί, και το παιδί και η ποίηση για μένα ήταν γέννηση, δημιουργία, και μία μεγάλη πρόκληση...»

Είναι η Γιώτα Παρθενίου που μας μιλάει για τη δουλειά της στο χώρο της προσχολικής αγωγής, σαν νηπιαγωγός και σχολική σύμβουλος, αλλά και στο χώρο της τέχνης σαν ποιήτρια. Προτίμησε όμως να σταθεί πιο πολύ στο χώρο του παιδιού, γιατί όπως μας είπε:

«Είναι η πρώτη φορά που μιλάω για τη δουλειά μου ως παιδαγωγός, συνήθως κάθε φορά που γίνονται διάφορες εκδηλώσεις μιλάω συγκεκριμένα για τα θέματα της κάθε εκδήλωσης και όχι για τη δραστηριότητά μου και θέλω εδώ να τονίσω ότι πρώτα απ' όλα νοιώθω Νηπιαγωγός».

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΙΝΕΙ ΖΩΗ, ΖΩΝΤΑΝΙΑ ΟΜΟΡΦΙΑ

Η ενασχόληση με το παιδί 27 ολόκληρα χρόνια τι σημαίνει για σας κ. Παρθενίου;

— Είναι μια πανέμορφη ενασχόληση και μια πολύ δύσκολη υπόθεση, και λέω πανέμορφη γιατί το να βρίσκεσαι με το παιδί να έχεις στα χέρια σου το παιδί και να νοιάζεσαι για την αγωγή του είναι κάτι που σου δίνει ζωή, ομορφιά και ζωντάνια. Είναι μια δουλειά που φέρνει στην επιφάνεια και το παιδί που κρύβουμε μέσα μας. Είναι ακόμη ένα ωραίο παιχνίδι με πολλές εκπλήξεις γιατί μέσα απ' αυτό το παιχνίδι ανακαλύπτεις εντελώς καινούργια πράγματα κρυμμένα στο παιδί. Συνάμα αυτό το παιχνίδι γίνεται πολύ υπεύθυνο αφού από αυτή την επικοινωνία κρατάς στα χέρια σου την αγωγή του. Είναι ανάγκη το παιδί μέσα απ' όλες τις δραστηριότητες να ζήσει να χαρεί να γνωρίσει το σώμα του και τις ικανότητές του, να δημιουργήσει.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΕΝ ΛΕΕΙ ΠΟΤΕ: «ΔΕΝ ΠΑΩ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ»

Μιλάμε για την ηλικία των 3,5—5,5 χρόνων, δηλ. πριν το Δημοτικό πόσο το Νηπιαγωγείο προετοιμάζει το παιδί για το Σχολείο;

Πράγματι μιλάμε για την προσχολική ηλικία όπου η ανάπτυξη του παιδιού εδώ είναι πολύπλευρη και γίνεται σ' ένα χώρο που όλα γίνονται μαζί με τους άλλους και όλα μέσα από το παιχνίδι.

Άλλα παιδιά είναι έτοιμα και άλλα όχι σ' αυτή την ηλικία, τα περισσότερα όμως δεν είναι σύμφωνα με τις καταγραφές των δασκάλων και των Σχολικών Συμβούλων. Είμαστε από τις λίγες χώρες που τα παιδιά πηγαίνουν τόσο νωρίς στο σχολείο, και η επίσημη

στάση της πολιτείας θα έπρεπε να είχε προ πολλού αλλάξει.

Όσον αφορά την προετοιμασία ας ρίξουμε μια ματιά στο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου, το οποίο έχει καθαρά δικούς του στόχους.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην πολύπλευρη ανάπτυξη του παιδιού σωματική και πνευματική. Συγκεκριμένα δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ψυχοκινητικότητα του παιδιού, στην αισθητική καλλιέργεια του παιδιού, είναι δε η αισθητική καλλιέργεια, η μουσι-



κή, τα εικαστικά, η θεατρική έκφραση και η λογοτεχνία. Σε καμμία άλλη βαθμίδα της εκπαίδευσης δεν αφιερώνεται τόσο χρόνος και δεν δίνεται τόσο βαρύτητα στην τέχνη όσο εδώ, και γι αυτό το παιδί δεν λείπει ποτέ «δεν πηγαίνω στο σχολείο-νηπιαγωγείο».

Επίσης δίνει έμφαση στη νοητική ανάπτυξη και τις δεξιότητες του παιδιού όπου έρχεται σε πρώτη επαφή με προγνωστικές προγραμματικές δραστηριότητες και είναι έτσι πανέτοιμο για το σχολείο.

Το νηπιαγωγείο όμως δεν είναι σχολείο, έχει την αυτονομία του τα δικά του χαρα-

κτηριστικά.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Ο,ΤΙ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟ

Απ' ό,τι γνωρίζω κ. Παρθενίου έχετε 11 χρόνια Σχολική Σύμβουλος, έχετε δουλέψει σε 3 Νομούς της χώρας μας, έχετε την εποπτεία πολλών νηπιαγωγείων, όλα αυτά που μας είπατε πιο πάνω εφαρμόζονται σήμερα;

να οι γωνίες δραστηριότητας, κάτι που δεν υπάρχει στο σχολείο, και στη δική μου περιοχή αγκάλιασαν το πρόγραμμα νηπιαγωγεί και παιδιά, και δούλεψαν με πολύ κέφι και υπευθυνότητα.

ΛΕΙΠΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ.

Ενώ το Υπουργείο Παιδείας έδωσε μια τόσο βαρύτητα στο αναλυτικό πρόγραμμα δεν έδωσε την ίδια βαρύτητα στο χώρο, στο κτιριακό. Τα κτίρια που εγώ είδα, είναι ελάχιστα αυτά που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της συγκεκριμένης ηλικίας. Ακόμη τώρα τα παιδιά μας στοιβάζονται σε αποθήκες, μαγαζιά και ανήλιαγους χώρους και κύρια αυτό συμβαίνει στις πόλεις. Ο εξοπλισμός δεν είναι αυτός που χρωνόταμε στο παιδί, έγιναν βέβαια προσπάθειες μπι-

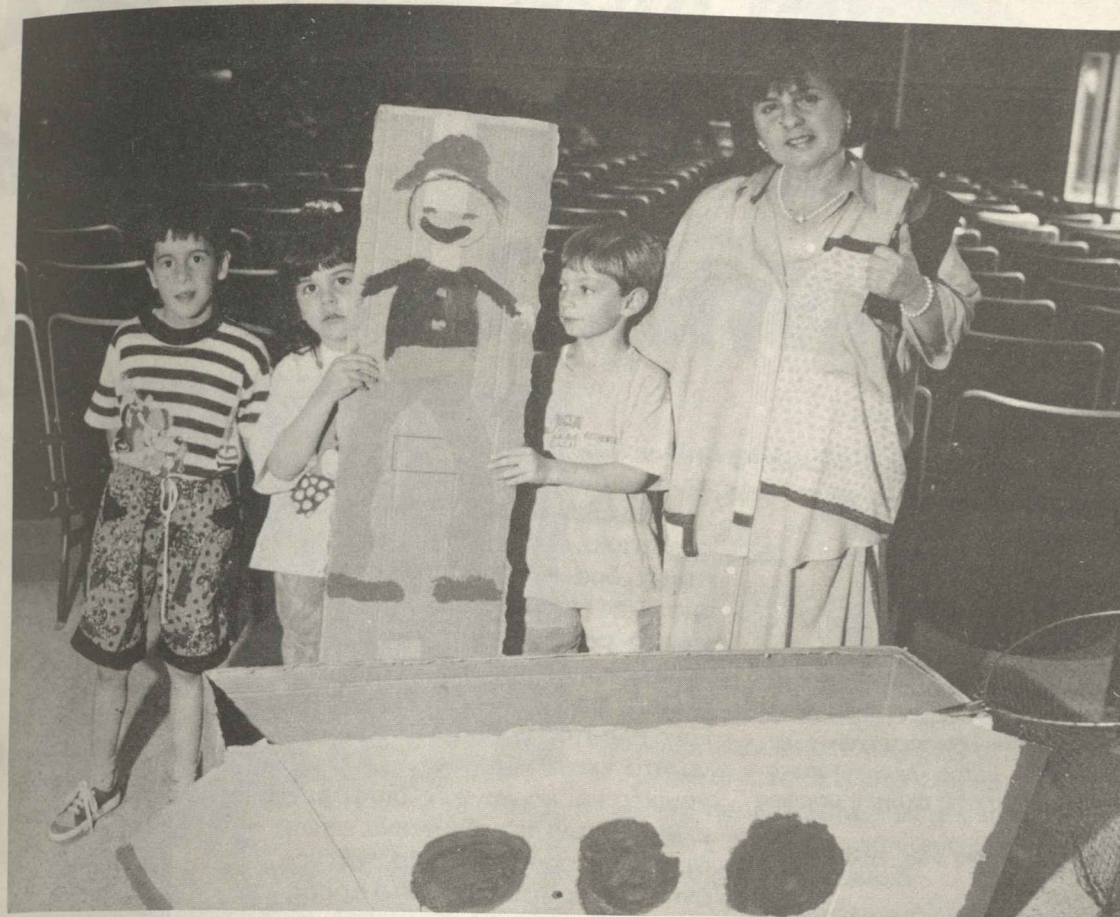
θησε να το ανακαλύψω και να το αναγνωρίσω, να ανακαλύψω και να αναγνωρίσω τη νηπιαγωγό και μαζί να κάνουμε το παιδί να ζήσει την ομορφιά της ηλικίας του και της αγωγής του. Κουβαλάω πάρα πολλά χαμόγελα από το παιδί πολλές εμπειρίες και πολλές αναμνήσεις. Όλα τούτα με κάνουν να ψάχνω συνέχεια και να δουλεύω με τις νηπιαγωγούς για την καλύτερη αγωγή του.

Δεκάδες ιχνογραφίες χαρισμένα από τα παιδιά, δεκάδες συζητήσεις, και μια πολύ ζεστή συνεργασία με τους νηπιαγωγούς που ήταν μπροστά σ' όλες τις δραστηριότητες που κάναμε για να φέρουμε σ' επαφή τους γονείς με το σχολείο, και ομολογώ μένω τα καταφέραμε. Αμνηστία οι ομιλίες, οι γιορτές οι εκθέσεις παιδικού βιβλίου εκθέσεις ζωγραφικής των παιδιών και παιδαγωγικού υλικού και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις για την Ειρήνη το περιβάλλον μουσική, ποίηση, θεατρική έκφραση, περιβαλλοντική αγωγή στο δάσος, στο ποτάμι στους αρχαιολογικούς χώρους, η κατασκευή πύλων αγγείων και μασκας για το θέατρο από τα ίδια τα παιδιά. Όλες οι δραστηριότητες γίνονται είτε στα νηπιαγωγεία είτε στα πάρκα στις πλατείες στα κάστρα κάθε τόπου. Και βέβαια εδώ θέλω να τονίσω ότι όλες αυτές τις δραστηριότητες πάντα είχα δίπλα μου τους συλλόγους Νηπιαγωγών και δασκάλων του Μεσολογγίου και της Άρτας, όπου ήταν δουλειά μου, άλλους παρόντες της εκπαίδευσης και πάντα τις τοπικές Αρχές.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ...

Αλήθεια υπάρχει κάποια νανορίση για όλη αυτή την προσπάθεια;

— Είναι ένας χώρος ιδιαίτερα δύσκολος για μια γυναίκα, είναι εντελώς καινούργιο και αφού πάντα στο χώρο της προσχολικής αγωγής επέλεγα πάντα άντρες, και αυτό γινεταν γιατί η γυναίκα ήταν πάντα έξω από αυτές τις θέσεις. Αλλά μια γυναίκα για να δείξει ότι είναι άξια έπρεπε να δουλέψει



πολύ σκληρά. Οι μετακινήσεις στα χωριά ανάμεσα από δάση και βουνά κυρίως το χειμώνα, γιατί και το πιο απομακρυσμένο νηπιαγωγείο σ' έχει ανάγκη, σε χρειάζεται, δυσκόλεψαν ακόμη πιο πολύ τις προσπάθειες.

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

κ. Παρθενίου και η διπλωματική σας εργασία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης ήταν σχετική με την προσχολική αγωγή, αλλά και με την άλλη σας ιδιότητα εκείνης της ποιήτριας, αλήθεια τί έχει να πει η Γιώτα ποιήτρια στη Γιώτα παιδαγωγό;

— Πράγματι το θέμα της διπλωματικής μου εργασίας ήταν:

«Καταγραφή της θέσης της παιδικής ποίησης στα νηπιαγωγεία της Ηπείρου 1989-1992». Μέσα μου πάντα υπήρχε ένα παιδί, και το παιδί και η ποίηση ήταν για μένα γέννηση, και τα δύο ήταν αχώριστα δεμένα, ποίηση και παιδί είναι δημιουργία και μια μεγάλη πρόκληση. Και εγώ μοιράστηκα ανάμεσα στο παιδί και την ποίηση.

ΒΡΗΚΑ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΜΙΛΗΤΑ...

Οι συγκινήσεις ασφαλώς πολλές από το ανεπανάληπτο αυτό επάγγελμα υπάρχουν όμως κάποιες πιο έντονες που θυμάστε;

— Τα παιδιά κουβαλάν μαζί τους προβλήματα, κύρια των γονιών με διαταραγμένες σχέσεις, και αυτό φαίνεται καθαρά στα σκυθρωπά προσωπάκια τους. Ε, για μένα είναι πολύ μεγάλη η συγκίνηση όταν καταφέρω να σκάσουν το πρώτο τους χαμόγελο, που είναι και το πρώτο σημάδι επικοινωνίας. Βρήκα πολλά παιδιά αμίλητα 3 μήνες, 5 μήνες, 6 μήνες, φαντάζεστε πιστεύω την αγωνία και ύστερα τη συ-

γκίνηση της πρώτης κουβέντας...

Και η τελευταία μου έντονη συγκίνηση, όταν κατάφερα να έχω σε νηπιαγωγείο της Άρτας έστω και ένα τσιγγανάκι, αφού πάνω από δύο μήνες χρειάστηκε να παλαίσω με χίλιες δυο αντιδράσεις (αδιαφορία των τσιγγάνων, ιατρικές εξετάσεις των παιδιών κλπ.) και ακόμη με τη ρατσιστική αντίληψη ορισμένων γονιών που πήραν τα παιδιά τους από το νηπιαγωγείο και δεν επέτρεψαν σ' αυτά τα ίδια τα παιδιά τους να δείξουν την αγάπη τους και να καλοδεχτούν τα τσιγγανάκια, έτσι όπως είχαν προετοιμαστεί από μας για την ημέρα της υποδοχής με δώρα τραγουδία κλπ., και εδώ ένα μεγάλο ευχαριστώ στις νηπιαγωγούς που ήταν πρόθυμες να δεχθούν 12 παιδιά τσιγγάνων...

Τί έχετε να πείτε στους νέους στο επάγγελμα νηπιαγωγούς;

— Αυτό που πάντα με ένοιαζε:

Η αγάπη στο παιδί, και το πέρασμα μέσα από τους νηπιαγωγούς της επιστημονικής γνώσης...

Και μες ευχόμεστε στη Γιώτα Παρθενίου, την ακούραστη με τις δύο ως τώρα ποιητικές συλλογές και την τρίτη που βρίσκεται στο τυπογραφείο, τη Γιώτα με τα μέτρα τα άρβρα και ομιλίες για το παιδί, τους γονείς, την ποίηση, την τέχνη, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, καλό κουράγιο και υπομονή...

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΛΗ

Μοραχική Ζωή ή αλληλοσπαραγμός

Είναι το διαζύγιο το αποκορύφωμα της κρίσης σε μια σχέση; Σίγουρα είναι η κατάληξη μιας κρίσης που δεν ξεπεράστηκε. Μπορεί όμως να είναι και η διέξοδος από το τέλμα μιας σχέσης που συνεχίζεται εξουθενώνοντας τα άτομα που συμμετέχουν σ' αυτή συζύγους και πολλές φορές και παιδιά.

Η κοινωνική πραγματικότητα παρά τις κάποιες θετικές αλλαγές ήταν και είναι εξαιρετικά σκληρή για τις γυναίκες. Οι αντιλήψεις ότι ο προορισμός της γυναίκας είναι η δημιουργία οικογένειας και η δουλειά έξω από το σπίτι δεν είναι αναγκαίοτητα εφ' όσον ο σύζυγος την συντηρεί είναι δυο βασικά στοιχεία που αποτρέπουν τις γυναίκες να σκεφτούν το διαζύγιο ακόμη και όταν η συμβίωση καταντάει αδύνατη. Στην πρώτη περίπτωση η κοινωνία χρεώνει κύρια στην γυναίκα την αποτυχία του γάμου και ταυτόχρονα την στιγματίζει ως κοινωνικά αποτυχημένη. Στην δεύτερη η έλλειψη οικονομικών πόρων της στερεί την δυνατότητα επιλογής.

Μέσα σ' ένα τέτοιο κλίμα είναι εξαιρετικά δύσκολο να πάρει η γυναίκα την πρωτοβουλία να ζητήσει την διακοπή του γάμου βίου. Η κοινωνική ανασφάλεια επιτείνεται συνήθως από τον φόβο της μοναξιάς, της πίεσης του οικογενειακού περιβάλλοντος αλλά και τις προκαταλήψεις που θεωρούν την διαζευγμένη, γυναίκα αμφίβολης «ηθικής».

Ένας χωρισμός έχει σοβαρές επιπτώσεις και στα δύο φύλα. Χωρίς πρόθεση να υποτιμήσουμε το «ισχυρό» φύλο θα λέγαμε ότι οι άνδρες φτάνουν δύσκολα στο διαζύγιο. «Βολειούνται» συ-



νήθως ευκολότερα ίσως γιατί έχουν πολύ περισσότερες δυνατότητες φυγής μέσα από την δουλειά, τους φίλους ή ακόμα και πιθανές «εξωσυζυγικές» περιπέτειες που γι' αυτούς θεωρούνται παύση.

Ένα διαζύγιο σ' ένα νεκρό γάμο δημιουργεί στον άνδρα πρόσκαιρη αμηχανία και αισθήματα ανασφάλειας ή πληγωμένου εγωισμού που συνήθως συντομιά ξεπερνιούνται, ίσως με την δημιουργία μιας νέας σχέσης.

Η διαδικασία αυτή δεν είναι εξίσου εύκολη για τη γυναίκα. Ιδιαίτερα μετά από κάποια ηλικία. Πιστεύουμε ωστόσο ότι σήμερα διαμορφώνονται συνθήκες που οδηγούν πολλές γυναίκες — μέσα από οδυνηρές διαδικασίες συνήθως — να προτιμούν μια μοναχική ζωή από τον αλληλοσπαραγμό μιας συμβατικής συμβίωσης. Χωρίς να θεωρούμε ότι αυτό είναι κανόνας — θα λέγαμε ότι είναι ακόμη εξαίρεση — πιστεύουμε ότι δημιουργείται ένα νέο πρότυπο χειραφετημένης γυναίκας που αποκτώντας εμπιστοσύνη στον εαυτό της, κυρίως μέσα από την συμμετοχή στην παραγωγή και την κοινωνική ζωή, αποφασίζει να ζήσει χωρίς την προστασία και την ασφάλεια του θεσμού του γάμου, πιο εύκολα όταν δεν υπάρχουν παιδιά αλλά, πολλές φορές, αναλαμβάνοντας και την ευθύνη ανατροφής των παιδιών.

Δεν υποστηρίζουμε ότι το διαζύγιο είναι η καλύτερη λύση σε κάθε δυσκολία του γάμου.

Πολύ συχνά η αναζήτηση των βαθύτερων αιτιών των διαφωνιών μπορεί να συμβάλλει στο ξεπεράσμά τους και στην δυνατότητα επικοινωνίας σε ένα άλλο πιο ουσιαστικό επίπεδο που ισορροπεί τους δεσμούς του ζευγαριού και ομορφύνει την σχέση του. Αλλά όταν φτάνει να 'ναι η μοναχική διέξοδος πιστεύουμε πως θα πρέπει να αντιμετωπίζεται χωρίς προκαταλήψεις και με σεβασμό στο δικαίωμα κάθε ανθρώπου να αποφασίζει αυτός για την προσωπική του ζωή.

Α.Ρ.

Στις 25-28 Οκτωβρίου 1994 πραγματοποιήθηκε στη Χάγη η 6η Παγκόσμια Συνδιάσκεψη γυναικών της Διεθνούς των Ελευθέρων συνδικάτων. Από την ΓΣΕΕ συμμετείχε τριμελής αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τις Φωτεινή Σιάνου, Ελευθερία Γκούβερη και Ζωή Σώκου. Οι «γυναίκες σελίδες» δημοσιεύουν σ' αυτό το φύλλο ολόκληρο το τελικό ντοκουμέντο - απόφαση της συνδιάσκεψης. Δημοσιεύουμε επίσης μια ενδιαφέρουσα συζήτηση με την αναπληρώτρια γραμματέα της ΓΣΕΕ κ. Φωτεινή Σιάνου

6Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΡΙΩΝ

μια συνκλαμιστική εμπειρία

Είχε επιτυχία η συνδιάσκεψη από άποψη συμμετοχής:

—Μία συνάντηση 400 συνδικαλιστριών από 100 χώρες, που περιλαμβάνει όλες τις ηπείρους, όλα τα χρώματα, όλες τις φυλές, όλες τις θρησκείες, όλες τις αντιλήψεις, όλες τις νοοτροπίες, από το Α των εκπροσώπων της Αργεντινής ως το Ν των εκπροσώπων του Νεπάλ και ως το Ζ της Ζιμπάμπουε, είναι μία σημαντική υπόθεση.

Σημαντική για τον πλούτο των εμπειριών, την κοινή αγωνία των γυναικών. Τις ιδέες, τις προτάσεις, την έκφραση της αλληλεγγύης. Την έκπληξη μπροστά στο εύρος, στην διαφορετικότητα, την περιπλοκότητα των προβλημάτων, από τη μεταφορά του νερού, την διασφάλιση στοιχειωδών συνθηκών υγιεινής, θεμελιωδών δικαιωμάτων εργασιακών και κοινωνικών, μέχρι της πολυμορφής βίας κατά των γυναικών, που έχουν έναν ελαχιστο κοινό παρονομαστή, την κατώτερη θέση των γυναικών στην κοινωνία, στην εργασία, στην οικογένεια.

Ποιά είναι τα κεντρικά ζητήματα που συζητήθηκαν στη συνδιάσκεψη;

—Πιοτεύω ότι η απόφαση της συνδιάσκεψης μπορεί να αποτελέσει βάση για την ανάπτυξη προγραμμάτων δράσης που θα δίνουν μικρές απαντήσεις σε μεγάλα προβλήματα των γυναικών και θα ανατρέψουν κατεστημένες λογικές.

Θα ήθελα να υπογραμμίσω ιδιαίτερα πέντε σημεία της απόφασης:

Α. «Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου το δικαίωμα των γυναικών, στην εργασία να μην αμφισβητείται όπου η αμοιβώμενη και η μη αμοιβώμενη εργασία να είναι οργανωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέψει σε γυναίκες και άντρες την ευκαιρία της επαγγελματικής καριέρας και των οικογενειακών ευθυνών.

Οραματιζόμαστε έναν κόσμο με εργασιακή πρακτική φιλική προς την οικογένεια, την επιλογή των μειωμένων και ελαστικών ωρών εργασίας και διαλείμματα κατά την διάρκεια της εργασιακής ζωής για την φροντίδα της οικογένειας.

Αυτό θα σήμαινε:

—Νέα, πρότυπα απασχόλησης που θα επιτρέπουν σε άνδρες και γυναίκες να συνδυάζουν την εργασία τους με τις οικογενειακές υποχρεώσεις.

—Προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε άτυπες μορφές απασχόλησης.

—Συμμετοχή των γυναικών στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Β. «Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να μην είναι καταδικασμένες στη φτώχεια και να μην αισθάνονται ασημαντές κοινωνικά.

Η ενοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας που καθοδηγείται από τις πολυεθνικές επιχειρήσεις έχει σε απέραντο βαθμό αυξήσει τις κοινωνικές διαφορές και έχει κάνει αδύνατη για πολλές γυναίκες την διατήρηση μιας αξιοπρεπούς εργασίας. Συχνά όσες απ' αυτές έχουν δουλειά είναι προσκολλημένες σε θέσεις απασχόλησης όπου υποεκτιμάται η εργασία τους και απειλείται η υγεία τους».

Αυτό θα σήμαινε:

—Μπούκοτς προϊόντων που παράγονται με παραβιάσεις των διεθνών στάνταρς.

—Καθιέρωση κοινωνικής ρήτρας στις διεθνείς εμπορικές συμφωνίες ότι θα τηρούνται τα ελάχιστα δικαιώματα όπως εμπεριέχονται στις συμβάσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και άλλα.

Γ. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο που να μην εκμεταλλεύεται τους πλέον ευάλωτους: το άορατο εργατικό δυναμικό των μεταναστών, των εργαζομένων στο σπίτι, των εργαζομένων στον άτυπο τομέα της οικονομίας, των εργαζομένων γης, που είναι υποχρεωμένοι να αποδεχθούν αφόρητες συνθήκες εργασίας, χωρίς καμία νομική προστασία. Οραματιζόμαστε την ανάπτυξη και εφαρμογή προστατευτικής εργατικής νομοθεσίας γι' αυτούς τους εργαζομένους και την

οργάνωσή τους σε συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιλογής τους, ώστε να μπορούν να ασκήσουν κάποιον έλεγχο στις ζωές τους και στο μέλλον τους.

Αυτό θα σήμαινε:

—Ειδικά μέτρα για τις εργαζόμενες στο σπίτι. Νομικό πλαίσιο. Διασφάλιση των δικαιωμάτων τους.

—Κοινωνική προστασία, μέτρα υγιεινής και ασφάλειας για τις εργαζόμενες στις άτυπες μορφές απασχόλησης.

—Πολιτική για τις εργάτριες γης. Δικαιώματα των μεταναστών.

Δ. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι ηλικιωμένες γυναίκες θα έχουν αξιοπρεπείς συντάξεις και δεν θα αναγκάζονται σε μίζερια και στη στέρηση, όπου δεν θα αναγκάζονται να κάνουν ταπεινές δουλειές για να ικανοποιήσουν τις καθημερινές τους ανάγκες. Προσβλέπουμε σε μία κοινωνία που δεν θα θεωρεί τους ηλικιωμένους ανθρώπους άχρηστους και ασημαντούς, αλλά θα τους εκτιμά για την συμβολή που είχαν και εξακολουθούν να έχουν.

Αυτό θα σήμαινε:

—Κατώτερη συντάξη για όλους τους πολίτες.

—Ιση αμοιβή των γυναικών διότι αυτό έχει επιπτώση στη συντάξη.

—Αναγνώριση και αξιοποίηση των συνταξιούχων στις δραστηριότητες των συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλα.

Ε. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες μπορούν να ασκήσουν την προσωπική τους ελευθερία και αξιοπρέπεια χωρίς απειλές και βία εξουτελισμό και σεξουαλική παρενόχληση. Θέλουμε έναν κόσμο όπου η ανάπτυξη της γυναικείας κουλτούρας και παράδοσης να γίνεται σεβαστή και να μην καταπιέζεται.

Αυτό θα σήμαινε:

—Διάλογο για τη βία που ασκείται κατά των γυναικών στο χώρο εργασίας και της οικογένειας.

—Εκπαιδευτικά προγράμματα.

—Συμβουλευτικές υπηρεσίες.

—Μέτρα κατά της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία.

Τι ελπίδες υπάρχουν για υλοποίηση της απόφασης;

Η πορεία από τη θεωρία στην πράξη θα είναι μακρά και δύσκολη.

Ποιά γυναίκα δεν το γνωρίζει αυτό;

Έχουμε στα χέρια μας μια καλή απόφαση με περιεχόμενο, με στόχο, με ποιότητα. Με ένα σύνθημα που εμπνέει και συναρπάζει «αλλάζοντας τον κόσμο μέσα από την ισότητα».

Όλα αυτά απαιτούν τη συμμετοχή γυναικών μ' αυτή την αντίληψη στα κέντρα όπου παίρνονται οι αποφάσεις για να γίνουντα κάθε μέρα βήματα προς τον κόσμο που ονειρευόμαστε.

Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας. Σημαίνει επανοικοδόμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Απαιτεί εργασία από κοινού για τη δημιουργία μιας κοινωνίας όπου οι γυναίκες θα είναι ίσες με τους άντρες. Απαιτεί ενότητα με όσους συμμερίζονται τις αξίες μας για χειροπιαστούς μετασχηματισμούς που θα μας φέρουν πλησιέστερα στην επιδίωξη των στόχων μας. Και τελικά το όραμά μας απαιτεί τη σταθερή και γνήσια δέσμευση όλων μας—γυναικών και ανδρών—για τη δημιουργία μιας μετασχηματισμένης παγκόσμιας κοινότητας όπου η οικονομική και η κοινωνική αλληλεγγύη θα υπερισχύουν πάνω από την ανθρώπινη υποβάθμιση, την εκμετάλλευση και την καταστολή».

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

1. Ζούμε σ' έναν κόσμο σε κρίση. Η φτώχεια και η ανεργία έχουν ανέβει σε ύψη. Η κοινωνική προστασία, όπου υπάρχει, περικυκλώνεται δραστικά. Ο πόλεμος, οι εμφύλιες συγκρούσεις και η κοινωνική αποδιάρθρωση χωρίζουν πολλές κοινότητες και έθνη και απειλούν με εξαθλίωση. Η δύναμη και ο πλούτος είναι συγκεντρωμένοι στα χέρια των λίγων. Οι οικονομικές και κοινωνικές διαφορές μεγαλώνουν: μεταξύ κοινωνικών ομάδων μέσα και ανάμεσα στα έθνη, ιδιαίτερα ανάμεσα στο Βορρά και το Νότο. Οι πλέον ευάλωτοι και μειονεκτούντες στον κόσμο μας σήμερα είναι οι γυναίκες και τα παιδιά, ιδιαίτερα τα κορίτσια.

2. Δεν πρέπει τα πράγματα να είναι έτσι. Μπορούμε να οικοδομήσουμε μια ανθρώπινη εναλλακτική με νέες δυνατότητες. Εμείς στα συνδικάτα, αγωνιζόμαστε όχι μόνο για ό,τι είναι δυνατό, αλλά για ό,τι είναι νοητό. Εν ολίγοις, εργαζόμαστε για την επίτευξη του οράματός μας: για μια κοινωνία ισότητας, σε ειρήνη με τον εαυτό της, όπου η δύναμη, ο πλούτος και τα μέσα της γης να καταμελούνται ίσα ανάμεσα σε όλους τους ανθρώπους.

3. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο ελεύθερο από προκαταλήψεις και στερεότυπα, όπου οι διαφορές του φύλου, της φυλής, της θρησκείας και του χρώματος να εμπλουτίζουν τις ζωές των ανθρώπων και να μην τις διαιρούν: όπου η γέννηση των κοριτσιών να είναι καλοδεχούμενη όσο και των αγοριών, όπου οι γυναίκες και οι άντρες να απολαμβάνουν τα ίδια

4. Βλέπουμε έναν κόσμο με πρακτική φιλική η εργασία των γυναικών, την επιλογή των εργαζομένων και ελαστικών ωρών εργασίας, των ευθυνών, των δικαιωμάτων και διαλείμματα κατά τις χαμηλά αμοιβώμενες εργασιακές γασίες, όπου δεν θα υπονομιμάται η οικογενειακή διακρίσεις—έναν κόσμο όπου έχουν ίση πρόσβαση σε καλές δουλειές σ' έναν κόσμο όπου δεν είναι εμφορησμένοι στο μοιροδίκευτο την υγεία και την ευθυμία, των ευθυνών, σφάλεϊά τους ή την υγεία και της εξουσίας. Οι γέννητων παιδιών τους, όπου απαιτούν μόνο την αξιοπρέπεια συνθηκών εργασίας τους στην εξουσία, είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση στον τρόπο

ση, ένα κόσμο όπου η Οραματιζόμαστε δεν θα υποχρεώνεται να παύσει την εργασία τους. Οραματιζόμαστε, έναν κόσμο όπου οι κυβερνητικές πολιτικές να προωθούν την παραγωγή, την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ισότητα ευκαιριών και την ίση κατανομή του πλούτου και όπου οι πολιτικές δομικών προσαρμογών, οργανισμών όπως είναι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα, να λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση των γυναικών.

8. Προβλέπουμε σ' έναν κόσμο που να μην εκμεταλλεύεται τους πλέον ευάλωτους: το άορατο εργατικό δυναμικό των μεταναστών, των εργαζομένων στο σπίτι, των εργαζομένων στον άτυπο τομέα της οικονομίας, των εργαζομένων γης που είναι υποχρεωμένοι να αποδεχθούν αφόρητες συνθήκες εργασίας χωρίς καμία νομική προστασία. Οραματιζόμαστε την ανάπτυξη και εφαρμογή προστατευτικής εργατικής νομοθεσίας γι' αυτούς τους εργαζομένους και την οργάνωσή τους σε συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιλογής τους, ώστε να μπορούν να ασκήσουν κάποιον έλεγχο στις ζωές τους και στο μέλλον τους.

9. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες θα συμμετέχουν πλήρως στην οικοδόμηση των κοινωνικών θεσμών και στη δημιουργία των κανόνων. Θέλουμε να απαλλαγούμε από θεομυστικές και κανόνες που αρνούνται στις γυναίκες ανθρώπινα δικαιώματα, που τις θεωρούν εμπόρευμα, θεομυστούς που παρέχουν την προίκα.

10. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες μπορούν να ασκήσουν την προσωπική τους ελευθερία και αξιοπρέπεια χωρίς απειλές και βία, εξουτελισμό και σεξουαλική παρενόχληση. Θέλουμε έναν κόσμο όπου η ανάπτυξη της γυναικείας κουλτούρας και παράδοσης να γίνεται σεβαστή και να μην καταπιέζεται.

15. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου η δημοκρατία να είναι πραγματικότητα για όλους και όπου οι γυναίκες να απολαμβάνουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα: το δικαίωμα στην ψήφο, στην ιδιοκτησία της γης, να παντρευτούν ελεύθερα και να διαθέσουν το εισόδημά τους όπως επιθυμούν. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να μπορούν να υπάρχουν ελεύθερα ως γυναίκες και ως άτομα που έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

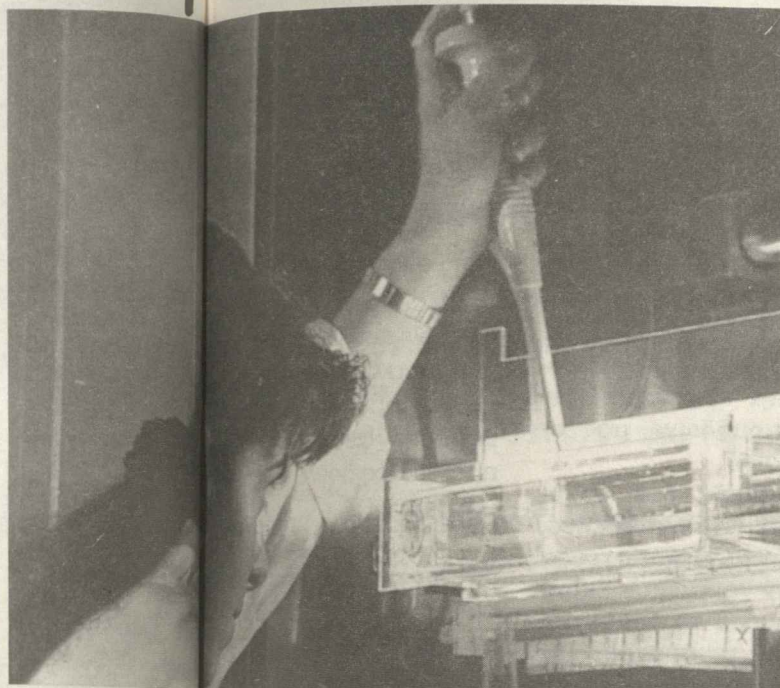
16. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

17. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

18. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα, ή ίσως ούτε και στη ζωή μας. Σημαίνει επανοικοδόμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Απαιτεί εργασία από κοινού για τη δημιουργία μιας μετασχηματισμένης παγκόσμιας κοινότητας όπου η οικονομική και η κοινωνική αλληλεγγύη θα υπερισχύουν πάνω από την ανθρώπινη υποβάθμιση, την εκμετάλλευση και την καταστολή».

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

Αλντας τον κόσμο μέσo την ισότητα Το όραμα των συνδικάτων



δα των παιδιών να αποτελούν δικαίωμα. Για μας στα συνδικάτα, η πλήρης και δίκαιη απασχόληση και η διευρυμένη και ικανοποιητική κοινωνική κάλυψη που να επιτρέπει σε γυναίκες και άντρες να συνδυάσουν την αμοιβώμενη εργασία, τις γονικές ευθύνες, την φροντίδα παιδιών και νοικοκυριού, δεν αποτελούν πολυτέλειες τις οποίες δεν μπορεί η κοινωνία να παρέξει, αλλά τα ουσιαστικά μέσα για την διασφάλιση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

10. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι ηλικιωμένες γυναίκες θα έχουν αξιοπρεπείς συντάξεις και δεν θα αναγκάζονται σε μίζερια και στην στέρηση, όπου δεν θα εξααναγκάζονται να κάνουν ταπεινές δουλειές για να ικανοποιήσουν τις καθημερινές τους ανάγκες. Προβλέπουμε σε μία κοινωνία που δεν θα θεωρεί τους ηλικιωμένους ανθρώπους άχρηστους και ασημαντούς, αλλά θα τους εκτιμά για την συμβολή που είχαν και εξακολουθούν να έχουν.

11. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες, βασικός παράγοντας της υγείας στο σπίτι, θα μπορούν να έχουν επαρκή φροντίδα υγείας για τον εαυτό τους, καθώς και για τις ειδικές ανάγκες υγείας και προληπτικής. Η υγεία είναι το βασικό δικαίωμα και δεν πρέπει να διαφυλάσσεται μόνο για όσους μπορούν να πληρώσουν. Χωρίς σωστή φροντίδα υγείας, οι γυναίκες δεν μπορούν να αποφασίσουν για το δικό τους μέλλον.

12. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου όλοι έχουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση και όπου ο αλφαριθμητικός δεν θα είναι προνόμιο των λίγων. Επαρκή εκπαιδευτικά προγράμματα για κορίτσια είναι απαραίτητα για την διασφάλιση της μόρφωσης των αυριανών γυναικών. Απορρίπτουμε την αντίληψη ότι η εκπαίδευση και η επανεκπαίδευση των γυναικών δεν είναι καλή επένδυση. Οραματιζόμαστε καινοτόμα, ευελκτα και με εύκολη πρόσβαση σε μοντέλα εκπαίδευσης που να επιτρέπουν στις γυναίκες να ενσωματώσουν προγράμματα διαρκούς εκπαίδευσης στην καθημερινότητά τους και στην αγωγή τους να μπορούν να γίνουν ευλουργοί, γιατροί, μηχανικοί, καλλιτέχνες ή οτιδήποτε άλλο επιθυμούν.

13. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες θα συμμετέχουν πλήρως στην οικοδόμηση των κοινωνικών θεσμών και στη δημιουργία των κανόνων. Θέλουμε να απαλλαγούμε από θεομυστικές και κανόνες που αρνούνται στις γυναίκες ανθρώπινα δικαιώματα, που τις θεωρούν εμπόρευμα, θεομυστούς που παρέχουν την προίκα.

14. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες μπορούν να ασκήσουν την προσωπική τους ελευθερία και αξιοπρέπεια χωρίς απειλές και βία, εξουτελισμό και σεξουαλική παρενόχληση. Θέλουμε έναν κόσμο όπου η ανάπτυξη της γυναικείας κουλτούρας και παράδοσης να γίνεται σεβαστή και να μην καταπιέζεται.

15. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.



τον βιασμό ως λάφυρο πολέμου.

14. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες μπορούν να ασκήσουν την προσωπική τους ελευθερία και αξιοπρέπεια χωρίς απειλές και βία, εξουτελισμό και σεξουαλική παρενόχληση. Θέλουμε έναν κόσμο όπου η ανάπτυξη της γυναικείας κουλτούρας και παράδοσης να γίνεται σεβαστή και να ενθαρρύνεται, και να μην καταπιέζεται.

15. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου η δημοκρατία να είναι πραγματικότητα για όλους και όπου οι γυναίκες να απολαμβάνουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα: το δικαίωμα στην ψήφο, στην ιδιοκτησία της γης, να παντρευτούν ελεύθερα και να διαθέσουν το εισόδημά τους όπως επιθυμούν. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να μπορούν να υπάρχουν ελεύθερα ως γυναίκες και ως άτομα που έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

16. Προβλέπουμε σε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

17. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

18. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα, ή ίσως ούτε και στη ζωή μας. Σημαίνει επανοικοδόμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Απαιτεί εργασία από κοινού για τη δημιουργία μιας μετασχηματισμένης παγκόσμιας κοινότητας όπου η οικονομική και η κοινωνική αλληλεγγύη θα υπερισχύουν πάνω από την ανθρώπινη υποβάθμιση, την εκμετάλλευση και την καταστολή».

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

ναικείων ηγετών σε όλα τα επίπεδα και όπου σε ίση βάση να συμμετέχουν στη διαμόρφωση και στον σχεδιασμό των πολιτικών και των προγραμμάτων των συνδικάτων.

17. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο που δεν θα είναι διαμενός και καταπιεσμένος από τον σεξισμό, από τον ρατσισμό και την ξενοφοβία. Αυτές είναι διακρίσεις που υπονομεύουν τη δυνατότητά μας να εργαστούμε μαζί για ένα καλύτερο μέλλον. Θα πραγματοποιήσουμε την ανθρωπινή μας δυνατότητα όταν δημιουργήσουμε συνθήκες ελευθερίας και αμοιβαίου σεβασμού που θα απολαμβάνουν δικαίωμα στην εργασία και των δικαιωμάτων, της εργασίας και των οικογενειακών ευθυνών—στις κοινοτικές τους και στα έθνη, στο Βορρά και στο Νότο, στην Ανατολή και στη Δύση.

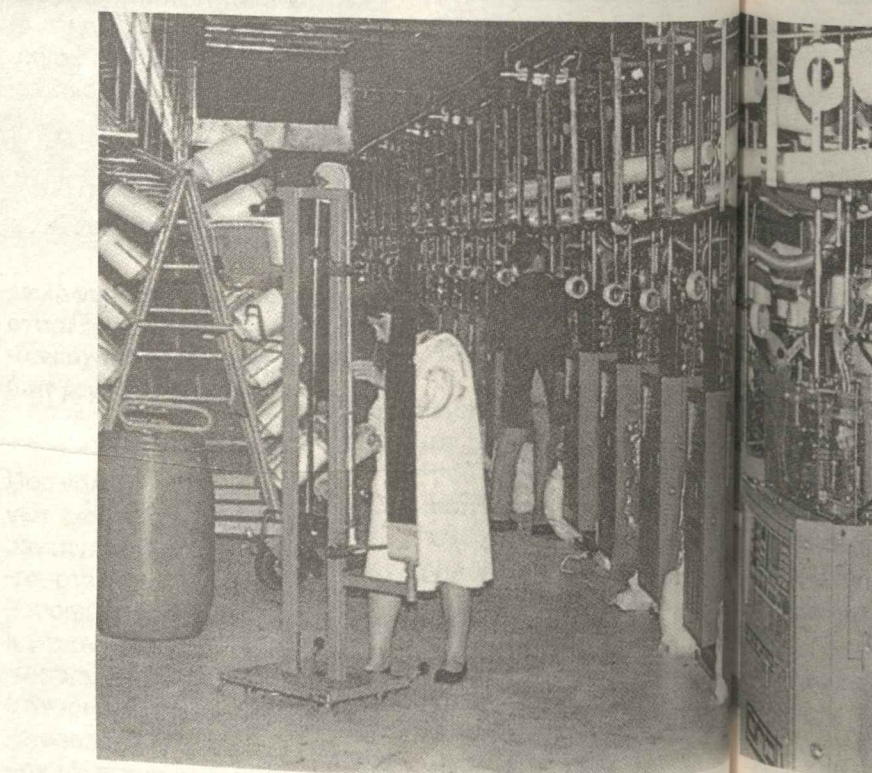
18. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα, ή ίσως ούτε και στη ζωή μας. Σημαίνει επανοικοδόμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Απαιτεί εργασία από κοινού για τη δημιουργία μιας κοινωνίας όπου οι γυναίκες θα είναι ίσες με τους άντρες. Απαιτεί ενότητα με όσους συμμερίζονται τις αξίες μας για χειροπιαστούς μετασχηματισμούς που θα μας φέρουν πλησιέστερα στην επιδίωξη των στόχων μας. Και τελικά το όραμά μας απαιτεί τη σταθερή και γνήσια δέσμευση όλων μας—γυναικών και ανδρών—για τη δημιουργία μιας μετασχηματισμένης παγκόσμιας κοινότητας όπου η οικονομική και η κοινωνική αλληλεγγύη θα υπερισχύουν πάνω από την ανθρώπινη υποβάθμιση, την εκμετάλλευση και την καταστολή».

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...

Ετσι τελειώνει η απόφαση. Το όραμά μας δεν θα πραγματοποιηθεί σε μια νύχτα ή ίσως ούτε και στη ζωή μας... Είναι όμως συγκλονιστικό να είσαι και συ εκεί. Στη Χάγη, στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Συνδικάτων, στους αγώνες του μικρού, τους καθημερινούς...



δικαιώματα, τις ίδιες ευκαιρίες και δυνατότητες στο σπίτι, στο σχολείο, στην εργασία και στην κοινωνία.

άντρες την ευκαιρία της επαγγελματικής καριέρας και των κοινωνικών ευθυνών. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή. Προβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου οι γυναίκες να έχουν μια συμβολή.

«Κέντρα Φροντίδας Οικογένειας» δεσμός και για τις γυναίκες

Εκείνα τα «Σπίτια του Παιδιού» στα χωριά μας, τις δεκαετίες του '50 -60 λίγο - πολύ τα θυμόμαστε. Ήταν εκείνο τον καιρό της... Βασιλικής Πρόνοιας, της μετεμφυλιακής Ελλάδας. Πρόσφατα ανακαλύψαμε ότι εκείνα τα σπίτια του παιδιού υπάρχουν ακόμη σαν χώροι τουλάχιστον, γιατί το όνομά τους, ο ρόλος τους, άλλαξαν πια, μετεξελίχθηκαν θετικά, προσάρμοστηκαν στις κοινωνικές ανάγκες του σήμερα. Σήμερα ονομάζονται Κέντρα Φροντίδας Οικογένειας (ΚΕΦΟ), ανήκουν στον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας και παρέχουν υπηρεσίες σε διάφορες ομάδες του πληθυσμού της υπαίθρου, παιδιά, νέους, γυναίκες, υπερήλικες. Η ενασχόλησή τους και με τον γυναικείο πληθυσμό μας έδωσε το ερέθισμα για μια συζήτηση

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Όπως μας είπε η κ. Μητσιού τα Κέντρα Φροντίδας Οικογένειας του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας, είναι μικρές τοπικές μονάδες πρωτοβάθμιας κοινωνικοπρονοιακής παρέμβασης προληπτικού συμβουλευτικού και υποστηρικτικού χαρακτήρα με γενικό στόχο ν' ανταποκρίνονται στις κοινωνικές ανάγκες των κατοίκων των χωριών και να στηρίζουν την προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας ζωής τους.

Τα ΚΕΦΟ (Κέντρα Φροντίδας Οικογένειας) είναι ένας χώρος όπου μπορούν να έρθουν όλες οι ηλικίες του χωριού, από το παιδί προσχολικής ηλικίας μέχρι τον υπερήλικα. Εδώ μπορούν να εκφραστούν και να καλλιεργηθούν οι απόψεις, τα talέντα, τα ενδιαφέροντα, οι δραστηριότητες ατόμων, ομάδων και φορέων της περιοχής. Τα ΚΕΦΟ στηρίζουν τοπικές πρωτοβουλίες ομάδων για την προώθηση των θεμάτων και ενδιαφερόντων τους, εφόσον αυτά σχετίζονται με τους στόχους της υπηρεσίας.

Οργανώνουν ομάδες δραστηριοτήτων όπως:

Για το παιδί προσχολικής ηλικίας, με τα προγράμματα (Φροντίδας Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας).

Το παιδί Δημοτικού Σχολείου με το πρόγραμμα ημερήσιας απασχόλησης (σημαντική βοήθεια στις εργαζόμενες μητέρες).

Το παιδί με τις ομάδες δημιουργικής απασχόλησης (ζωγραφική - χειροτεχνία - εκδρομές κ.ά.).

Οι νέοι μέσα απ' τις ομάδες που υπάρχουν στα ΚΕΦΟ, και τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται, μπορούν να επιμορφωθούν, να αναπτύξουν πρωτοβουλίες, να ψυχαγωγηθούν.

Οι υπερήλικες, μέσα από τις ομάδες, βρίσκουν ζεστασιά και ενδιαφέρον από τις υπεύθυνες των ΚΕΦΟ, με εκδρομές, ψυχαγωγικές συναντήσεις που γίνονται μεταξύ τους αλλά και με αντίστοιχες

ομάδες. Επίσης ενημερώνονται σε θέματα που τους ενδιαφέρουν όπως προληπτική ιατρική, υγιεινή διατροφή κ.ά.

ΟΜΑΔΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Μια από τις πιο δραστήριες ομάδες των ΚΕΦΟ είναι και η Ομάδα Γυναικών. Ομάδες Γυναικών στο Νομό μας, λειτουργούν στα παρακάτω ΚΕΦΟ, τα τελευταία 6-7 χρόνια:

Βουνοπλαγιάς	με
μέλη	
Αετόπετρας	με
30	30



Γεροπλάτανου	με	20
Λογγάδων	με	30
Μαζίου	με	21
Ροδοβιζίου	με	16
Κεφαλοχωρίου	με	13
Καπακίου	με	15
Ζίτσας	με	32
Ροδοτοπίου	με	11
Δροσοχωρίου	με	17

Οι ομάδες αυτές συγκεντρώνονται μία φορά την εβδομάδα ή μία φορά το 15ήμερο. Έχουν εκλεγμένο πρόεδρο (καθάρως συντονιστικός ο ρόλος για πιο στενή συνεργασία με την υπεύθυνη των ΚΕΦΟ), γραμματέα (όπου κρατάει πρακτικά κάθε συγκέντρωσης) και ταμία, γιατί υπάρχει και οικονομική συμμετοχή των μελών, για την κάλυψη κάποιων εκδηλώσεων που δεν καλύπτονται από τον

Ε.Ο.Π.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Ανάπτυξη πρωτοβουλιών, επικοινωνία των μελών, ανταλλαγή απόψεων, ενημέρωση σε θέματα που τις αφορούν, όπως:

— Θέματα υγείας, οικογενειακός προγραμματισμός, θέματα που αφορούν τις σχέσεις τους με το παιδί, τον ενήλικα, και την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

— Συζητήσεις με ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς.

— «Η ανάγκη της μεταξύ μας επικοινωνίας και της ψυχαγωγίας, μας ενώνει περισσότερο σ' αυτή την ομάδα», μας είπαν οι γυναίκες στη Ζίτσα.

Γυναίκες ζωντανές, νέα κορίτσια.

«Να, τώρα σκεφτόμαστε και ζητήσαμε απ' τον Οργανισμό να κάνουν γυμναστική. Μας είπαν όμως ότι δεν έρχεται γυμναστής γιατί είναι μακριά. Θέλουμε πολύ να οργανώσουμε ένα ταξίδι στην Ιταλία. Να, αυτά συζητάμε. Σκεφτόμαστε να κάνουμε εκδηλώσεις για να καλύψουμε τα έξοδα».

Τις ρωτήσαμε αν ήταν ευχαριστημένες από τη συμμετοχή τους σ' αυτή την ομάδα, τι θα ήθελαν από την πολιτεία.

Φάνηκε πως εκεί στο ΚΕΦΟ βλεπουν ένα στέκι γι' αυτές. Στο καφενείο δεν μπορούν να

— Συναντήσεις με αντίστοιχες ομάδες άλλων ΚΕΦΟ, με σκοπό τη γνωριμία και την ανταλλαγή απόψεων.

— Ψυχαγωγικές συναντήσεις - εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές εκδρομές.

— Μαθήματα χορού - γυμναστική.

— Ενημέρωση από διαιτολόγους, σε συνεργασία με τη ΝΕΑΕ Ν. Ιωαννίνων, με θέμα τα υγιεινή διατροφή, διατροφή των παιδιών, διατροφή για ειδικές περιπτώσεις ασθενειών κ.ά.

— Μαθήματα Α' Βοηθειών με Ε.Ε.Σ.

Ιδιαίτερα ευαισθητοποιμένες είναι οι γυναίκες στον εθελοντισμό. Έχουν δημιουργήσει σε πολλά χωριά τράπεζες εθελοντικής αιμοδοσίας

με μια ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη στη δουλειά της γυναίκα. Τη νηπιαγωγό κα Αφροδίτη Μητσιού προϊστάμενη του Τομέα Πρόνοιας του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας Ιωαννίνων. Την κα Μητσιού γνωρίσαμε στο ΚΕΦΟ Λογγάδων, όπου μέχρι πρόσφατα ήταν υπεύθυνη και όπου είχε οργανώσει με γυναίκες του χωριού μια πολύ δραστήρια ομάδα με πολύ καλά αποτελέσματα. Μιλήσαμε λοιπόν με την κα Μητσιού κι επισκεφθήκαμε μαζί της το ΚΕΦΟ Ζίτσας, όπου γνωρίσαμε μία απ' τις δύο ομάδες γυναικών που δραστηριοποιούνται εκεί.

με πρωτοβουλία των ομάδων αυτών.

«Στην αρχή υπήρχαν δυσκολίες στην οργάνωση των γυναικείων ομάδων», μας είπε η κ. Μητσιού.

«Οι γυναίκες δεν έρχονταν. Δεν γίνονταν αποδεκτό, ότι είναι ικανές. Δεν πίστευαν ότι μπορούν να κάνουν εκδηλώσεις. Σήμερα το δέχονται. Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό

οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ρωτήσαμε πώς αντιδρούν οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΧΑΜΜΟΥΡΑΜΠΙ Δείγματα φεμινιστικής γραφής χιλιάδες χρόνια πριν.

Η φεμινιστική αντίληψη συνυπάρχει μέσα σε πρωτοφανή αγριότητα ποινών και νομοθετημάτων.

Καταδικάζει τη μοιχαλίδα σε θάνατο διά πνιγμού...

Αποπέμπει τη στείρα γυναίκα στο πατρικό της...

Αγνοεί και αποκλείει την αντρική στειρότητα.

Επισύρει την ποινή του θανάτου για τις γυναίκες που ζητούν διαζύγιο... και παράλληλα θεωρεί κοινή την ευθύνη των δύο γονέων για την επιμέλεια των παιδιών!!!

Επιβάλλει τη διαχείριση της προίκας της γυναίκας από την ίδια...

Ο Χαμμουραπί από τους σημαντικότερους μονάρχες των λαών της Ανατολικής Μεσογείου, βασίλευσε στη Βαβυλώνα από 2123 έως 2081. Ο κώδικάς του αποτελείται από 285 άρθρα, χαρταπόμπος σε κυλινδρικό

οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ρωτήσαμε πώς αντιδρούν οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

Ζητήσαμε απ' τις γυναίκες, χαλαγμένοι σε κυλινδρικό οι άνδρες τους σ' αυτή τη συμμετοχή. Γελούσαν. «Να, τώρα, αν μάθουν ότι θέλουμε να κάνουμε γυμναστική θα με ειρωνεύονται, αλλά εμείς είμαστε αποφασισμένες».

βέτριες ή σκλάβες.

Αν η σύζυγος αρρώσταινε και αδυνατούσε να ασκήσει τα συζυγικά της καθήκοντα, ο άντρας μπορούσε να ξαναπαντρευτεί, διασφαλίζοντας όμως την άτυχη σύζυγό του, αφού υποχρεώνονταν να την έχει στο ίδιο σπίτι με αυτόν και να την συντηρεί σε όλη την μετέπειτα ζωή της.

Όταν χώριζε το ζευγάρι από υπαιτιότητα του συζύγου, επιστρεφόταν η προίκα στη γυναίκα, αλλά ως αποζημίωση και σημαντικό μέγεθος της περιουσίας του συζύγου καμία φορά έως και τη μισή.

Ανάμεσα στα διάφορα πρακτικά δικών που διασώθηκαν, υπάρχει και μία αγωγή διαζυγίου μιας συζύγου που κατηγορεί τον άντρα της για παιδεραστία, καθώς και μία άλλη από άντρα που δεν βρήκε τη γυναίκα του παρθένα.

Υπερτατος στόχος της κρατικής φροντίδας για τα οικογενειακά ζητήματα των πολιτών ήταν η μητρότητα. Μ' αυτή τη λογική όταν μια γυναίκα ήταν στείρα ο σύζυγος μπορούσε να την αποπέμψει χωρίς καμία διαδικασία, εκτός και αν προτιμούσε να πάρει και μια «δεύτερη» για τεκνοποίηση.

Αν μια γυναίκα έκανε έκτρωση παλουκκωνόταν και η ταφή της απαγορευόταν. Αν πέθαινε από την έκτρωση παλουκκωνόταν και το πτώμα της ακόμη!

Οι Σομεριόι τιμωρούσαν τη μοιχαλίδα με το να επιτρέπουν απλώς στο σύζυγο να την υποβιβάσει σε κατώτερη κοινωνική τάξη και να



Σομεριακή Σημαία της Ουρ: Η Ειρήνη (2685-2645 π.χ.)

παντρευτεί άλλη γυναίκα.

Οι Ασσύριοι θεωρούσαν τη μοιχεία βαρύτατο ποινικό αδίκημα, αλλά μόνο από την πλευρά της γυναίκας, την οποία και τιμωρούσαν με θάνατο, ενώ ο άντρας απολάμβανε το δικαίωμα να μοιχευτεί ελεύθερα με πλήρη κάλυψη από το νόμο.

Συχνά οι οικογένειες αγοριών και κοριτσιών λογόδιζαν τα παιδιά τους από πολύ μικρά, οπότε τα κορίτσια όφειλαν να φτάσουν στον άντρα τους παρθένα. Όποιος άντρας βίαζε «λογοδοσμένη» κοπέλα, καταδικαζόταν σε θάνατο.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

Είναι αξιοσημείωτο, το πως μπορούσαν να υπάρχουν τόσο προοδευτικές διατάξεις σε δικαιοαίονες πριν, όταν μάλιστα σημερινά δίκαια έφταναν στο ίδιο σημείο προοδευτικότητας μετά από αγώνες και επιχειρήματα.

ρηματολογία για εκδημοκρατισμό του δικαίου. Ας αναλογιστούμε ότι στο Ελληνικό Δίκαιο μόνον μετά το 1983 και μετά τις τροποποιήσεις του Οικογενειακού Δικαίου μπορούμε να μιλάμε για συμμετοχή στα αποκτήματα μετά το διαζύγιο και για κοινή ευθύνη και των δύο γονέων στην επιμέλεια των παιδιών.

Ακόμη δε, δεν διανοηθήκαμε να ρυθμίσουμε το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης στους χώρους δουλειάς, ούτε και τον βιασμό της συζύγου από τον σύζυγο στα πλαίσια του γάμου, με το επιχείρημα ότι αποτελεί συζυγική υποχρέωση της συζύγου να υπομένει τις «ορέξεις» του συζύγου της ανεξάρτητα από τη θέλησή της.

Κ.Φ

Χιλιάδες ΙΔΕΕΣ

για ένα διαφορετικό σπίτι

- Λευκά είδη Αμερικής
- Παπλώματα
- Κουρτίνες
- Υφάσματα Επιπλώσεων

Τσιρίγλη 4 (Εμπορικό Κέντρο) τηλ. 73400 Ιωάννινα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΕΠΙΠΛΟΥ

ΓΙΩΤΑ ΚΑΠΑ ΑΕΒΕ
ΕΚΘΕΣΗ & ΕΜΠΟΡΙΑ
ΕΠΙΠΛΩΝ

ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΕΠΙΠΛΟΥ

είναι τώρα η πρώτη και καλύτερη

ΕΠΙΛΟΓΗ σας

28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 39

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 0651- 20716

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

X E N

αρμόγηση για την ανάπτυξη, την επικοινωνία
και την συνεργασία των γυναικών

της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΧΡΥΣΟΥ

100 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ
ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΕΝ

Η ΧΕΝ είναι μια οργάνωση που στοχεύει στην ανάπτυξη των γυναικών σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, στελεχωμένη κατά κύριο λόγο από γυναίκες. Σκοπός της είναι να ενώσει γυναίκες διαφόρων πολιτισμών και φυλών σ' ένα παγκόσμιο δίκτυο επικοινωνίας και συνεργασίας.

Η οργάνωση συνδέεται με διεθνείς οργανώσεις γυναικών, νεότητας, με τον ΟΗΕ και τους διάφορους οργανισμούς του (UNICEF, FAO, UNESCO, UNHCR, YNIFEM), με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, με κυβερνητικούς και μη φορείς, αναπτυξιακούς οργανισμούς, διεθνείς επιτροπές και ομάδες εργασίας.

Η Παγκόσμια ΧΕΝ αξίζει να υπογραμμισθεί ότι είναι μη κρατική, μη κερδοσκοπική οργάνωση. Συντηρείται από τις συνδρομές των κρατών μελών της, ενώ δεν έχει σχέση ή εξάρτηση οργανωτική ή οικονομική από οποιαδήποτε εκκλησιαστική ή θρησκευτική οργάνωση. Με τις δραστηριότητές της στοχεύει στο να διατυπώνει τις ανάγκες και τα προβλήματα των γυναικών σε διεθνές επίπεδο και ασκεί πίεση για την επίτευξη του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης με δικαιοσύνη.

Η ΧΕΝ ιδρύθηκε το 1894, συμπληρώνει δηλαδή, 100 χρόνια από την ίδρυση της φέτος. Από το 1910, η Παγκόσμια ΧΕΝ λειτουργεί το πρόγραμμά της συνεργασίας για ανάπτυξη που στηρίζεται στο σκεπτικό της συμμετοχής, της δικαιοτερους κατανομής των πόρων και της αλληλεγγύης. Μέσω του προγράμματος οι ΧΕΝ από τον κόσμο μοιράζονται τους ανθρώπινους και υλικούς πόρους της οργάνωσης στο σύνολό τους, συμβάλλοντας η κάθε μια ανάλογα με τις δυνατότητες της και ανταλλάσσοντας όταν έχει ανάγκη. Δεν ανταλλάσσουνται μόνο χρηματικοί πόροι, αλλά κι όλος ο πλούτος της οργάνωσης, που είναι το έμφυχο υλικό της, η γνώση και η πείρα που συσσωρεύεται συλλογικά από τις εμπειρίες τοπικά.

Η ΧΕΝ εκτείνεται σε 80 χώρες και στις 5 ηπείρους (από την Αργεντινή, την Αιγύπτο, την Ζιμπάμπουε και την Μαλαισία μέχρι την Νορβηγία, τις ΗΠΑ, την Ολλανδία και φυσικά την Ελλάδα).

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΕΝ

Η Ελληνική ΧΕΝ ιδρύθηκε το 1923 και σήμερα συσπειρώνει 30 τοπικές ομάδες. Είναι μέλος της Παγκόσμιας ΧΕΝ. Θεμελιωμένη πάνω στις χριστιανικές αρχές της αλληλεγγύης και της παραδοχής, η ΧΕΝ είναι ανοιχτή σε κάθε γυναίκα ανεξάρτητα από φυλή, εθνικότητα, δόγμα και θρησκεία, ιδεολογία, πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες.

Ως γυναικεία οργάνωση, αγωνίζεται για την προώθηση και ανάπτυξη των γυναικών και για την κατάρτιση των διακρίσεων ανάμεσα στα δύο φύλα. Βάσει του καταστατικού της, τη στελέχωση και τη διοίκηση της αποτελούν αποκλειστικά γυναίκες.

Στόχοι της ΧΕΝ είναι η ανάπτυξη ενημερωμένων στελεχών στα θέματα που αφορούν τις γυναίκες και τις κοινωνίες που ζουν, για να γίνουν άτομα ικανά να δράσουν αποτελεσματικά ως υπεύθυνοι εθελοντές - πολίτες, σύμφωνα με τις σημερινές αντιλήψεις της συμμετοχής, συνεργασίας και αλληλεγγύης.

Η ΧΕΝ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Η τοπική ΧΕΝ ιδρύθηκε το 1974. Στο ξεκίνημά της προσέφερε προγράμματα για αναλφάβητους, μαθήματα επιμόρφωσης, ενημέρωσης και δημιουργικής απασχόλησης των γυναικών της πόλης, προγράμματα που ανέλαβαν αργότερα οι ΝΕΛΕ (Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης).

Οι δραστηριότητες της Γιαννιώτικης ΧΕΝ αναφέρονται στα εξής:

Δραστηριότητες που αφορούν την δημιουργική ενασχόληση αλλά και την εκπαίδευση παιδιών προσχολικής ηλικίας. Πιο συγκεκριμένα:

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Λειτουργεί αυτή τη στιγμή παιδική βιβλιοθήκη στα Σεισιόπληκτα. Στην περιοχή μας βρίσκονται τρεις παιδικές βιβλιοθήκες της ΧΕΝ. Μια δωρήθηκε στο χωριό Ελληνικό (Λουζέτσι), μια στο χωριό Σταυράκι και η τρίτη λειτουργεί με την εθελοντική προσφορά μελών της ΧΕΝ στην περιοχή Σεισιόπληκτων.

Η παιδική βιβλιοθήκη εκτός από δανεισμό βιβλίων προσφέρει το Σάββατο και την Κυριακή ευχάριστη απασχόληση στα παιδιά που συχνάζουν στο χώρο της επιτραπέζια παιχνίδια, κατασκευές, ζωγραφική, σκάκι, συζητήσεις, ενημέρωση για θέματα υγείας, περιβάλλοντος κ.ά., όπως μικρές ψυχολογικές εκδηλώσεις τα Χριστούγεννα και τις Αποκριές. Όλα αυτά γίνονται με στόχο να δημιουργήσουν μια ευχάριστη και χαρούμενη σχέση του παιδιού με το βιβλίο.

Επίσης η ΧΕΝ συνεργάζεται με την «Ψωμιαία» βιβλιοθήκη και το Πανεπιστήμιο. Αρκετές φοιτήτριες του παιδαγωγικού τμήματος ήρθαν για πληροφόρηση και παρατήρηση.

Στο κέντρο της Αράπη 1, λειτουργεί μεσημβρινό πρόγραμμα φύλαξης και απασχόλησης παιδιών σχολικής ηλικίας, μια προσφορά στην εργαζόμενη μητέρα. Ακόμη λειτουργεί απογευματινό πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και τμήμα αγγλικών για παιδιά προσχολικής ηλικίας με παιχνίδια, μουσική και κίνηση.

Στα παιδικά τμήματα δουλεύεται το πανελλήνιο πρόγραμμα «Αυτοφροντίδα υγείας του παιδιού», όπου μέσα από το παιχνίδι και την ενημέρωση γίνεται κατανόηση της αξίας και η προφύλαξη της υγείας.

Η Αυτοφροντίδα Νεότητας είναι μια μικτή ομάδα από αγόρια και κορίτσια που ασχολείται με τα καυτά σημερινά προβλήματα της εφηβείας: κάπνισμα, ναρκωτικά, AIDS, με ενημέρωση από ειδικούς γιατρούς και πανεπιστημιακούς.

Οι μαθησιακές δυσκολίες αναγνωρίζονται ως ένα από τα κύρια

αίτια της σχολικής αποτυχίας. Όπως βεβαιώνεται από ειδικούς, τα παιδιά δεν τα καταφέρνουν στο σχολείο όχι γιατί δεν διαβάζουν, αλλά γιατί λόγω των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών χρειάζονται ένα διαφορετικό διδακτικό τρόπο για να μάθουν.

Η ΧΕΝ αναγνωρίζοντας την ανάγκη για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των γονιών και των δασκάλων, ξεκινάει φέτος ένα καινούργιο πρόγραμμα ενημέρωσης στις Μαθησιακές Δυσκολίες.

Κάθε Τετάρτη 6-8 μ.μ. θα δρiscεται στα γραφεία της ΧΕΝ ειδικός σε θέματα Μαθησιακών Δυσκολιών, διαθέσιμη να σας ενημερώσει και να απαντήσει σε τυχόν απορίες και ερωτήσεις.

Η τοπική ΧΕΝ διοργανώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα εκπαιδευτικά σεμινάρια. Ένα τέτοιο σεμινάριο με θέμα «Εκπαίδευση στα μουσεία», πραγματοποιήθηκε στα Γιάννινα από το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο. Στο σεμινάριο αυτό εκπαιδεύτηκαν 6 μέλη της ΧΕΝ Ιωαννίνων, εκ των οποίων οι τρεις νηπιαγωγοί και μία εκπαιδευτικός ΤΕΙ, τα οποία αποστέλουν την Ομάδα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στα Μουσεία.

Οι κυριότεροι στόχοι των εκπαιδευτικών αυτών προγραμμάτων είναι να γίνει η επίσκεψη στο Μουσείο μια ευχάριστη εμπειρία για το παιδί, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις δυνατότητές του, να δοθεί στο παιδί η ευκαιρία να ανακαλύψει τρόπους μελέτης μέσα από συγκεκριμένα εκθέματα του Μουσείου, χωρίς απλά να του μεταδοθούν πληροφορίες. Να δοθούν ερεθίσματα ώστε το παιδί να αναπτύξει τις ικανότητές του να παρατηρεί, να συγκρίνει, να υποθέτει, να γενικεύει, να ανακαλύπτει τα συναισθημάτα του και να είναι δημιουργικό. Τέλος να εφοδιαστεί με τρόπους που θα μπορεί να εφαρμόσει για να μελετήσει και να παρατηρήσει τα εκθέματα σε άλλες του επισκέψεις στο ίδιο ή σε άλλο μουσείο.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η ΧΕΝ συνεργάζεται πανελλαδικά με την συντονιστική επιτροπή των γυναικείων σωματείων για την ισότιμη θέση των γυναικών στην κοινωνία μας, όπως είναι η συμμετοχή τους στα κοινά. Τοπικά λειτουργήσαν ομάδες ισοτιμίας που ασχολήθηκαν με το οικογενειακό δικαίο, την θέση και τα προβλήματα της γυναίκας και δουλεύτηκε ο φάκελλος «Γυναίκα και υγεία», ένα πανελλήνιο πρόγραμμα σε ομάδες νέων γυναικών.

Λειτουργεί το πρόγραμμα «Πολιτισμικός - μετακινήσεις πληθυσμών» με μικτές ομάδες ελλήνων και αλλοδαπών γυναικών που ζουν στην πόλη μας, όπου μέσα από την επικοινωνία και την ενημέρωση γίνεται προσπάθεια να κατανοηθούν τα αίτια και τα προβλήματα της μετακίνησης των πληθυσμών και η αλληλεξάρτηση της παγκόσμιας κοινότητας.

Ομάδες βιβλίου. Ένα πανελλήνιο πρόγραμμα όπου μέσα από την ανάγνωση κάποιου επιλεγμένου



βιβλίου προσφέρεται η ευκαιρία για επαφή, επικοινωνία και συντροφικότητα γυναικών διαφορετικής προελεύσεως και ηλικίας.

Ομάδα περιβάλλοντος. Ασχολείται με περιβαλλοντικά θέματα, περισσότερο με αυτά που αφορούν την πόλη, οργανώνει ομιλίες, επισκέψεις και προσπαθεί να ευαισθητοποιήσει τα μέλη της οργάνωσης και την τοπική κοινωνία.

Ένταξη - επανένταξη στην αγορά εργασίας. Ένα άλλο πανελλήνιο πρόγραμμα που σκοπός του είναι: α) η γνωριμία με τον εαυτό μας, η βελτίωση απόδοσης στο «έργο», και επικοινωνία. β) Η πληροφόρηση για δυνατότητες παραπέρα κατάρτισης, εκπαίδευσης (για τις πιο νέες), εργασίας. Και γ) Η βήθηβια για την αναζήτηση εργασίας.

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ
& ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
αναγνωρισμένη από το κράτος
ΜΕΛ. ΑΓΓΕΛΟΥ 6 79.880
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 453.32 72.057

Λειτουργούν τα τμήματα:

- Κλασσικό Μπαλέτο
- Σύγχρονος Χορός - Jazz
- Μουσικοκινητική Αγωγή
- Σύστημα ORFF - Μουσική Dalcroze
- Αυτοσχεδιασμός
- Χορογραφία
- CHARACTERE
- Ελληνικοί και Ξένοι Λαϊκοί Χοροί
- Ρυθμική Γυμναστική
- Ειδικά Τμήματα για τη Γυναίκα
- AEROBIC - STREICHING

ηπειρωτικές
δημιουργίες

Συνεχίζοντας την προσπάθειά μας για προβολή του έργου νέων κυρίως δημιουργών της Ηπείρου δημοσιεύουμε σήμερα ανέκδοτα ποιήματα της Γιαννιώτισσας Αρσινόης Τσακαλογιάννη. τα πρώτα δείγματα γραφής της 28χρονης ποιήτριας δείχνουν ιδιαίτερη γυναικεία ευαισθησία και προδιαθέτουν για μια αξιολογία παρουσία στην ποίηση. Αναμένουμε και την έκδοση της ποιητικής της συλλογής που απ' ότι πληροφορούμαστε ετοιμάζει...

ΑΡΣΙΝΟΗ ΤΣΑΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Η Αρσινόη Τσακαλογιάννη γεννήθηκε στα Γιάννινα το έτος 1966 από μητέρα Ζαγορίσια (Ασπράγγελοι) κι από Δελβινακιώτη πατέρα. Τελείωσε τις εγκύκλιες σπουδές στα Γιάννινα και απέκτησε από τη Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών.

Σήμερα ζει στην Αθήνα και εργάζεται ως γυμναστίρια σε όμιλο γυμναζομένων γυναικών του Δήμου Ζωγράφου.

Δημοσιεύσε ποιήματα της στο περιοδικό «Το Ζαγόρι μας».

«Αναίς - Αναίς»

Πού να πάω πάλι. Δεν μπορώ να κοιμηθώ.

Δοση με δριυδες σ' ονείρου φίδινο δρυμό

Να σε σκάψω στα χώματα;...

Αστο καλύτερα είναι ναυρίς!

Αναίς - Αναίς. Άγαμη νύμφη, μύρο βιολέτα.

Πο πολύ να με πεις. Με της χούφτας τα χέρια.

Πάει στράφι ο ύπνος. Πού να λογαριαστώ;

Στις κερνές μαφίες κύκλοι ανάκατοι. Αγωνιώ.

Δωραγκο, φράγκο, φραγκοδίφραγκο ο....

Μη λες ονόματα. Στείλτου της σκέψης το κρυφό.

Αναίς - Αναίς. Πλύθηκα το πρωί, είμαι φρέσκια!

Πο βαθιά να με δεις απ' της πούντρας τα λέπια.

Δε σταματάει η πάλη. Πρόκειται ν' αγχωθώ.

Προσάναμα, σάλος, ιερεις.

Θυαίς στις φοβίες σε μυστικής κρύπτης χωστό.

Ξύλο απ' τα Επάνθησα. Επτά αρχαίοι σκαπανείς

Μου να πεις!... Αχ αν με δεις. Λύθηκα από τα γκέρια

Πάχυν στη νέα γη Αμάλθειας κέρας.

Συνάφι άγριοι Πάνες, με αρχηγό τον Παν - Θεό!

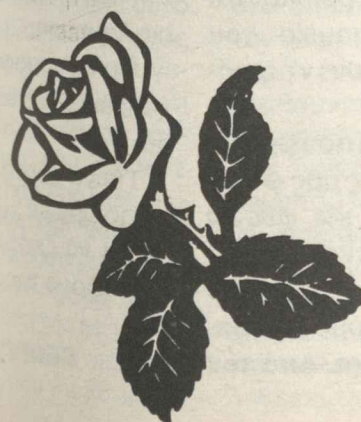
Πού να κρύψω της Αμάλθειας το χυλό;

Γλειψ' το μέλι στη διαύγεια της υφής.

Αν με πεις!... Αχ! αν με δεις!

Αναίς!... Απορείς. Μυροδικά σε έρωτα βεντέτα.

Μη με συγχωρείς. Παιδεύ με να νοιώσω γυναίκα.



«Ωραία μόνιμη εταιρία»

Σ' ένα ποτάμι

μ' ινδιάνικες πιρόγες

Κι εγώ, του μάγου το φτερό

χορεύω τη βροχή σου

Σε κάποια Ρώμη

στις υπόγειες κατακόμβες

Κι εγώ, το τίμιο φυλακτό

ποθώ τη φυλακή μου.

Αντέχω όσο πιάνομαι

στην αστρική ουρά σου.

Ωραία μόνιμη εταιρία

στην άφραγκη σκλαβιά σου.

Είμαι το χάδι

της ατέλειωτης συγγνώμης

Γυμνό στον άστατο καημό

θρηνών την επαφή μου.

Χαϊδεύω όσο μάχομαι

την ακριβή καρδιά σου

Ωραία μόνιμη εταιρία

στην άφραγκη σκλαβιά σου.

σκίτσο Γιώργος Μήτσης

«Η χορεύτρια»

Στριφογύριζε. Ρωσίδα χορεύτρια με «πουέντ»

Είδα τους μυς να διαγράφονται

Φορούσε κολάν να ερεθίζει τις ματιές.

Την τράβηξα μέσα μου να αναλύσω την κίνηση.

Σκόνταψα στο βηματισμό.

Δε μούφερε καν ρίγος συγκίνησης.

Εγώ, βλέπω το κορμί, μόνο σαν κάτι σαρκικό.

«Κου ντε πιέ» στο σκονί της περφάνειας.

Είμαι αγρόικος.

Οι μύτες έχουν αξία στα... τακούνια.

Τα ψηλά, που δίνουν ύψος.

Τα χέρια της δάκρυζαν στο πρόσωπο.

— Τι σοί τεχνική είναι αυτή;

Δάκτυλα 'φιδι το καθένα στη δική του κίνηση.

Σιμώνη, τη λέγαν, κι ήταν μακρινή.

Στριφογύριζε. Ερμηνεύτρια στου Σπάρτακου τις απειλές.

Η μέση έκλωθε συνειρμούς με ενοχές.

Εξάλλου φορούσε κολάν... Το κολάν ερεθίζει τις ματιές.

Την τράβηξα μέσα μου να πασιώσω τη συγκίνηση.

Στο κρεβάτι 'ξεφτισμένο σωρό!

Χαμήλωνε το βλέμμα στου Σπάρτακου τη μίμηση.

Ο Σπάρτακος. Τι περιμένεις;... Δουλικό!...

Εγώ τη θέλω χωρίς τους μυς, χωρίς οστά

δίχως στάλα ανάσα.

Θέλω μόνο τα φιδίνα δαχτυλά!

Κάποιο κολάν μια σάτιρα, να δεύτερο δέρμα σ' άπλυτα.

Στριφογύριζε. Χορεύτρια απ' των Μπολσόι τις φυλακές.

Έσφιξα το μηρό μου από άχτι.

— Ιδρωμένο κολλάει στο κορμί της το γάντι—

Ο Σπάρτακος. Τη γεύονταν, μα δεν την άγγιζε ποτές.

Εγώ τη θέλω. Χωρίς χορό, χωρίς μιλά,

μ' ανασταλές στα χέρια.

Θέλω τα φιδίνα δαχτυλά.

Να μη μ' αγγίζουν να ν' αναδιόκτητα σημάδια.

Ο Σπάρτακος. Πώς δεν την άγγιζε ποτές;

Την πάτησε. Μου άρεσε εκεί που πέθανε στις αγορές.

«ΑΥΡΕΣ»

Ίσως απλώσω στο κρεβάτι τις φιλγούρες της αγάπης.
Ίσως απλώσω μπλούζες να στεγνώσουν στο φτυσίαρη,
που χαστούκισε ο Θεός.
Ίσως χαθώ στον εφιάλητη,
που φέρνει συνειρμούς.

Μαθαίνω να προσεύχομαι απ' το άλφα,
με προσευχές που διηγούνται σιωπηλές,
για τα παιδιά που σβήνουν τ' όνομά τους
στη Ρουάντα,
και προσκαλώ στις ευωδιές
της αύρας εραστές.

Να είμαι ερωτική,
όσα από δέμα κινιγιού,
ο έρωτας κι ο πόνος
σαπίζουν στα πατώματα της γης.
Κι έχει το κλάμα αυγής ο τόνος,
απ' τις μανάδες που γεννούσαν
στα χωράφια τη ζωή.

Ηλιοβασιλέμα. Στάζει στα κύπελλα.
Η πολλή το αίμα της θα πει.
Το κόκκινο της αύρας παύει.
Πάει να ξαπλώσει στο κρεβάτι
ο εραστής.

Σικόνες από μια... άλλη Ελλάδα

Η γυναίκα της ερημιάς που με... πληρώνει

Κάθε φορά που γυρίζω στο χωριό μου μαγεύομαι με την ομορφιά του, με την ερημιά του!

Ακριτικό χωριό, απόμακρο, σχεδόν ξεχασμένο, σύνορα Ελλάδας και Αλβανίας, Ριζωμένο στις πλαγιές της Μουργκάνας. Οροσειρά επιβλητική. Άγρια βουνά, απόμενες χαράδρες, ποταμάκια που χωρίζουν το χωριό και το χειμώνα γίνονται χειμαροί. Κρύα και πλούσια νερά, πλούσια βλάστηση, αινόβια πλατάνια, θέα καταπληκτική.

σταίνουμε χρόνους και καταχωνιασμένες κουβέντες.

«Πως θέλεις νάμαι; —μου λέει— ολομόναχη. Μεγάλωσα τρία παιδιά. Λείπουν και τα τρία. Ο σύντροφός μου έφυγε νωρίς.

Τα καλοκαίρια είναι όμορφα. Έρχονται οι ξένοι οι αγαπημένοι, τα παιδιά μου, έρχεσθε και σεις!...

Ο χειμώνας όμως είναι βαρύς, ερημιά!... Νάχα κοντά την αδελφή μου, θάταν αλιώτικα. Ο λόγος της αδελφής είναι ζυμωμένος με μέλι.

Έχουμε να πούμε και να θυμηθούμε!...

αυλές. Φυτεύει λουλουδιά και βασιλικά. Σκαλίζει τη γη και σπέρνει κήπους.

Πιο πέρα η Μάχη ζει με τον άντρα της. Ιδιόρρυθμη, μοναχική, πρακτική.

Μεγάλωσε 4 παιδιά, το ένα πίσω απ' το άλλο. Όλα φευγάτα. Τώρα τελευταία παίρνει μια σύνταξη πολύτεκνης μητέρας. «Ας είναι κάτι είναι και αυτό» μονολογεί.

Αυτή κι αν σπέρνει κήπους. Όλα με τη σειρά και με τάξη. Τσαπίζει, σπέρνει, ρίχνει κοπριά, ποτίζει και τα λαχανικά θεριέβουν. Για γινάτι της μοναξιάς της φυτεύει



Τα σπίτια πέτρινα, πολλά θεόκλειστα, πολλά γκρεμισμένα —φωνάζουν εγκατάλειψη— οι κάτοικοι λιγοστοί, ηλικιωμένοι και το χειμώνα ακόμη λιγότεροι. Το πέτρινο σχολείο έγινε λαογραφικό Μουσείο. Δεν λειτουργεί πια. Λείπουν οι μαθητές.

Κάθε φορά που γυρίζω νοιώθω μια γλύκα και μια ζεστασιά που αλλού δεν βρήκα.

Είναι που με καλωσφρίζουν τα λυπημένα μάτια της Ευτυχίας.

«Έρθες;» —μου λέει— καλώς έρθες!...» και λάμπει από χαρά. Η Ευτυχία, γυναίκα γύρω στα 63, χήρα, μαυροφορεμένη, μαύρο μαντίλι στο κεφάλι, λιτή, αξιοπρεπής, καλοσυνάτη.

Με το που σμίγουμε ανα-

φοβόμαι και τους Αλβανούς!...

Μέσα στο αδειασμένο σπίτι κουβεντιάζω τις νύχτες φωναχτά, έτσι για να ακούω κουβέντα.

Σε μας 'νάρθει μητέρα, μου λένε τα παιδιά μου. Όμως πως να ξεριζωθώ;

Καλά και άγιοι είστε —τους λέω— αλλά είστε πολύ μακριά. Πώς να ξεμεροβραδιάζομαι χωρίς να βλέπω τα βουνά που με μεγάλωσαν; Τα φτενά χωραφάκια που με τάνισαν; Εδώ έχω τις ρίζες μου.

Όλα γύρω μου μιλούνε, με ρωτούνε θα φύγεις Ευτυχία; Κι εγώ δεν μπορώ ν' αποκριθώ μου δένεται η γλώσσα!...

Η Ευτυχία βρίσκεται σε δίλημμα να φύγει ή να μείνει. Ωστόσο αβεστώνει τις

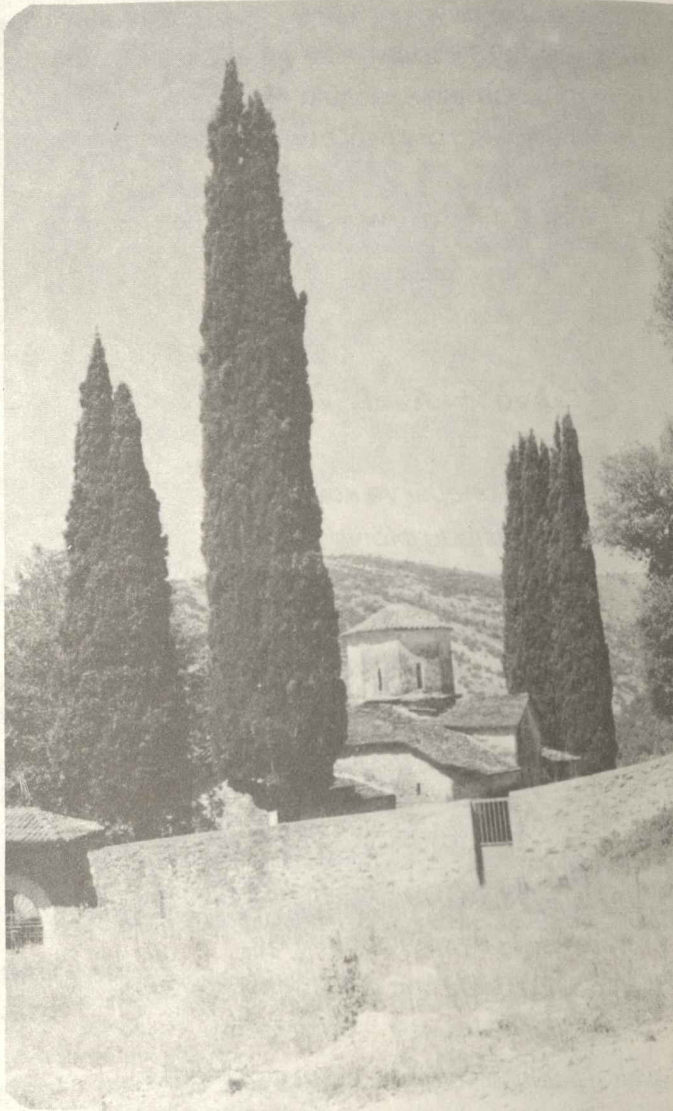
πολλά έτσι για να κουβεντιάσει μαζί τους.

Περνάω την ώρα μου —μου λέει— και χάνεται μέσα στους κήπους. Τα φασόλια 2 μέτρα, τα καλαμπόκια το ίδιο, τα κολοκύθια «βαρέλες», οι ντομάτες ολόκοκκινες και τα αγγουράκια δροσερά δροσερά.

Βοηθάει και τον άντρα της στο Μουσείο. Σκουπίζει, καθαρίζει, και αν χρειασθεί ξεναγεί και τους επισκέπτες.

Τα βλέπει τα πράγματα έτσι όπως είναι. Δέχεται την ερημιά. Τα παιδιά τράβηξαν το δρόμο τους —μου λέει— και εμείς το δικό μας.

Αχ! να και η Κασσιανή! πονάω που τη βλέπω. Ολομόναχη 62 χρόνων. Όμορφη γυναίκα, ξανθιά με πράσινα μά-



τια. Συχνά τη βλέπω ζαλωμένη κλαί για τις αίγες.

Τι να κάνω —μου λέει— τα ζωντανά θέλουνε να φύγουν. Και παίρνει τον ανήφορο για το σπίτι.

Στην κορυφή του χωριού κατοικούν δύο συμπαθητικές συνωφάδες η Χαρίκλεια και η Μήτσω. Η μια 75 χρόνων και η άλλη 80... 5 παιδιά η Χαρίκλεια και 6 η Μήτσω. Κανένα μαζί τους. Τα πλάνεψαν τα ξένα. Γερμανία, Αυστραλία, Αμερική και Αθήνα. Έτσι σκόρπια!... Θα τις δεις στημένες μόνιμα στο τηλέφωνο της Κοινότητας. Περιμένουν ν' ακούσουν τις φωνές των παιδιών τους.

Τα σπίτια τους βρίσκονται στο ψηλότερο σημείο του χωριού. Κοντεύουν ν' αγγίζουν το Θεό!...

Και το χειμώνα που βρέχει και χιονίζει; Μόνες μας φτυαρίζουμε το χιόνι και φθάνει ένα μέτρο, μου λένε.

Πολλές φορές συναντώ την Τούλα στο δρόμο, ανεβασμένη στο μούλारी. Από τον

κάμπο έρχομαι —μου λέει— πέρα από τον ποταμό, θέλεις να έλθεις να δεις;...
νένα κολοκύθι;

Ο ήλιος του μεσημέρι καίει πολύ, τα μούτρα καίει, φαίνονται κι έχει ακόμα πιο δρόμο να κάνει!...

Μια μέρα χτύπησε «κατακλάση» η καμπάνα. Πέθανε ο γιουρούλης μου είπαν.

Τη βρήκαν στο δρόμο λωμένη ξύλα. Είχε ακουμπήσει να ξεποστάσει!... Και ποκοιμήθηκε για πάντα!...

Εγώ θάρχομαι στον ποταμό, όσο ερημικός κι αν είναι. Θάρχομαι για ν' ανήντε την μεγαλοπρέπεια της Μουργκάνας.

Γιατί η πούλια εδώ είναι πιο λαμπρή.

Για να γυροφέρνουν στις χασμένες γειτονιές του χωριού.

Για να χορταίνουν καλώς με τις ωραίες γυναίκες!...

Για να ξεσταίνομαι με ζεστό λόγο της Ευτυχίας.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΒΡΑΛΛΕ

χρυσалиδα, αλγερινα χρονικα, αισα λεμοιν

αγαπημένες μου φιλενάδες

θα προσπαθώ να σας μιλήσω για ένα βιβλίο, ένα βιβλίο που το αγαπώ πολύ, ένα βιβλίο που το έχω χάρισε σε πολλές φίλες μου, που το ξέρουν πολλές φίλες μου και που όταν μιλάμε μεταξύ μας συχνά ανατρέχουμε στις σελίδες του, συχνά μας βρίσκουμε εκεί με-

ας μιλάω για την «Χρυσалиδα» το χειρ γράφει η αίσα λεμ-

ον Έρω αν ακουγεται πολύ πολύμυα αλλά νομίζω ότι το βιβλίο αυτό γράφτηκε μόνο και μόνο για να μνησεί τη γυναίκα, την κάθε γυναίκα, την οποία γυναίκα, όπου κι αν βρίσκεται, ο οποίος γυναικείας της γης κι αν ζει, ο οποίος θεός κι αν πιστεύει!

Λένε ότι είμαστε το μισό τ' ουρανού. Θέλουν να πουν μ' αυτό ότι είμαστε πολλές, ότι είμαστε απαραίτητες, ότι η γη δεν θα γυρίζε χωρίς εμάς, ότι η-λίας δεν θα ελαμπε χωρίς εμάς, ότι η νύχτα δεν θα απλώνε τ' αστροκέντητα πεπλά της χωρίς εμάς!

αν διαβάσετε τη χρυσалиδα θα δείτε πραγματικά ότι οι γυναίκες που υπάρχουν εκεί μέσα, που τις βρίσκουμε να ζουν και να ξεκινούν να κατακτήσουν τον κόσμο απ' αυτή τη μικρή αλγερινή γωνία, που τις βλέπουμε να δένουν το χερί τους η μια με την άλλη ο' ένα αγκαλιάσμα ζωής και θα-νατού, που τις ακούμε να κλαί-νε και να γελούν, να γεννάν και να παντρεύονται, θα δείτε, θα βρείτε τους μικρούς εαυ-τούς μας εκεί μέσα, θα συνα-ντήσετε τις στιγμές του φο-βού σας, της ντροπής σας, του θυμού σας, της εκρήξης σας!

Θα έλθω λίγο αγαπημένες μου φίλες να περιγράψω σε λίγες παραγράφους τα μυστικά που μου απ' αυτό το βιβλίο που είναι συντροφός μου εδώ και χρόνια και που σκιώ-νουν τις σελίδες του αμετρήτες φορές για να εμβάπτισθω ξανά και ξανά στη δύναμη που εκπέμπει και στα μηνύματα που, γιατί τελικά ξερετε αυτο-τόν είναι βιβλίο! είναι ένας φωτεινός οδηγός για κάθε γυ-ναίκα που δίνει καθημερινά τη μάχη της μέσα ο' αυτό το μαρ-μαρένιο αλβανό που το λένε «ζωή» και που παρα πολλές φο-ρές είναι μονη της, μονη της με το φύλο της, μονη της με τη μοίρα της, μονη της με την α-ντοχή της, μονη της με τη γι-ατή της και με τα θελω της, μονη της με τα ταμπου της και με τις

επανάστασεις της, μονη της με τα βιβλία της και με τα τε-τραδιά της, με τις μπογιές της και με τα προκία της!

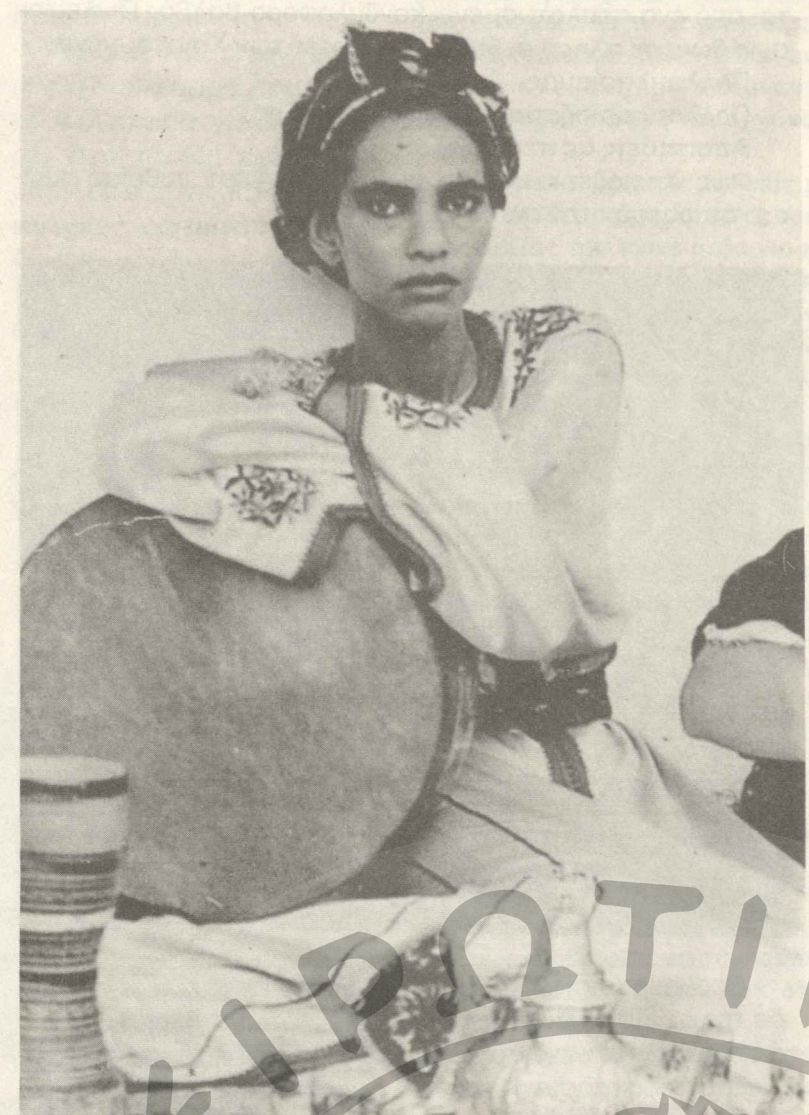
«νύχτα. η μάσκα πεφτει. η Χα-ντιτζα εβλεπε τον εαυτο της, γυμνο μεσα στο ποταμι που κυλούσε κατω-κατω στην κοι-λαδα. επλενε τα ποδια της, την κοιλια της, ευτυχισμενη που ηταν μονη. οταν βγηκε απο το νερο για να παρει τα ρουχα της, δεν τα βρηκε.... δεν υπηρχαν παρα μονο τα παλια της σανδαλια.... ενα ξεσπα-σμα γελιου εσκισε ξαφνικα τη σιωπη του ξεφωτου και περα μακρια ειδε μια γυναικα να τρεχει με τα ρουχα της... η γυ-ναικα αυτη ανεμιζε στον αερα την γκαντουρα της Χαντιτζα και ξεπισω της κι αλλες γυναι-κες ξεπροβαλλαν, απο πα-ντου... και δεν σταματουσαν τα γελια... ενω εκεινη δεν μπο-ρουσε να σταματησει να τρε-μει απο το κρυο και την ντροπη με τη σκεψη ότι θα γυριζε ολο-γυμνη στους δρομους του χω-ριου... τα χερια της αγκιστρω-νονταν στη κοιλια της, τα δο-ντια της χτυπουσαν. ξεπησε εντρομη, λουσιμενη στον ι-δρωτα. τ' αγριεμενα ματια της ανοιξαν μεσα στο σκοταδι. δεν ηταν παρα μια δυστυχι-σμενη γυναικα που με χερια που ετρεμαν εψαχνε πυρετω-δως το αγορακι της στο πλευ-ρο της. αυτο βογγηξε μεσα στον υπνο του. το εσφιξε απα-λα πανω της, μωρμουριζο-ντας: «ω, αυτο το ονειρο!.. τα σανδαλια μου: ειναι εσυ, γυι-ε μου... το οχυρο μου, η μοναδι-κη μου προστασια στη ζωη! ει-μαι γυμνη! εσυ ομως μου με-νεις, για σενα θα ειμαι παντα η πιο δυνατη!»

δεν είστε κι' εσείς αγαπημένες φίλες που 'χετε δει αυτο το ο-νειρο; εγώ τοχω δει και τογραφε η αι-σα λεμψιν σαν να της τοπα εγώ!

και παρακατω: «καταριεμαι το θεο! αυτο το ξεσπασμα σατα-νικης οργης αναστατουν την Ακιλα. την γοητευε ο κεραυ-νος που ενοιωθε να ξεπηδαει απο τη Χαντιτζα... η γυναικα αυτη που απο τοτε που ειχε φυγει ο γιος της εμενε αδια-φορη σαν να κυνηγουσε κα-ποιο παραξενο ονειρο μακρια του απειρο, ποσο νεα φαινο-ταν ξαφνικα! μια αδαμαστη δυ-ναμη που δινει καθημερινα τη ρουθουνια της να φτυνουν κα-πνο. εκεινη που ειχε δεχτει δι-αχως φωνες τους αλλους γα-μους του Μοκραν, τωρα σηκω-νε επανασταση... ωστοσο η-ταν πιο τρωτη απο τοτε που ει-χε φυγει ο γιος της, που ισως ακομα τη στιγμη εκεινη να η-ταν κιολας νεκρος! ηταν στ' α-ληθεια μονη!... διχως την προ-

στασια της νιοτης ουτε των δι-κων της παιδιων, η Χαντιτζα ε-τοιμαζοταν για τη μαχη. παιρ-νοντας μεσα της την οργη της Ακιλα, της Φαιζα, της Μαλικα και της Χανια, την οργη ολων των γυναικων, βρυχιονταν, γι-νονταν χιλιας γυναικες!» και συ-νεχιζε: «τοτε πια! ακομα κι αν χρειασται να πεθανω! ας πο-

προσκυνουν... αυτος ο αντρας θελει ενα γυιο που εσεις δεν ειστε ικανες να του δωσετε... ο νομος του επιτρεπει να παρει ακομα και τεσσερις γυναικες... οσο για να σκοτωσεις καλυτε-ρα θα κανες να σωπασεις, ξε-ρουμε τι να κανουμε στις ασε-βεις σαν και σενα...!» κι η Χα-ντιτζα συνεχιζει: ειμαι κορη



δοπατησει το κορμι μου το χω-ριο ολοκληρο... καμια αλλη γυναικα δε θα πατησει πια πο-νι σε αυτο το σπιτικο.... θα κανεις κι' αλλα παιδια! εισαι νεα και ο' ορκιζομαι σε τουτα τα μαλλια, πανω στα γκριζα αυτα μαλλια!... πανω σε του-τες τις ρυτιδες! ο Σι-Μοκραν δεν θα ξαναπατησει... η να μη με λενε Χαντιτζα!

μιας απο τις πιο παλιες και πιο αγριες φυλες του νοτου της χωρας... με μεγαλωσε ενας α-ντρας γνωστος για τη μεγαλο-ψυχη πιστη του... ο πατερας μου ηταν πραγματικος αρχο-ντας... ξερω τους κανονες της

έχετε προσέξει πως ξεχωρίζουν μερικοί ανά-μεσά μας; Το μυστικό τους;



Perfection Club

τηλ. Δημοκρατίας & Γούναρη
τηλ. 79997 - 78850
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

απειρης φιλοξενιας της φυλης μας αλλα σημερα βλεπω μονο τους εχθρους του σπιτικου μας... κι ειμαι αποφασισμενη να βγαλω νυχια και δοντια για να το προστατεψω!.. δεχτηκα τα παντα! πηγα εγω η ιδια να ζητησω μια κοπελλα σε γαμο... γιατι ηξερα οτι ηταν καθηκον μου σαν πιστη συζυγος που καταλαβαινε την επιθυμια του αντρα της να εγω δεν μπορουσα να του δωσω... προστατεψα την Ακιλα εναντια στις ζηλο-φθονες μοχθηριες σας και θα συνεχισω να το κανω, ειμαι αποφασισμενη να παλεψω οχι για μενα αλλα για κεινη και για τις μικρες, η Ακιλα ειναι νεα θα κανει κι αλλα παιδια κι ακομα κι αν ηταν κι αλλα κοριτσια! (κι ο Σι-Ελ-Τατζερ -δεν ξεφειρε λοιπον μεσα στην τρελα σου ω γυναικα οτι εισαι καταδικα-σμενη απο το νομο να βγαινης απλως με τη γκαντουρα σου και τα μπρατσα πανω απ' το κε-φαλι σου; κι η Χαντιτζα "θα βγω με τις καρδιες σας στα δο-ντια μου και τα νυχια μου γε-ματα απο τις σαρκες σας... ορ-κιζομαι οτι θα το θυμουνται ο-λες οι μελλοντικες γενιες... μπορεις να το πεις σε ολους..."

ω θεια γυναικα, ω θεια υπαρξη που ξεφειρες να πολεμας με νυ-χια και δοντια για το δικιο στον κοσμο!...

διαβάστε το αγαπημένες μου φίλες σας παρακαλώ και μετά ας κατσουμε να πιουμε τον κα-φε μας όλες μαζί εμείς η πελα-για, η ευανθία, η βασιλίκη, η ε-λενη, η αμαλία ανταμα με την φαίζα, τη σαλίμα, τη γιάμνα, τη μαλίκια, την ακίλα και να στε σιγουρες οτι η αραχνουφανη λουλουδιασμενη γκαντουρα της Χαντιτζα θ' ανεμιζει στο σουρουπο πανω απ' τα κεφα-λια μας ρομφαία και λαβαρο της αιωνιας γυναικας για την δικαιοσυνη, την ισοτητα, την μορφωση, την προσδο για ολα τα καλα και αγαθα του κοσμου, για το ψωμι το τραπεζι, για το μολυβι στο χερακι του παιδι-ου, για το κρασι στο ποτηρι του επισκεπτη, για την ειρηνη στον κοσμο! ευχαριστω!

απο την μαρουσκα χατζηγιαννη

hair styling

συμβουλές από τη διαιτολόγο μας

ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΧΟΣ

Αναμφισβήτητα, οι βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος είναι γνωστές. Σταματώντας το όμως, υπάρχουν πολλές πιθανότητες πρόσληψης επιπλέον κιλών. Από τα συμπεράσματα μιας τελευταίας επιστημονικής μελέτης, βλέπουμε ότι στις γυναίκες το ποσοστό αύξησης βάρους είναι μεγαλύτερο απ' ό,τι στους άνδρες.

Η αύξηση του βάρους σχετίζεται με τρεις παράγοντες που συνδέονται με το κάπνισμα: με την διατροφή μας.

Αρχικά οι καπνιστές εμφανίζουν μειωμένη όρεξη σε σχέση με τους μη καπνίζοντες.

Επιπλέον, εμφανίζουν υψηλότερο μεταβολικό ρυθμό (υψηλότερες καύσεις). Αυτό συμβαίνει διότι η νικοτίνη αυξάνει τα επίπεδα έκκρισης των κατεχολαμινών ορμονών, που παρεμβαίνουν στη ρύθμιση του άγχους, αυξάνουν την κατανάλωση ενέργειας και εμφανίζουν ανανεωτικό δράση.

Τέλος πιο σοβαρός παράγοντας είναι η αντικατάσταση της μηχανικής κίνησης που κάνει το χέρι από το στόμα στο τασάκι, με το τσιμπολόγημα, αφού το χέρι πρέπει να απασχοληθεί. Αποτέλεσμα είναι η μόνιμη λήψη τροφής άρα και επιπλέον θερμίδες που οδηγούν μαζί με τους προηγούμενους παράγοντες στην αύξηση του βάρους.

Ο καπνιστής που ετοιμάζεται να διακόψει το κάπνισμα, θα πρέπει να ενημερώνεται για την αύξηση του βάρους, τα νεύρα που θα του παρουσιαστούν καθώς και για το τι πρέπει να ακολουθήσει παράλληλα.

Οι δικές μου συμβουλές και προτάσεις για τα άτομα που έχουν κόψει πρόσφατα το κάπνισμα, βασίζονται να το κόψουν, αφορούν την μηχανική σχέση μεταξύ του τσιγάρου και της διατροφής. Απασχολείστε το χέρι σας με άλλο είδος κινήσεις εκτός του τσιμπολογηματος. Αν το θεωρείτε απαραίτητο, τότε προτιμήστε τροφές χαμηλοθερμιδικές, όπως τα λαχανικά. Τα καρότα, οι ντομάτες, τα αγγούρια μπορούν θαυμάσια να αποτελούν προχειρά γεύματα και παράλληλα να σας δημιουργούν το αίσθημα του κορεσμού της πείνας. Οι τσιγάρες χωρίς ζάχαρη είναι ένας καλός τρόπος για να απασχολήσετε το στόμα σας.

Τέλος στη νέα κατάσταση χωρίς τσιγάρο εμφανίζεται περισσότερη τάση για φυσική δραστηριότητα και αθλητισμό. Αυξανοντας την κινητική σας κατάσταση διατηρείτε τη φόρμα σας χωρίς τσιγάρο και εντείνετε το μεταβολικό σας ρυθμό εξορροπώντας την πίεση που σφίγγεται στην διακοπή του καπνίσματος. Αν σκεφθείτε τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος και τα κέρδη που θα αποκομίσετε διακοπώντας το, αξίζει να το προσπαθήσετε.

Καρολίνα Καπόγλου
Κλινική Διαιτολόγος
Διατροφολόγος

Για να σας δώσουμε υπεύθυνες απαντήσεις στο πρόβλημά σας, στείλτε στην εφημερίδα για την Διαιτολόγο, το πρόβλημά σας, την ηλικία, βάρος, επάγγελμα, ύψος, τροφικές προτιμήσεις ή απέχθειες, τύπος γευμάτων.

Τα φιντα μας

ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ
Cyclamen Persium Οικ. Primulaceae

Γενικά: Κατάγεται από την Ανατολική Μεσόγειο, μάλλον την Κύπρο. Διακρίνεται για το συμπαγές φύλλωμά του και τα άφθονα και εντυπωσιακά άνθη του που εξέρχονται από το φύλλωμα. Είναι πολυετές φυτό και το φύλλωμά του αναπτύσσεται από ένα πεπλατυσμένο κονδυλοφόρο βολβό. Πωλείται, συνήθως, σε πλήρη άνθηση τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Πολλαπλασιασμός:
Πολλαπλασιάζεται κυρίως με σπόρους.

Απαιτήσεις σε περιβάλλον.

Φως: Χρειάζεται έντονο φως αλλά όχι κατ' ευθείας έκθεση του φυτού στον ήλιο.



Θερμοκρασία 12-15 βαθμοί Κελσίου ιδιαίτερα την περίοδο της άνθησης, διατηρείται σε χαμηλότερες θερμοκρασίες, ώστε η άνθηση να διαρκεί περισσότερο.

Σχετική υγρασία. Κανονική μέχρι ψηλή 60-80%.
Εδαφικό μείγμα: Για φυτά που απαιτούν μείγμα με καλή στράγγιση με τις εξής δυνατότες αναλογίες.

α) Τύρφη 1 μέρος
φυλλόχωμα 1 μέρος
β) Τύρφη 1 μέρος
φυλλόχωμα 1 μέρος
περλίτης ή άμμος 1 μέρος
ή γ) Τύρφη 1 μέρος
περλίτης ή άμμος 2 μέρη.
Καλλιεργητικές φροντίδες:

Πότισμα: Συχνό την περίοδο της βλάστησης και στη συνέχεια αραιότερο.

Λίπανση: Δύο τρεις φορές την περίοδο Μαΐου-Νοεμβρίου, με πλήρη λιπάσματα και ελαφρές δόσεις.

Αλλαγή γλάστρας: Κάθε χρόνο.

Ιδιαιότητες:

— Το πότισμα γίνεται με προσοχή, ώστε να μη πέφτει νερό πάνω στα φύλλα, τα άνθη ή το κέντρο του φυτού.

— Μόλις ωριμάσει κάθε άνθος κόβεται από τη βάση και απομακρύνεται. Επίσης απομακρύνονται και τα φύλλα που κιτρινίζουν.

— Μετά την άνθηση το φυτό μεταφέρεται σε δροσερό και σκιερό μέρος μέχρι να ξεραθούν τα φύλλα.

— Το Φθινόπωρο φυτεύονται σε νέα γλάστρα ο βολβοί που διατηρούνται από το προηγούμενο φυτό. Τα φυτά που θα προέλθουν από βολβό είναι υποβαθμισμένα (λίγα άνθη, ξεθωριασμένα χρώματα, σε σχέση με εκείνα που προέρχονται από σπόρους).

η συνταγή μας

Συνταγή του Νίκου Τσελεμεντέ από το περιοδικό «Εργόχειρο» τεύχος 4 1946. Διατηρούμε τη γλώσσα εκείνης της δημοσίευσης.

Γλώσσα βωδινή κρύα

Ενας από τους τρόπους που η γλώσσα η βωδινή γίνεται πιο νόστιμη και σερβίρεται κρύα και συνεχώς μπορεί να δοθεί και εις περιπτώσεις που δίδονται κρύα φαγητά. Γίνεται ως εξής: Εν πρώτοις βάζουν τη γλώσσα στο κρύο νερό να μουσκέψι καμιά ώρα για να φύγουν τα αίματα και κατόπιν την πλένουν με άφθονο νερό για να φύγουν και τα σκουπίδια. Την βάζουν τότε να βράσει όπως το βραστό, με αλάτι, σέλινο ή ρίζες μαϊντανού, καρόττα, κρεμμύδια κτλ. Αφού αποβράσει την βγάζουν από το ζουμί σε πιάτο και αφού μπει σε σκευή της κουρέιουν γύρω τα γλυκάδια του λαίμου μέχρις εκεί που στη ρίζα της γλώσσας βρίσκονται τα δοντάκια μαλακά κοκκαλάκια. Και τότε με ένα μυτερό μαχαίρι κόβει χίζοντας από το εμπρός μέρος της γλώσσας τραβώντας λουρίδες - λουρίδες το δέρμα της όπως σχεδόν καθαρίζεται το σύκο. Την αλατίζουμε ολίγο και αφήνουμε να κρυώσει.

Εν τω μεταξύ ετοιμάζουμε μια σαλάτα πατάτες ως εξής: Βράζουμε τις πατάτες και τις κόβουμε φέτες ψιλές. Βάζουμε σε σαλατιέρα, ένα φλυτζάνι κρασί άσπρο, ανάλογο λάδι, ξύδι, αλάτι, μια κουτάλι σούπας μουστάρδα σκόνη, αλοιφή, λίγη κάπαρη ψιλή, λίγα αγγουράκια τουρού κομμένα ψιλά, μαϊντανό ψιλό και λίγη πιπεριά πράσινη ψιλά και μίγμα. Μέσα σε όλα αυτά ανακατεύουμε τις πατάτες και τη σάλτσα. Αφήνουμε αρκετήν ώραν να απορροφήσει την σάλτσα. Μειωτέον ότι το ξύδι, τα τουρσιά και η μουστάρδα πρέπει να είναι αρκετά ώστε να έχει μια πικάντικη γεύση. Και στο τέλος την ανακατεύουμε καλά με ξύλινη κουτάλα ώστε να λασπώσει. Την βάζουμε τότε σε κάποια φόμα πουτίγκας.

Την πλάθουμε με κουτάλι σε πιατέλα μια κουλούρα υψηλή και επ' αυτής θα ταιριάσωμε τις φέτες της γλώσσας, την ποίαν έχουμε κόψει.

ROZALI
Εδώρεχα Ποιοτελεία
Γυναικεία - Ανδρική

Κ. Φρόντζου 9
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

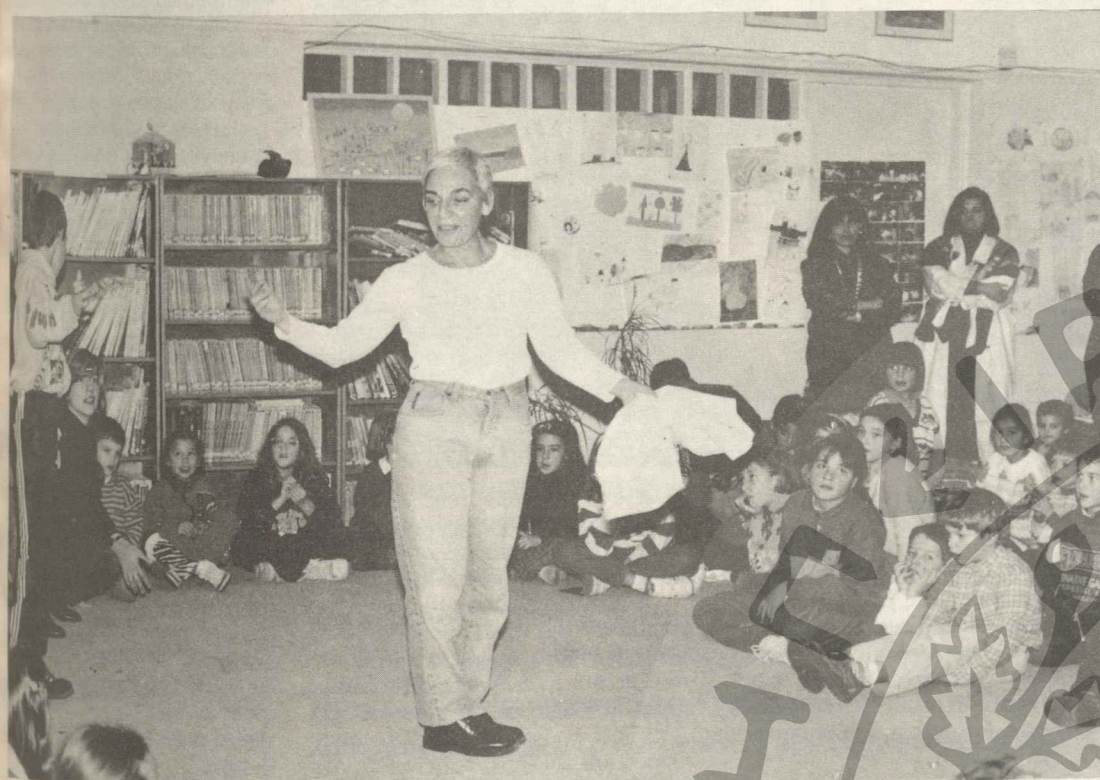
E..P

«μήπως είδατε τον αόρατο»;

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό μια καρδούλα. Μάρω της ήταν και η Γιώτα παρθενίου, συγγραφέας κι αυτή και Σχολική Σύμβουλος προσχολικής αγωγής. Καλεσμένες και οι δύο από την Ο.Μ.Ε.Π.

Τα βιβλία της Λοΐζου «ήταν και δεν ήταν», «η ονειρω», «η πολιτεία του βουθού», «τρέχει-τρέχει» απευθύνονται κυρίως στους μεγάλους. Κανένα στα ίδια τα παιδιά. Και μόνο η τετραλογία «μήπως είδατε τον αόρατο» έρχεται να καλύψει το κενό.

Σ' αυτή την τετραλογία μέσα από τις σχέσεις και τις περιπέτειες των δύο ηρώων των βιβλίων της Κατερίνας



Μαρίεψα για τον όμορφο λογοτεχνικό βιβλίο. Μαζί της ήταν και η Γιώτα παρθενίου, συγγραφέας κι αυτή και Σχολική Σύμβουλος προσχολικής αγωγής. Καλεσμένες και οι δύο από την Ο.Μ.Ε.Π.

Τα βιβλία της Λοΐζου «ήταν και δεν ήταν», «η ονειρω», «η πολιτεία του βουθού», «τρέχει-τρέχει» απευθύνονται κυρίως στους μεγάλους. Κανένα στα ίδια τα παιδιά. Και μόνο η τετραλογία «μήπως είδατε τον αόρατο» έρχεται να καλύψει το κενό.

Σ' αυτή την τετραλογία μέσα από τις σχέσεις και τις περιπέτειες των δύο ηρώων των βιβλίων της Κατερίνας

—Τι χρειάζεται να γίνεις συγγραφέας;

Πολλή δουλειά και πολλή αγάπη.

Πως ξεκινήσατε να γράφετε διθλία;

Να σας πώ. Όταν ήμουν μικρή και η μαμά μου έπλεκε καλτσάκια για να δωρίσει στα παιδιά εγώ καθόμουν δίπλα της και έγραφα ιστορίες. και μετά τις διάβαζα στη μαμά μου που τόσο της άρεσαν. Κι εκείνη όλο έπλεκε κι εγώ όλο έγραφα.

—Πως αισθάνεσθε όταν γράφετε;

Πολύ όμορφα! Υπέροχα. καθώς σκέφτομαι πως όσα γράφω θα φτάσουν σε σας και καθώς θα τα διαβάζετε,

Το ξύλο βγήκε απ' τον παράδεισο;

Σκεφτήκαμε ποτέ εμείς οι μεγάλοι αν αντί για το πρόστιμο που μας επιβάλλει ο τροχονόμος για κάποια παράβαση που κάναμε, μας έδινε ένα χαστούκι!

Μα γιατί όχι, αφού έχουμε κάνει παράβαση και μάλιστα σοβαρή.

Γιατί, όχι, αφού γίναμε αιτία να προκληθεί ατύχημα;

Γιατί, όχι, αφού είχαμε το πισιρίκι μας στη θέση του συνοδηγού;

Πώς θα αντιδρούσαμε αλήθεια, αν συνέβαινε κάτι τέτοιο; Ξέρω, θα μου πείτε αμέσως πως αυτό είναι προσβολή και κανένας δεν έχει δικαίωμα να το κάνει! Κανείς μας δεν το ανέχεται.

Σε ποιά εποχή ζούμε και άλλα παρόμοια.

Θα συμπληρώσω σ' όλα αυτά ότι σε μια τέτοια περίπτωση θα ξεσηκώνονταν οι νομικοί, οι συνδικαλιστές, οι προστάτες του δικαίου και τόσοι άλλοι ευαισθητοποιημένοι πολίτες, θα θγάσανε λόγους και θα έκαναν κηρύγματα για την όντως φασιστική συμπεριφορά του οργάνου της πολιτείας προς τον πολίτη.

Τι γίνεται όμως όταν εμείς χαστουκίζουμε και επιπλήττουμε το παιδί μας μπροστά στους άλλους, γιατί εξ αιτίας της απροσεξίας του έγινε αιτία για κάποια ζημιά όπως π.χ. να σπάσει ένα δάξο και άλλα παρόμοια; Εκείνο δεν προσβάλλεται; Μη μου πείτε πάλι πως ένα δάξο αξιολογείται ακριβότερα από τον τραυματισμό κάποιου ανθρώπου.

Ή μήπως το κάνουμε για να το μάθουμε να μη προσβάλλεται;

Ποιός μας έδωσε αυτό το δικαίωμα;

Μήπως η ιδιότητα του γονέα αφέντη ή η ιδιότητα του δυνατότερου, ή μήπως η άγνοια που έχουμε σε ό,τι αφορά το παιδί μας;

Μη μου πείτε πάλι πως πρέπει να το κάνουμε για να μάθει να είναι προσεκτικό, γιατί για τον ίδιο λόγο ο τροχονόμος θα έπρεπε να μας δώσει αρκετά χαστούκια.

Όμως, σε ποιόν να καταφύγει ένα παιδί που αντιμετωπίζεται μ' αυτόν τον τρόπο από τα πιο αγαπημένα του πρόσωπα;

Ποιός σ' ασχοληθεί μ' αυτό το συνηθισμένο καθημερινό φαινόμενο;

Δυστυχώς, κανείς.

Όλοι μας έχουμε θάλει πολλές άλλες προτεραιότητες στη ζωή μας, ανάμεσα στις οποίες είναι και η εξασφάλιση όσο το δυνατόν περισσότερων αγαθών για το παιδί μας και δεν έχουμε αφήσει καθόλου χρόνο και χώρο να αφιερώσουμε σ' αυτό, να το γνωρίσουμε, να συμβουλευτούμε τις απόψεις ανθρώπων που αφιέρωσαν τη ζωή τους στο παιδί και που είναι καταγραμμένες στα διθλία τους.

Ας πάσουμε κάποτε να έχουμε σαν γνώμονα τις αυθαίρετες προσωπικές μας αντιλήψεις και την εμπειρία.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

Η φωλιά μας

προσχολικός σταθμός
Σύν/σμος Σεισμοπλήκτων Ιωαννίνων
τηλ 41056

Ο ιδανικός χώρος για να περάσει το πισιρίκι σας όμορφα και δημιουργικά τα πρώτα ξέγνοιαστα και τρυφερά του χρόνια.

υπεύθυνη νηπιαγωγός
Βάσω Πασιά - Γκίτσα

Baby chic

προϊκα μωρού
κούνιες
καροτσάκια

κ. Φρόντζου 7 Ιωάννινα τηλ 71436

ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ

Νομική προστασία προσφύγων γυναικών

προβλήματα αναγνώρισης
της προσφυγικής τους ιδιότητας

της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΠΑΜΠΑΣΙΚΑ

Προεξάρχον πρόβλημα της νομικής προστασίας προσφύγων γυναικών είναι αυτό της αναγνώρισης της προσφυγικής τους ιδιότητας.

Συχνά οι γυναίκες έχουν λόγους φυγής που προσιδιάζουν στο φύλο τους και από την άλλη μεριά συναντούν δυσκολίες κατά τη διαδικασία αίτησης ασύλου που και πάλι προσιδιάζουν στο φύλο τους.

Σε ποσοστιαία βάση οι γυναίκες έχουν χαμηλότερο ποσοστό αναγνώρισης από τους άνδρες. Τα κράτη υποδοχής συχνά ισχυρίζονται ότι οι λόγοι φυγής μπορούν να υπαχθούν στη νομική βάση των πολιτικών πεποιθήσεων. Το πρακτικό αποτέλεσμα πάντως είναι μικρό, μια που τα δικαιώματα συνήθως μένουν προσκολλημένα σ' έναν πιο «αρσενικό» προσδιορισμό της έννοιας των πολιτικών πεποιθήσεων.

Οδηγούμεστε έτσι στις ακόλου-



θες ερωτήσεις:

— Ποιοι κανόνες διέπουν τη διαδικασία ασύλου; Υπάρχει έδαφος στους κανόνες αυτούς να κριθούν τυπικά γυναικείοι λόγοι ασύλου;

— Υπάρχει ειδική νομοθεσία, πολιτική ή τάσεις σχετικά με τις γυναίκες που ζητούν ασύλο;

— Υπάρχει ειδική νομολογία;

— Αναγνωρίζεται η σεξουαλική βία σαν δίωξη;

Χρήσιμο θα είναι επίσης να έχουμε στη σκέψη μας ένα άλλο σχήμα που τοποθετεί τις γυναίκες που ζητούν ασύλο σε μια κλίμακα, ανάλογα με το βαθμό και το είδος της ανάμιξης τους σε πολιτική δραστηριότητα.

Έτσι έχουμε τις παρακάτω διαβαθμίσεις:

1. Μη ενεργός πολιτική ανάμιξη, με ειδικότερες διαβαθμίσεις:
— θύματα σεξουαλικής βίας
— θύματα δυσμενούς διακρίσεως λόγω φύλου

2. Μέτρια ανάμιξη

— γυναίκες που παραβαίνουν κοινωνικούς κανόνες.

3. μεγαλύτερη ανάμιξη

— γυναίκες που εμπλέκονται σε τυπικά γυναικεία μορφές πολιτικής δραστηριότητας (π.χ. κάνοντας θελήματα για το αντιτασιακό κίνημα)

4. Ενεργός ανάμιξη

— γυναίκες με πολιτική δραστηριότητα που συνήθως αφορά άνδρες, όπως π.χ. ένοπλος αγώνας, δημοσίευση αντιπολιτευμένων κειμένων, κλπ.

Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί ότι

στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες απαιτείται επιπλέον να υπάρχει προσωπικός ατομικός φόβος δίωξης για την αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα. Το κριτήριο αυτό δύσκολα πληροί ένας μεγάλος αριθμός γυναικών μια που σε πολλές περιπτώσεις οι γυναίκες γίνονται θύματα δίωξης λόγω του ότι ανήκουν σε ειδική κοινωνική ομάδα, τα μέλη της οποίας διώκονται ή διατρέχουν κίνδυνο δίωξης.

Το κριτήριο αυτό πάντως είναι συζητησιμο στο μέτρο που ερμηνεύει τη Σύμβαση της Γενεύης, γιατί για μια σειρά από λόγους δίωξης που αποτελούν νομική βάση για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας υπάρχει η έννοια της ομάδας, π.χ. δίωξη λόγω εθνικότητας, φυγής, ειδικής κοινωνικής ομάδας και, σε μικρότερο βαθμό, θρησκευτικών πεποιθήσεων προϋποθέτει ότι αν μια ομάδα διώκεται, τα μέλη της διώκονται συλλογικά. Συνήθως η δίωξη δεν αφορά ένα άτο-

μο, θυμίζω ακόμη τη περίπτωση της Αφρικανίδας που ύστερα από δικαστικό αγώνα στις ΗΠΑ, πέτυχε να της αναγνωρισθεί η προσφυγική ιδιότητα για να προστατεύσει την κόρη της από κλειτοριδεκτομή, σε περίπτωση επιστροφής της στη χώρα καταγωγής της.

Σε άλλες περιπτώσεις, σε μερικές χώρες η δυσμενής διάκριση κατά των γυναικών είναι τόσο σοβαρή που φθάνει το επίπεδο της δίωξης. Στις περιπτώσεις αυτές οι γυναίκες διώκονται για το φύλο τους. Και πάλι μια που το φύλο δεν αναφέρεται στη Σύμβαση της Γενεύης, υπάγονται στην κατηγορία της ειδικής κοινωνικής ομάδας.

Σημαντικό είναι το να μην υποτιμηθεί η πολιτική διάσταση σ' αυτές τις περιπτώσεις, κάτι που εύκολα γίνεται μια που οι ίδιες οι γυναίκες συχνά δεν αντιμετωπίζουν την παραβίαση εκ μέρους τους κάποιων κανόνων ως πολιτική πράξη. Χρειάζεται, επομένως, ιδιαίτερη προσοχή ως προς το σωστό χαρακτηρισμό κάθε περίπτωσης και την τοποθέτησή της στο σωστό πλαίσιο, εκ μέρους ειδικά των δικηγόρων και δικαστών.

Το ίδιο ισχύει και για τις γυναίκες που διώκονται λόγω συγγένειας ή επείδη προσφέρουν βοήθεια στην αντίσταση.

Τέλος, ακόμα και στην Εσθονική περίπτωση της πολιτικής δραστηριότητας γυναίκες, δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη ότι η δίωξη που υφίσταται είναι διπλή: και για την πολιτική της δράση αλλά και γιατί τόλμησε να ξε-

κάνει την ειδική κοινωνική ομάδα των γυναικών που υπέστησαν βία. Ακόμη και σε αυτή την περίπτωση η δίωξη λόγω φύλου (όπως στην περίπτωση της κλειτοριδεκτομής) μπορεί να αποτελεί δίωξη αν ενθαρρύνεται ή γίνεται ανεκτή από τις αρχές.

Δεν έχει γίνει πάντως ακόμη αρκετή έρευνα σχετικά με την κατάσταση των γυναικών που διώκονται λόγω φύλου. Χρειάζεται, επομένως, ιδιαίτερη προσοχή ως προς το σωστό χαρακτηρισμό κάθε περίπτωσης και την τοποθέτησή της στο σωστό πλαίσιο, εκ μέρους ειδικά των δικηγόρων και δικαστών.

Για τη Μ. Βρετανία δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για εξαγωγή συμπερασμάτων. Ελπίζεται, πάντως, ότι διεξαγωγή της έρευνας αυτής θα νητοποιήσει τους αρμόδιους, να ήδη η ILPA συνέταξε ένα έγγραφο εργασίας, προσέγγισε μελέτη του βουλιού και επιδιώκει δημόσιο λόγο γύρω από το θέμα.

Στον Καναδά η γραμμή είναι ότι η δίωξη λόγω φύλου μπορεί να θεωρηθεί ως δίωξη ειδικής κοινωνικής ομάδας. Ακόμη ισχύει το πολύ θετικό οι γυναίκες δεν οφείλουν να αποδείξουν ατομική προσωπική δίωξη εναντίον τους.

Στο Βέλγιο, τέλος, δεν υπάρχουν ακόμη στοιχεία κατάλληλα για εξαγωγή γενικών συμπερασμάτων. Πάντως, σημειώνεται αυξανόμενη νεοειδητοποίησης του προβλήματος.

Όλα τα παραπάνω μας οδηγούν σε κάποιους στόχους που θα πρέπει να επιδιώξουμε, στόχους που είναι οι νομικοί πρέπει να θεσπίσουμε.

1) Η δίωξη λόγω φύλου θα πρέπει να υπαχθεί στην ειδική κοινωνική ομάδα.

2) Η έννοια της ειδικής κοινωνικής ομάδας χρειάζεται περαιτέρω μνημία για τις περιπτώσεις που οι γυναίκες αναγκάζονται να αλλάξουν τη χώρα της Σύμβασης της Γενεύης τον ορισμό του πρόσφυγα.

3) Σε περίπτωση που οι αρχές χώρας προέλευσης δεν παρέχουν προστασία από δίωξη λόγω φύλου και σεξουαλικής βίας, αυτό θα πρέπει να αποτελεί λόγο δίωξης.

4) Η έννοια της προστασίας των αρχών της χώρας καταγωγής πρέπει να αναλυθεί λεπτομερώς.

5) Το βάρος της αποδείξεως περιπτώσεων αιτήσεων που προκύπτει από χώρα η περιοχή όπου γεννηστές οι γυναίκες πρέπει να είναι η κλίμακα πρέπει να το φέρουν αρχές οι αρμόδιες να αποσπούν για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας.

6) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

7) Οι υπηρεσίες των χωρών υποδοχής πρέπει να ασχολούνται περισσότερο γυναίκες στο προσφυγικό τους αλλά και ως διεγερτικές. Οι γυναίκες που ζητούν ασύλο πρέπει να δίνουν συνέντευξη σε γυναίκες δικηγόρους, αναστασιαστικές οργανώσεις της Σουηδικής «Απελίσαν» με κάθοδο ιδιότητες.

8) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

9) Οι υπηρεσίες των χωρών υποδοχής πρέπει να ασχολούνται περισσότερο γυναίκες στο προσφυγικό τους αλλά και ως διεγερτικές. Οι γυναίκες που ζητούν ασύλο πρέπει να δίνουν συνέντευξη σε γυναίκες δικηγόρους, αναστασιαστικές οργανώσεις της Σουηδικής «Απελίσαν» με κάθοδο ιδιότητες.

10) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

11) Οι υπηρεσίες των χωρών υποδοχής πρέπει να ασχολούνται περισσότερο γυναίκες στο προσφυγικό τους αλλά και ως διεγερτικές. Οι γυναίκες που ζητούν ασύλο πρέπει να δίνουν συνέντευξη σε γυναίκες δικηγόρους, αναστασιαστικές οργανώσεις της Σουηδικής «Απελίσαν» με κάθοδο ιδιότητες.

12) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

13) Οι υπηρεσίες των χωρών υποδοχής πρέπει να ασχολούνται περισσότερο γυναίκες στο προσφυγικό τους αλλά και ως διεγερτικές. Οι γυναίκες που ζητούν ασύλο πρέπει να δίνουν συνέντευξη σε γυναίκες δικηγόρους, αναστασιαστικές οργανώσεις της Σουηδικής «Απελίσαν» με κάθοδο ιδιότητες.

14) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

15) Οι υπηρεσίες των χωρών υποδοχής πρέπει να ασχολούνται περισσότερο γυναίκες στο προσφυγικό τους αλλά και ως διεγερτικές. Οι γυναίκες που ζητούν ασύλο πρέπει να δίνουν συνέντευξη σε γυναίκες δικηγόρους, αναστασιαστικές οργανώσεις της Σουηδικής «Απελίσαν» με κάθοδο ιδιότητες.

16) Οι αρχές των χωρών υποδοχής πρέπει να συλλέξουν λεπτομερή στοιχεία για την κατάσταση των γυναικών στις χώρες προέλευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι πατά και στους δικηγόρους και δικαστές και να λαμβάνονται υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

Η γυναίκα στον κόσμο

τα μισά
υπουργεία
σε γυναίκες

και όμως, ο πρωθυπουργός

της Σουηδίας Ινγκβάρ Κάρλσον

παραμένει ο μισός υπουργός σε γυναίκες

στην πλειοψηφία τους νέες

υπουργεία αναλαμβάνουν τα υ-

πουργεία Περιβάλλοντος, Υγεί-

ας, Εξωτερικών, Εσωτερι-

κών, Συγκοινωνιών, Γεωργίας,

Πολιτισμού.

Χαρακτηριστικό ρόλο δίνει ο Σου-

ηδικός πρωθυπουργός, στην

αποστολή αντιπρόεδρο της κυ-

βέρνησης και γ.γ. του Σοσιαλι-

στικού Κόμματος Μόνα Σαλίν.

Η «διάδοχος πριγκίπισσα»,

που αποκαλείται η κα Σαλίν, θα

αποπειράται όλες τις προσπάθειες

προώθησης της ισότητας μετα-

ξύ των φύλων στα υπουργεία, στις δη-

μόσιες υπηρεσίες και όλα τα όρ-

γάνια.

Η ισότητα συμμετοχής των γυ-

ναίων στην κυβέρνηση της Σου-

ηδικής άρχεται σαν συνέχεια της

ισότητας συμμετοχής στις βου-

λευτικές λίστες του Σοσιαλδημο-

κρατικού Κόμματος (κάθε δεύτε-

ρο γυναικείο στην εκλογική λίστα ή-

ταν μισή από 38% σε 33% και

το ποσοστό αυτό ήταν το χαμη-

λότερο από το 1919 που καθιε-

ρώθηκε η γυναικεία ψήφος.

Μετά τη μείωση αυτή, οι φε-

ρετικές οργανώσεις της Σουη-

δικής «Απελίσαν» με κάθοδο

ιδιότητες εκλογές αποκλειστικά

στοιχεία για την κατάσταση των

γυναικών στις χώρες προέλευ-

σης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να

είναι πατά και στους δικηγόρους

και δικαστές και να λαμβάνονται

υπόψη κατά έκδοση αποφάσεων.

11) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

12) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

13) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

14) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

15) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

16) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

17) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

18) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

19) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

20) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

21) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

δοχής πρέπει να ασχολούνται

περισσότερο γυναίκες στο προσ-

φυγικό τους αλλά και ως διεγερ-

τικές. Οι γυναίκες που ζητούν

ασύλο πρέπει να δίνουν συνέν-

τευξη σε γυναίκες δικηγόρους,

αναστασιαστικές οργανώσεις

της Σουηδικής «Απελίσαν» με

κάθοδο ιδιότητες.

22) Οι αρχές των χωρών υποδο-

χης πρέπει να συλλέξουν λεπτο-

μερή στοιχεία για την κατάσταση

των γυναικών στις χώρες προέ-

λευσης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει

να είναι πατά και στους δικηγό-

ρους και δικαστές και να λαμβά-

νται υπόψη κατά έκδοση αποφά-

σεων.

23) Οι υπηρεσίες των χωρών υπο-

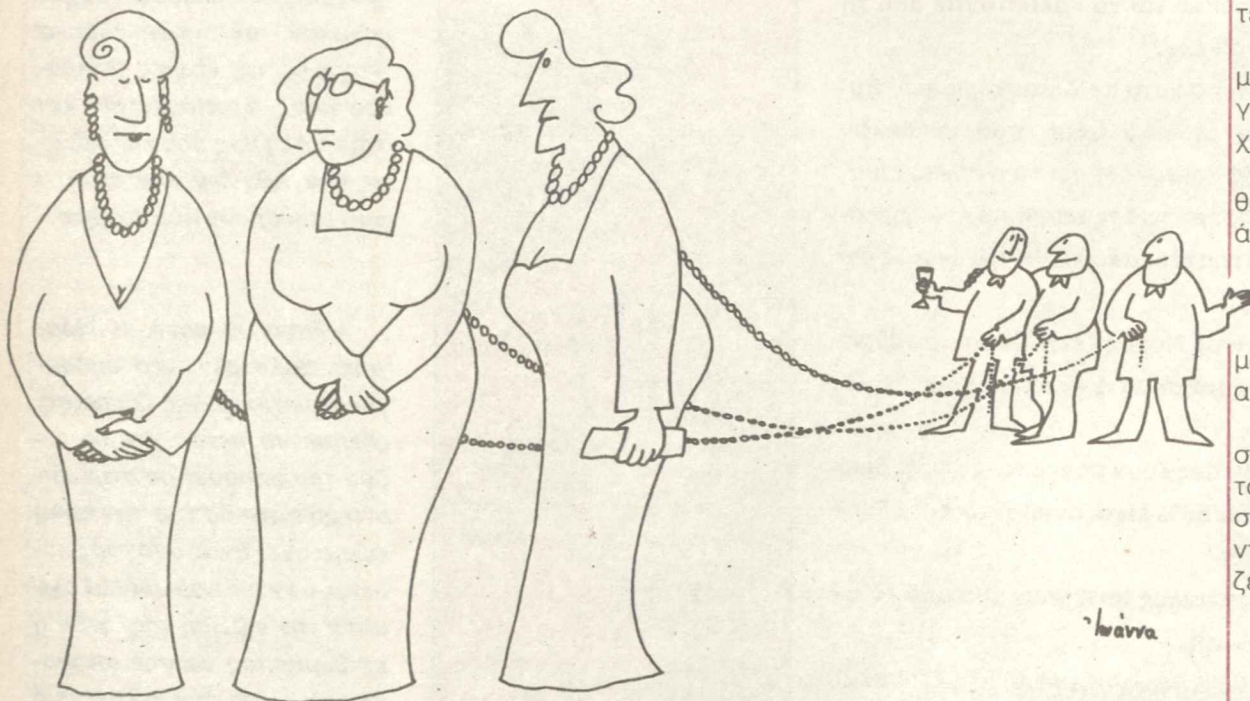
δοχής πρέπει να ασχολούνται

φεμινιστικά

♦ Οι γυναίκες κατέλαβαν τα υπουργεία. Στις κεντρικές υπηρεσίες επτά υπουργείων, η πλειοψηφία των υπαλλήλων είναι γυναίκες.

Πρόκειται για τα υπουργεία, Δημοσίας Τάξεως, Εθνικής Οικονομίας, Παιδείας, Υγείας, Εργασίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου. Όμως και τα «γυναικοκρατούμενα» υπουργεία στην πραγματικότητα «ανδροκρατούνται». Οι διευθυντικές θέσεις είναι... ανδρική υπόθεση. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, όπου δεν υπάρχει ούτε μία γυναίκα διευθύντρια. (Σε όλα τα υπουργεία οι γυναίκες διευθύντριες είναι μόνο το 12,4%).

Οι εξαιρέσεις των υπουργείων Πολιτισμού και Μακεδονίας & Θράκης όπου οι διευθυντικές θέσεις είναι μοιρασμένες και του υπουργείου Εθνικής Αμυνας όπου οι γυναίκες κατέχουν το 28,6% αυτών των θέσεων, επιβεβαιώνουν απλά τον κανόνα.



♦ Πάνω από τρεις χιλιάδες ανήλικα κορίτσια ηλικίας κάτω των 14 ετών εργάζονται για να συντηρήσουν την οικογένειά τους, στη χώρα μας. Αυτό αποκαλύπτει έρευνα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, δίνοντας ένα ακόμα στοιχείο βαρβαρότητας της σύγχρονης Κοινωνίας μας.

♦ Δύο γυναίκες διευθύνουν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα. Η Κάριν Λίσακερς, παλαιά της Επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της Γερουσίας των Η.Π.Α. και του υπουργείου Εξωτερικών, ανέλαβε διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου πριν από ένα χρόνο μετά από μία πετυχημένη πορεία στον τομέα της οικονομολογίας.

Η Τζαν Πιέρσι διορίστηκε διευθύντρια της Παγκόσμιας Τράπεζας από τον Μπιλ Κλίντον, την περασμένη Άνοιξη και είναι ειδικευμένη στην οικονομία της ανάπτυξης.

Η ανάδειξη των γυναικών στις κορυφαίες θέσεις των δύο μεγάλων αυτών οργανισμών, είναι ένα ξεχωριστό γεγονός, στην 50άχρονη ιστορία τους. Για πρώτη φορά αναδεικνύονται γυναίκες σ' αυτές τις θέσεις. Παρ' όλα αυτά όμως, οι οργανισμοί αυτοί εξακολουθούν να ανδροκρατούνται. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη σημαντικότερη 10μελή επιτροπή ελέγχου της αποδοτικότητας της Παγκόσμιας Τράπεζας, δεν υπάρχει ούτε μία γυναίκα.

♦ ΦΡΥΝΗ (Φεμινιστική Ριζοσπαστική Ύπαρξη Νηπιαγωγών) ονομάζεται η Οργάνωση που ίδρυσαν φοιτήτριες του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου της Πάτρας.

Η ΦΡΥΝΗ, αν και σχηματοποιήθηκε λίγο πριν τις φοιτητικές εκλογές, (Απρίλιος '94), κατάφερε να εκλέξει δύο μέλη στο 9μελές διοικητικό συμβούλιο της Σχολής.

Από συνέντευξη που παραχώρησαν μέλη της ΦΡΥΝΗ στην εφημερίδα «ΕΠΟΧΗ» (6.11.94), σημειώνουμε το παρακάτω απόσπασμα: «Ο φεμινισμός δεν σημαίνει μόνο πορείες και διαδηλώσεις, είναι πολιτική, που σημαίνει άποψη, στάση ζωής, απεξάρτηση για τη γυναίκα».

Να πούμε πως κάτι διαφορετικό γεννιέται και στον φοιτητικό χώρο; Οι «γυναικείες σελίδες» θα παρακολουθήσουν την πορεία της αξιολογίας αυτής προσπάθειας των σπουδαστριών της Πάτρας.

♦ Δεν χωράει αμφιβολία στο γεγονός ότι το τσαντόρ και η ενδυμασία των γυναικών στις μουσουλμανικές χώρες είναι ένα χαρακτηριστικό δείγμα της καταπίεσης που υφίστανται οι γυναίκες σ' αυτές τις κοινωνίες. Μήπως όμως η απόφαση των γαλλικών αρχών, να απαγορεύσουν το τσαντόρ στις μουσουλμάνες μαθήτριες είναι ένα διαφορετικό δείγμα καταπίεσης; Το σίγουρο είναι ότι η απόφαση αυτή προκάλεσε πολλά ερωτηματικά και προβληματισμούς.

♦ Οι «γυναικείες σελίδες» ξαναέγραψαν για την φεμινίστρια υπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων της Ισπανίας Κριστίνα Αλμπέρντι, με αφορμή την εκστρατεία της για την απαγόρευση των σεξιστικών διαφημίσεων. Σήμερα αποκαλύπτουμε μια νέα δραστηριότητα της υπουργού. Χρηματοδότησε με 200 εκατομμύρια διαφημιστική καμπάνια στην τηλεόραση, με περιεχόμενο την ανάγκη, οι άνδρες να συμμερίζονται τις ευθύνες του σπιτιού και να συμμετέχουν στις δουλειές.

Η δραστηριότητα της Κριστίνα Αλμπέρντι, μας γεμίζει ερωτηματικά για τις δικές μας γυναίκες της κυβέρνησης.

εκτός θέματος

Αν δεις στον ύπνο σου...
στρατί...»

Ξέρω. Ως εφημερίδα είμεθα και σοβαροί και αξιοπρεπείς. Παρ' όλα αυτά, επειδή φαίνεται ότι το μεταφυσικό του Ελντοάρδο έχει φτάσει στο ζενίθ του, αποφασίσαμε κατόπιν βαθιάς μελέτης να πιαστείς από την πλατειάς μπορώ να πω, σκέψης να κάνουμε μια προσπάθεια να ικανοποιήσουμε το εναγώνιο και το παραψυχολογικό σας.

Όχι, δεν θ' ασχοληθούμε εμείς με ζώδια και άλλα τέτοια κακότυπα. Εμείς θα σας εξηγήσουμε το όνειρο. Η προσπάθειά μας αυτή θα πραγματώνεται μέσω αυτής της έγκυρης και επιστημονικής στήλης. Γιατί δηλαδή; Αυτή η χαριτωμένη κυρία που βγαίνει σε πρωινή εκπομπή, τι παραπάνω έχει; Κι εμείς χαριτωμένους είμαστε και υπέρ του δέοντος. Τέλειωσε αυτή κανένα Τ.Ε.Ι. Καζαμία και δεν το ξέρουμε; Δε νομίζω.

Αυθαιρέτως λοιπόν και λόγω του συμπαθητικού μας φίλου, θα επιχειρήσουμε να δώσουμε απαντήσεις στα εναγώνια ερωτήματά σας. Τώρα θα μου πείτε τα λύσαμε τα επίγεια και τα πνευματικά και πάμε στα επουράνια και τα ονειρικά; Εν πάση περιπτώσει. Κι αρχίζουμε:

Α
Απορία: Αν δείτε πως έχετε μια απορία δεν είναι τίποτα, αλλά αυτό ακριβώς. Αν δείτε ότι σας κοιτάει ο άντρας σας με μια απορία του στυλ «ποιά είναι αυτή δίπλα μου», τότε καλύτερα αρχίσετε να χάνετε τα περιττά κιλά της εγκυμοσύνης που είχατε πριν 18 χρόνια.

Αντάρα: Αν δείτε μια αντάρα νά 'ρχεται, να επιστρέψετε με μέσους τα λεφτά που πήρατε κρυφά απ' το παντελόνι του συζύγου. Επίσης, μπορεί να σημαίνει επίσκεψη πεθεράς, γι' αυτό αρχίστε καθαριότητα.

Αλήθεια: Αν δείτε ότι είστε σε δικαστήριο και λέτε την αλήθεια, να περιμένετε απρόσμενο καυγά. Αν δείτε πως λέτε στον άντρα σας όλη την αλήθεια, κλείστε ραντεβού για ψυχανάλυση.

Β
Βρούβες: Αν οι βρούβες φυτρώνουν σε γλάστρα, αυτό σημαίνει βάσανα. Αν φυτρώνουν σε κήπο, δεν ξέρω τι σημαίνει, αλλά σιγά μη δείτε βρούβες.

Βάρος: Αν το βάρος είναι στο στομάχι, είναι γιατί φάγατε μεσοταψί τυρόπιτα και τρεις μπακλαβάδες. Σ' αυτή την περίπτωση το όνειρο δεν είναι προφητικό. Αν το βάρος είναι στο κεφάλι και συνοδεύεται από φαγούρα τότε μάλλον τα επαγγελματικά ραντεβού του άντρα σας δεν είναι τόσο επαγγελματικά όσο νομίζετε.

Βουγιουκλάκη: Καλά, όνειρα είναι αυτά που βλέπετε...

Γ
Γεμιστά: Εξαρτάται αν είναι ντομάτες ή πιπεριές. Η ντομάτα γεμιστή σημαίνει αναπάντεχη χαρά, η δε πιπεριά το αντίθετο. Αν είναι γεμιστό κολοκυθάκι, τότε η γειτονιά σας είναι δυσάρεστη προσωπικότητα και ενώ σας φέρεται καλά, μετά βγαίνει να σκουπίσει της στην πόρτα σας.

Γουρούνι: Πολύ επικίνδυνο όνειρο ιδίως αν έχετε παντρευτεί ένα...

Γυμνόστηθη: Κοιτάξτε. Αν πλησιάζετε το 6 νούμερο σας, τότε, ούτε στο όνειρό σας που λένε...

Δ
Δικηγόρος: Προφανώς πρόκειται για απωθημένο που δεν παντρευτήκατε εκείνον τον δικηγόρο που σας προέξεναν για να τι θέλατε να παντρευτείτε από έρωτα. Ανησυχητικό όνειρο. Μην παραξενευτείτε αν το βλέπετε πάνω από 13 φορές το μήνα.

Δίχτυ: Δυστυχώς κυρίες μου, είναι αργά...

Ε
Ελέφαντας: Ο ελέφαντας είναι ένα υπερμεγέθες και παλιό δερμο πλύν ησυχία ζωής της ζούγκλας. Αν δείτε αυτό το όνειρο, φροντίστε να εξαντλήσετε ό,τι σε χοντροπετασιά διαθέτετε για να μην το περιβάλλον σας σας αντιμετωπίζει αδιάφορα.
Εκλογές: Εδώ ήρθαμε. Εξαρτάται αν είναι νομαρχιακές, δημοτικές, ή κοινοβουλευτικές. Αν είναι νομαρχιακές, δεν τρέψτε και τίποτα. Αν είναι κοινοβουλευτικές και δείτε ότι το 2075 θα έχουμε πρωθυπουργό τον Καραμανλή, καλά θα κάνετε να πάτε μετανάστες προς Καναδά μεριά, ή όπου αλλού σας έρχεται στο κολο. Δεν είμαστε για τέτοια όνειρα πολύ πολύ.

Αν δείτε ότι πρωθυπουργός το 2075 θα είναι ο Μητσοτάκης, τότε πρόκειται για εφιάλτη. Ξυπνήστε αμέσως. Ένα κρύο ντους βοηθάει πάντα.
(Συνεχίζεται)